Համլետ Թումանյան

ՀԱՅԵՍՏԱՆ

Վարժությունների տետր

թիվ դպրոցի

2-րդ դասարանի աշակերտ (ուհի)

ՎԱՃԱՌՔԻ ԵՆԹԱԿԱ ՉԷ

Փոքրի՛կ բարեկամ,

Այս տետրակը նպատակ ունի օգնելու քեզ, որպեսզի ավելի լավ յուրացնես «Շախմատ» հրաշալի առարկայի դասերը:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՇԱԽՄԱՏԻ ԱԿԱԴԵՄԻԱ

Համլետ Թումանյան

ՇԱԽՄԱՏ

Վարժությունների տետր 2-րդ դասարանի համար

ԵՐԵՎԱՆ
ՏԻՊԱՐԱՆ ՄԵՆ
ՀՐԱՏԱՐԱԿՉՈՒԹՅՈՒՆ ՓԲԸ
2019

ՀՏԴ 794.1(076.1)
ԳՄԴ 75.581g7
Թ 949

Մասնագիտական խմբագիր՝ սպորտի վարպետ
Ս. Մովսիսյան

Թումանյան Համլետ
Թ 949 Շախմատ-2: Վարժությունների տետր հիմնական դպրոցի 2-րդ դասարանի համար / Համլետ Թումանյան.- Եր.: Տիգրան Մեծ, 2019.- 84 էջ:

ՀՏԴ 794.1(076.1)
ԳՄԴ 75.581g7

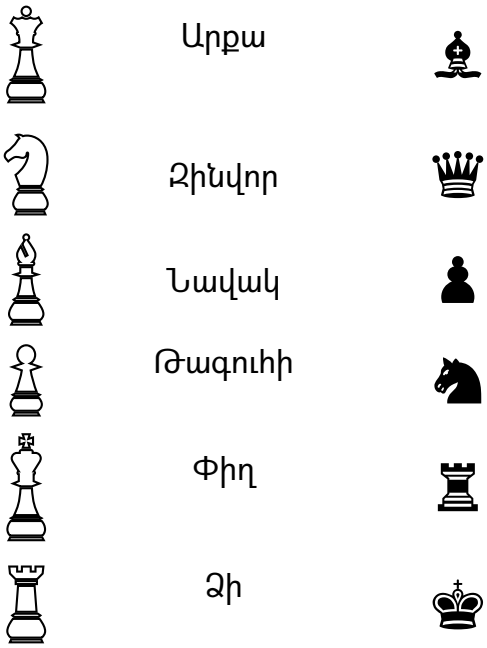
ISBN 978-99941-0-921-0

© Հայաստանի շախմատի ակադեմիա հիմնադրամ, 2019 թ.

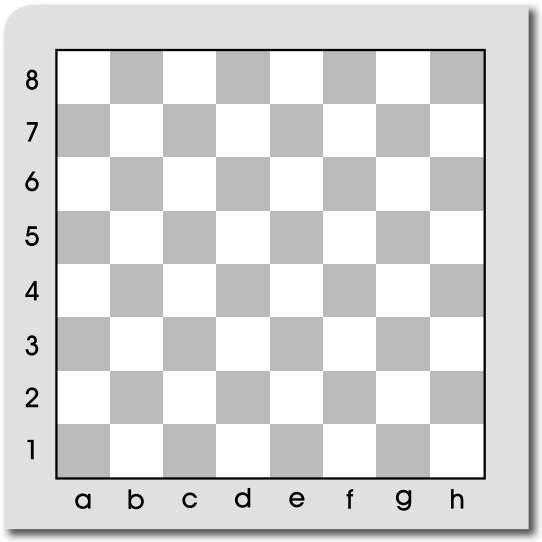
ԴԱՍ 1

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ ՇԱԽՄԱՏԻ ՀԵՏ

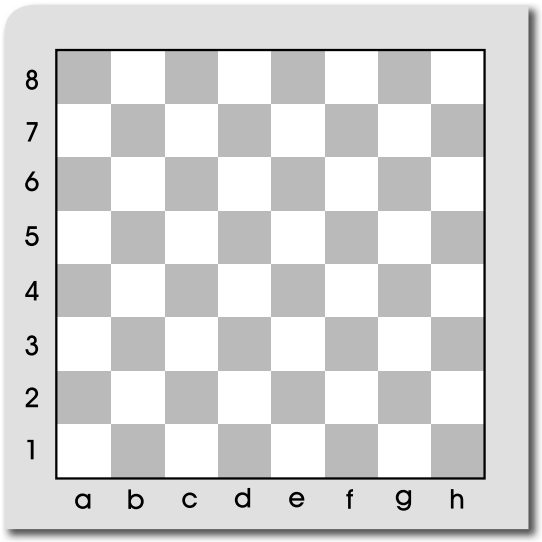
1. Խաղաքարերի անվանումները միացրո՛ւ դրանց խորհրդանիշերի հետ:

2. Ո՞ր խաղատախտակն է ճիշտ տեղադրված: Ինչո՞ւ:

Տրամագիր 1

Տրամագիր 2

ԴԱՍ 2

ՃԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ ՇԱԽՄԱՏԻ ՀԵՏ

շարունակություն

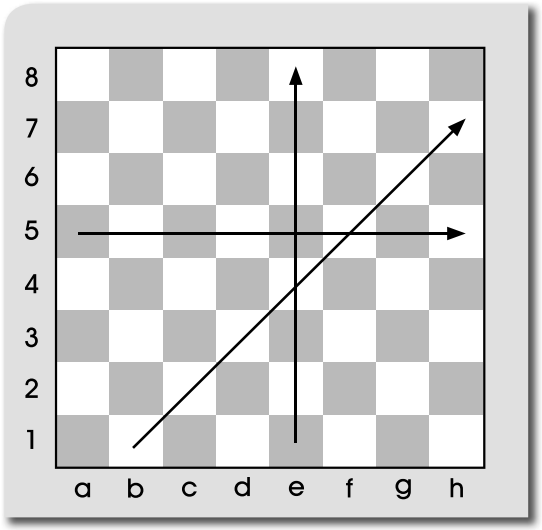
1. Ինչպե՞ս են կոչվում սլաքներով նշված գծերը (տրամագիր 1):

_____

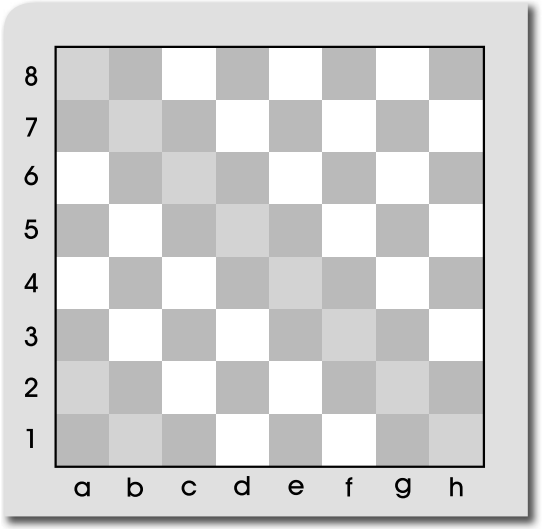
2. Քանի՞ ուղղաձիգ և հորիզոնական գոյություն ունի շախմատի խաղատախտակի վրա:

_____

3. Քանի՞ դաշտից են բաղկացած ամենափոքր և ամենամեծ անկյունագծերը (տրամագիր 2):

Տրամագիր 1

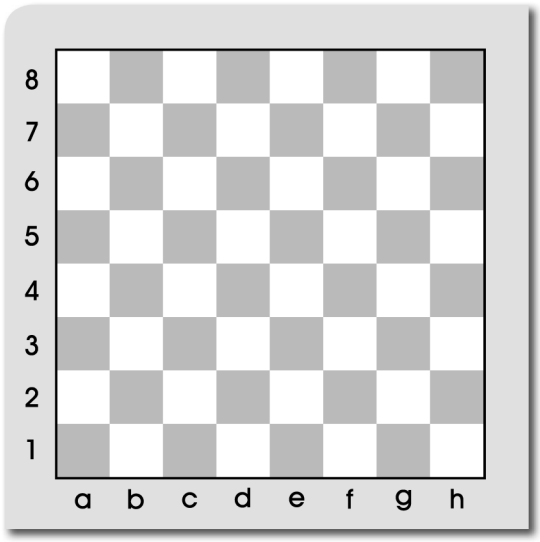
Տրամագիր 2

ԴԱՍ 3

ԴԱՇՏԵՐԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄՆԵՐԸ

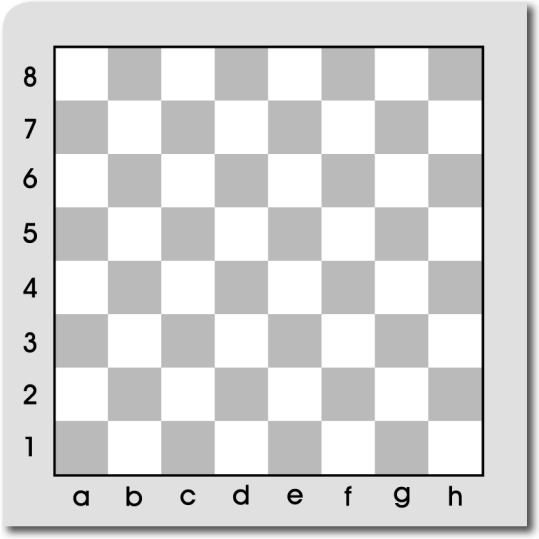
1. Տրամագրեր 1-ում և 2-ում պատկերված երկրաչափական մարմինները նկարի՛ր համապատասխան դաշտերում:

▲ – d5
■ – g7
● – a4

Տրամագիր 1

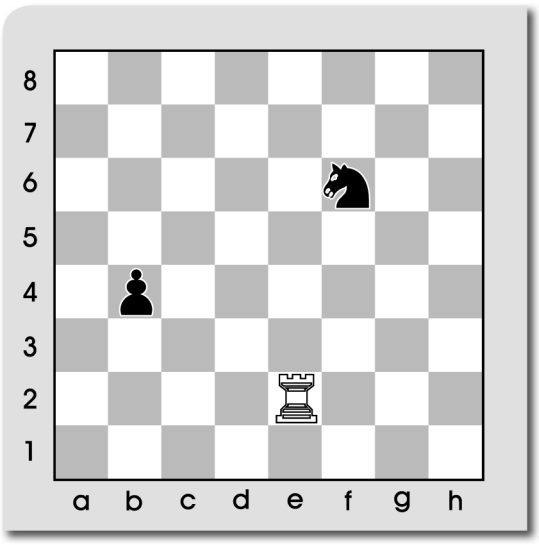
■ – h1
● – a6
▲ – e5

Տրամագիր 2

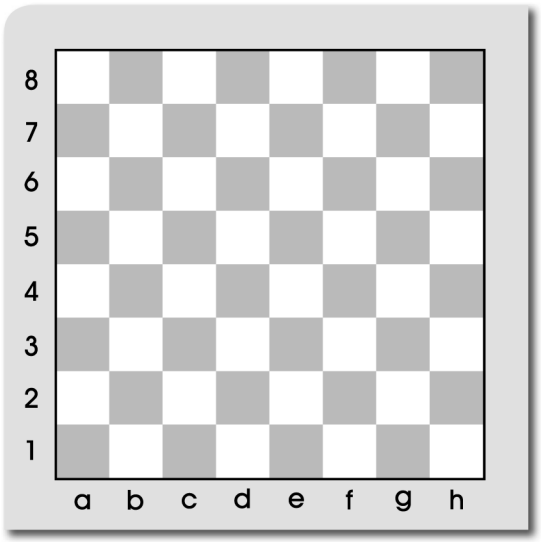
2. Տրամագիր 3-ում պատկերված խաղաքարերի նշանատառերը գրի՛ր կետերով նշված համապատասխան տեղում:

f6 – Ձ
b4 – ...
e2 – ...

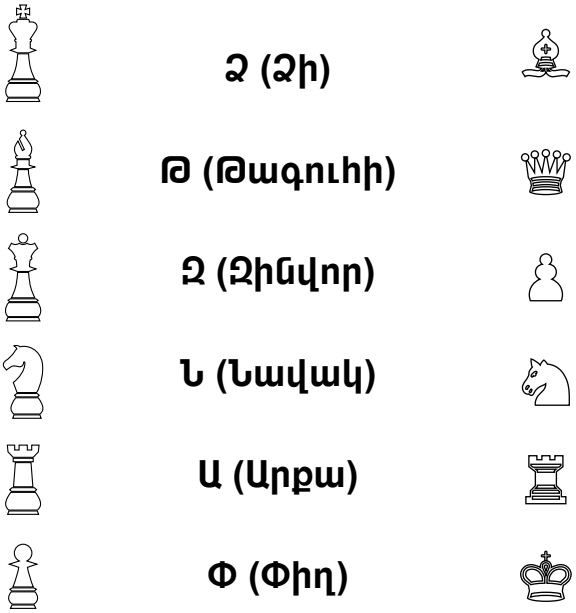
Տրամագիր 3

3. Տրամագիր 4-ում նույն գույնի՞ են g1, c7 և b4 դաշտերը: Դրանք նշի՛ր X-ով: Նույն անկյունագծո՞ւմ են գտնվում c8, g4 և e6 դաշտերը: Դրանք նշի՛ր O-ով:

Տրամագիր 4

3. Խաղաքարերի խորհրդանիշերը գծերով միացրո՛ւ դրանց նշանատառերին ու անվանումներին:

Ջ (Ջի)

Թ (Թագուհի)

Զ (Զինվոր)

Ն (Նավակ)

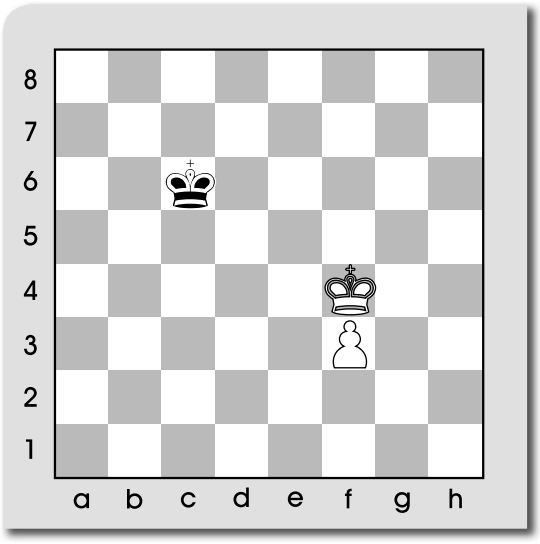
Ա (Արքա)

Փ (Փիղ)

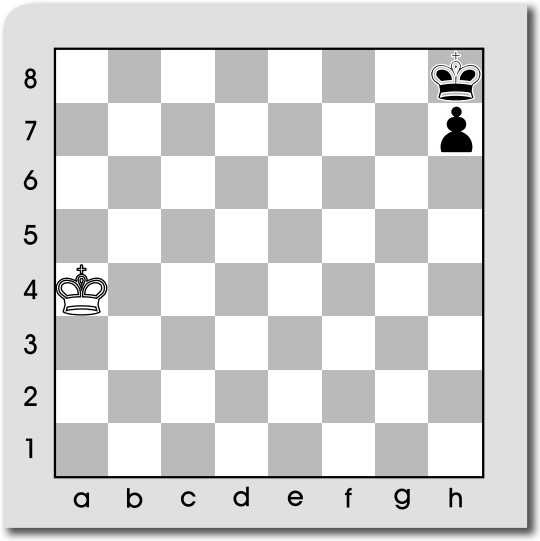
ԴԱՍ 4

ԱՐՔԱ

1. Տրամագրեր 1-ում և 2-ում նշի՛ր այն դաշտերը, ուր կարող են քայլ կատարել արքաները:

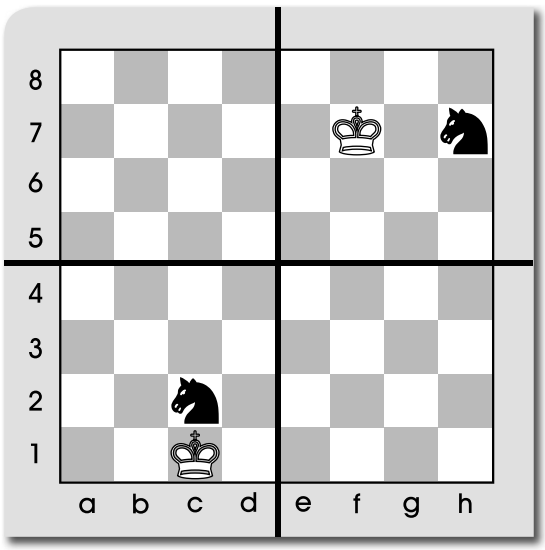

Տրամագիր 1

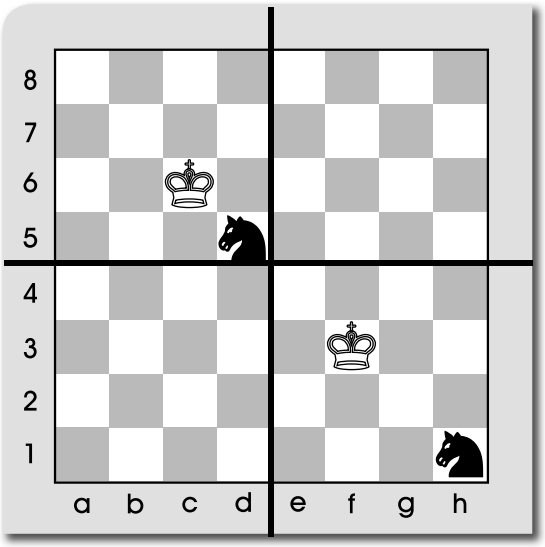

Տրամագիր 2

2. Ո՞ր դիրքում արքան կարող է վերցնել սևերի ձին:

Տրամագիր 3

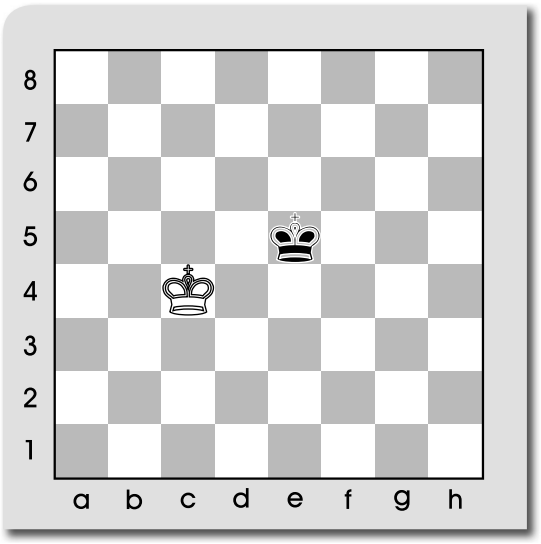
Տրամագիր 4

ԴԱՍ 5

ԱՐՔԱ

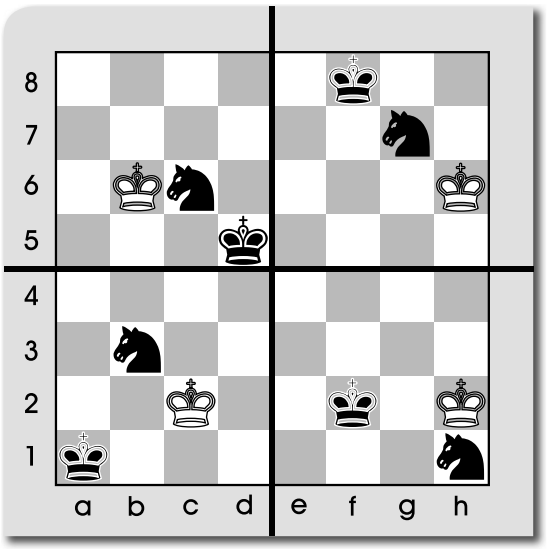
շարունակություն

1. Տրամագիր 1-ում նշի՛ր X-ով այն դաշտերը, ուր կարող է քայլ կատարել սպիտակների արքան, իսկ O-ով՝ այն դաշտերը, ուր կարող է քայլ կատարել սևերի արքան:

Տրամագիր 1

2. Տրամագիր 2-ի ո՞ր դիրքում սպիտակների արքան կարող է վերցնել սևերի ձին:

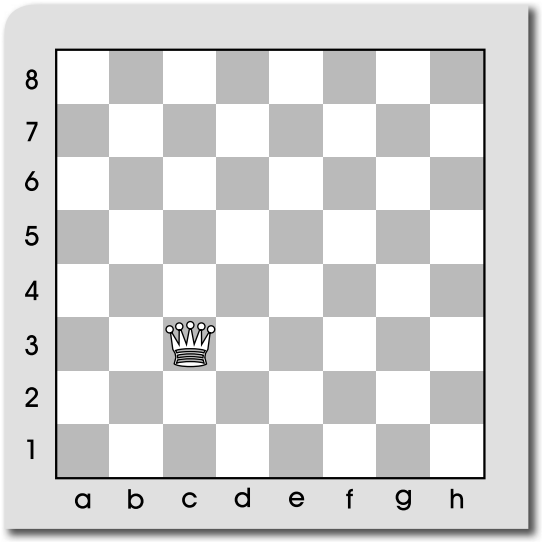

Տրամագիր 2

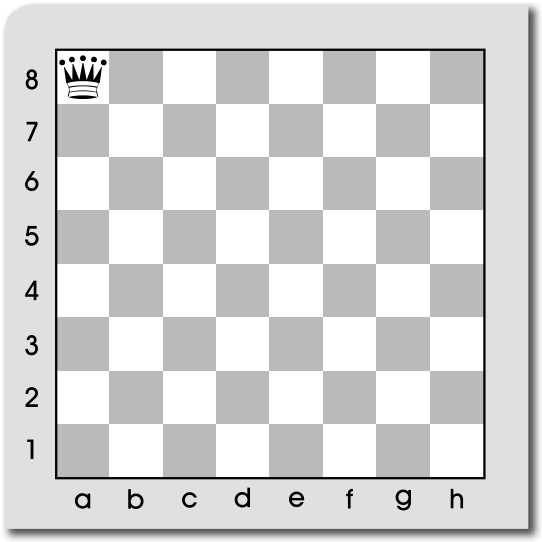
ԴԱՍ 6

ԹԱԳՈՒՀԻ

1. Տրամագրեր 1-ում և 2-ում նշի՛ր այն դաշտերը, ուր թագուհին կարող է քայլ կատարել:

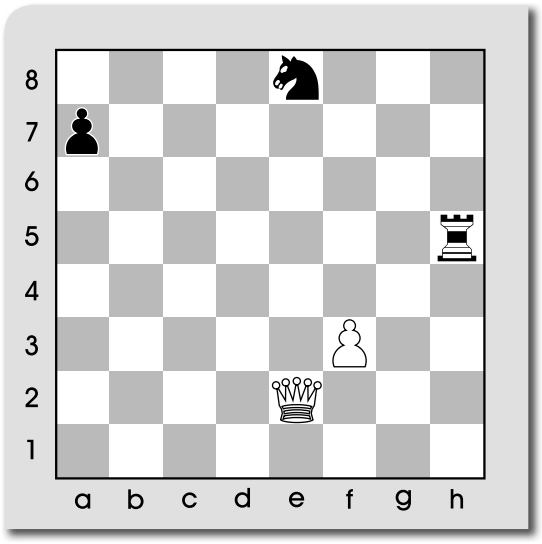

Տրամագիր 1

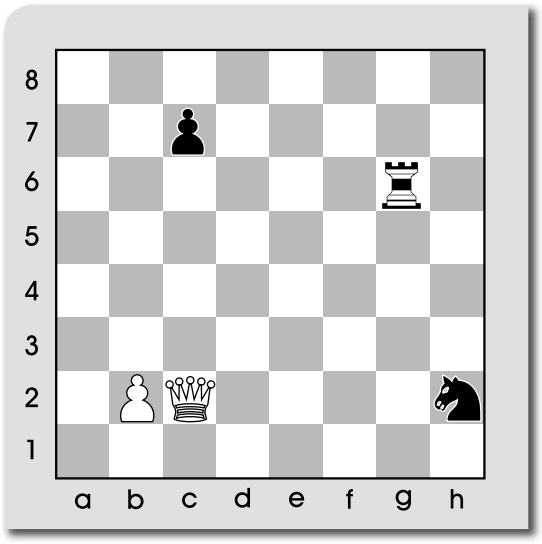

Տրամագիր 2

2. Սպիտակների թագուհին սևերի ո՞ր խաղաքարերը կարող է վերցնել: Նշի՛ր սլաքներով (տրամագրեր 3, 4):

Տրամագիր 3

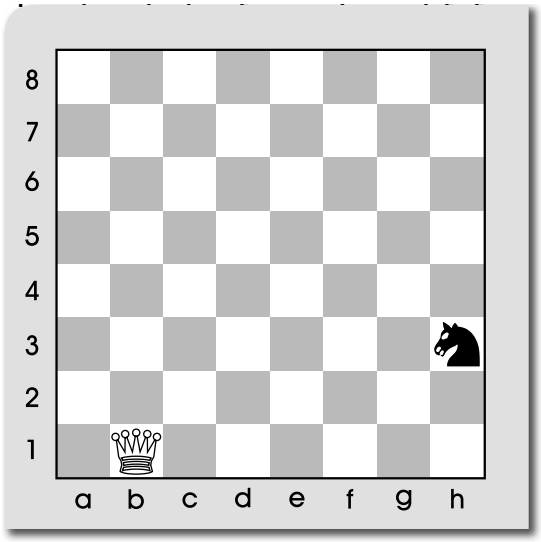
Տրամագիր 4

ԴԱՍ 7

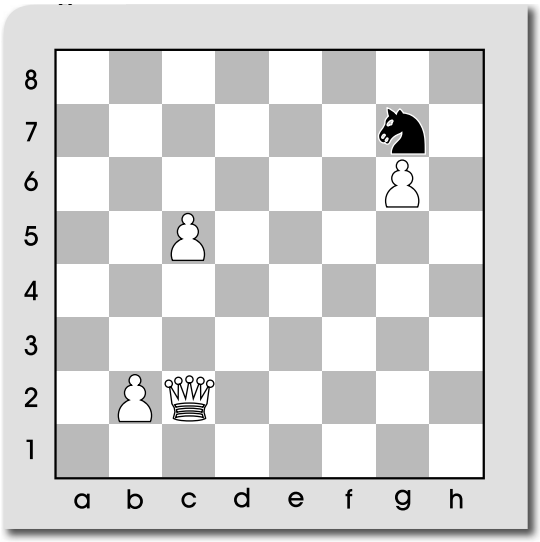
ԹԱԳՈՒՀԻ

շարունակություն

1. Տրամագրեր 1-ում և 2-ում նշի՛ր այն դաշտերը, որտեղից սպիտակների թագուհին կարող է հարձակվել սևերի ձիու վրա:

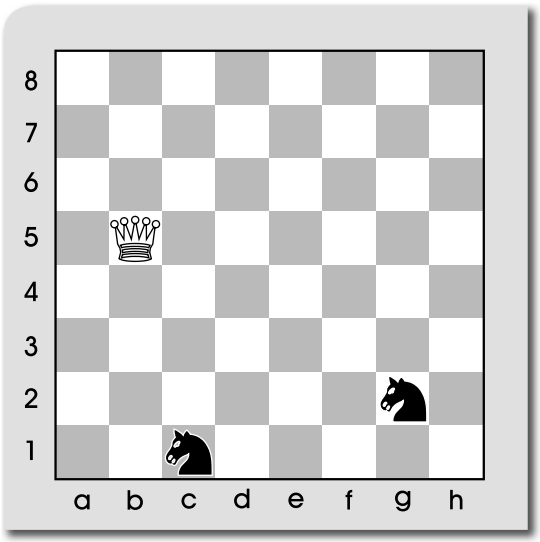

Տրամագիր 1

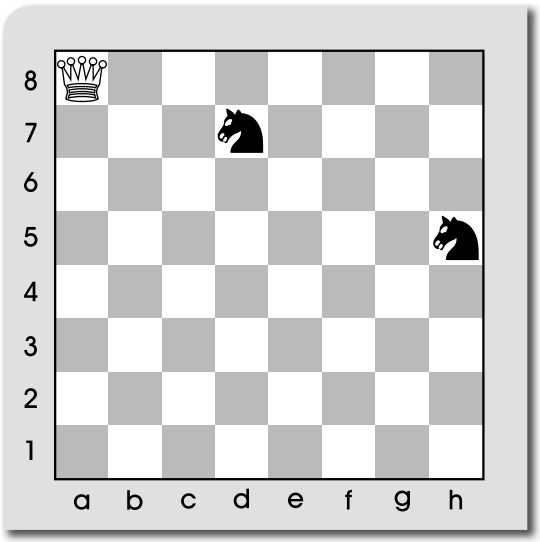

Տրամագիր 2

2. Սպիտակների թագուհին քանի՞ դաշտից կարող է միաժամանակ հարձակվել սևերի ձիերի վրա: Նշի՛ր այդ դաշտերը (տրամագրեր 3, 4):

Տրամագիր 3
(չորս տարբերակ)

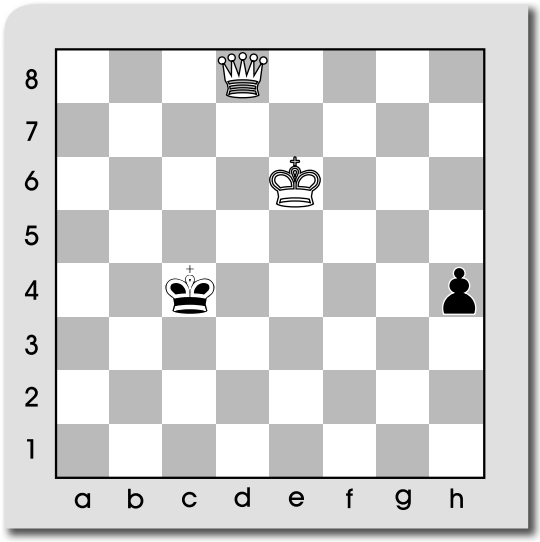

Տրամագիր 4
(երկու տարբերակ)

ԴԱՍ 8

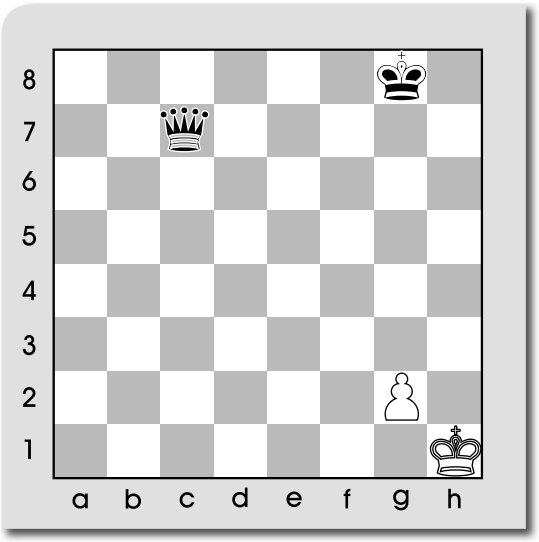
ՇԱԽ

1. Տրամագիր 1-ում նշի՛ր այն դաշտերը, որտեղից հնարավոր է շախ հայտարարել սևերի արքային (վեց տարբերակ):

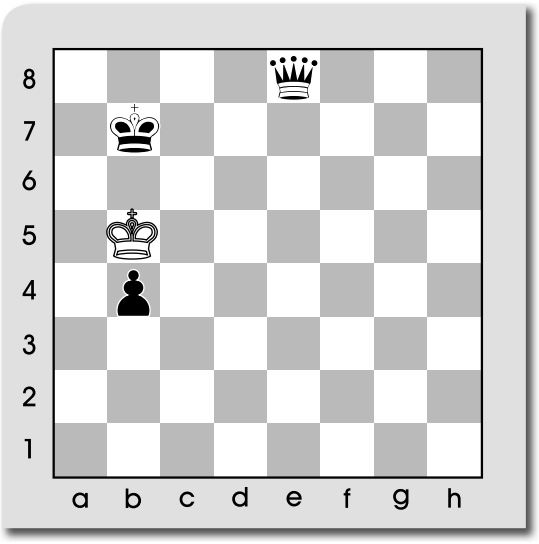
Տրամագիր 1

2. Տրամագիր 2-ում նշի՛ր այն դաշտերը, որտեղից հնարավոր է շախ հայտարարել սպիտակների արքային (երեք տարբերակ):

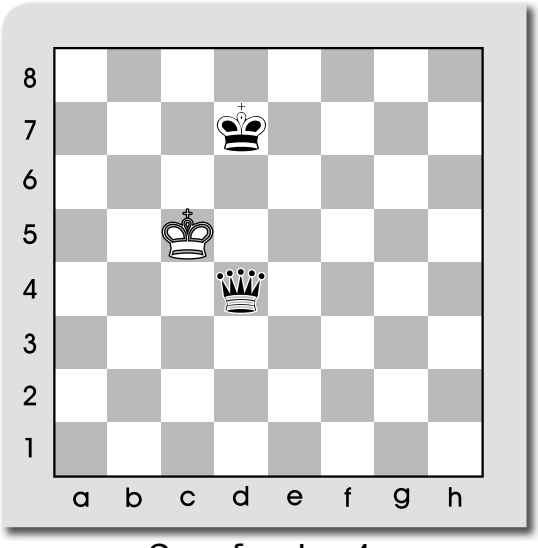

Տրամագիր 2

3. Տրամագրեր 3-ում և 4-ում նշի՛ր շախից ազատվելու բոլոր հնարավոր տարբերակները:

Տրամագիր 3

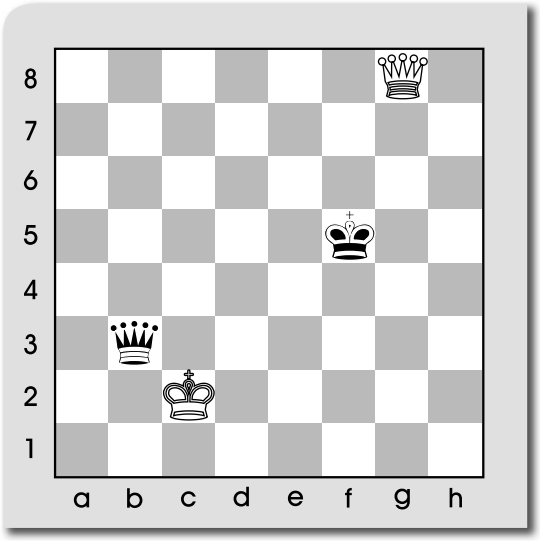
Տրամագիր 4

ԴԱՍ 9

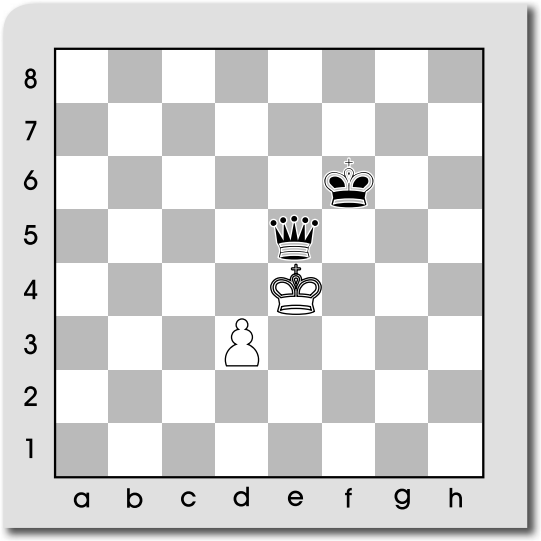
ՇԱԽ

շարունակություն

1. Տրամագրեր 1-2-ում նշի՛ր շախից ազատվելու տարբերակները:

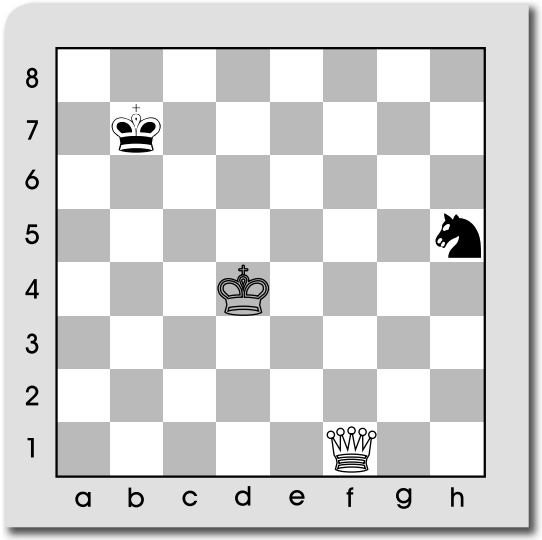

Տրամագիր 1

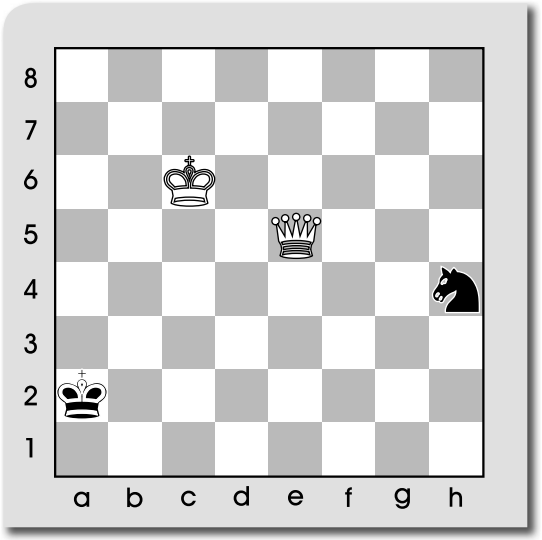

Տրամագիր 2

2. Տրամագրեր 3-ում և 4-ում սպիտակների թագուհին ո՞ր դաշտերից կարող է միաժամանակ հարձակվել սևերի արքայի և ձիու վրա:

Տրամագիր 3

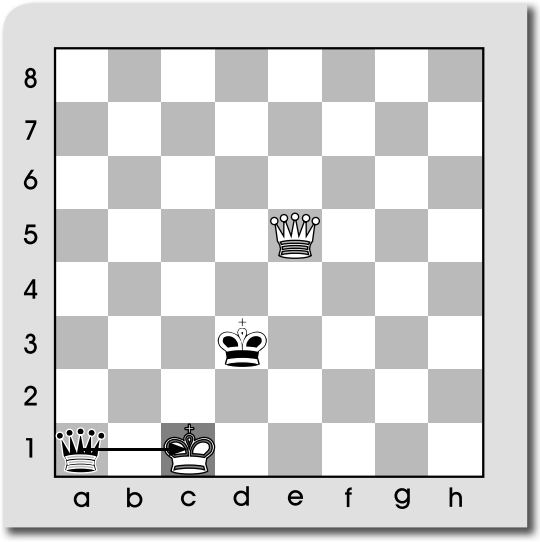
Տրամագիր 4

ԴԱՍ 10

ՇԱԽ ԵՎ ՄԱՏ

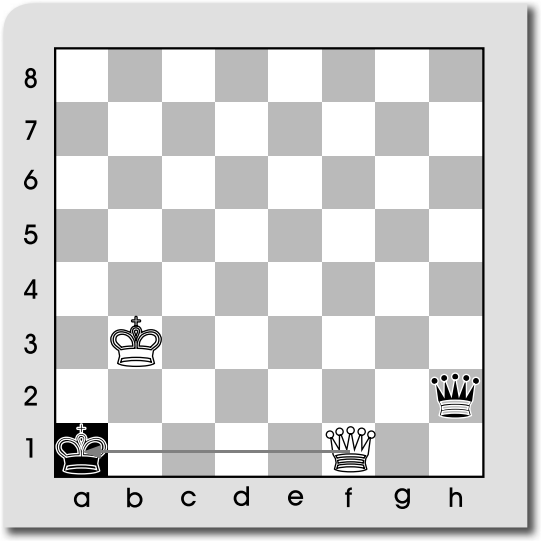
1. Տրամագրեր 1-ում և 2-ում ո՞րն է շախից ազատվելու միջոցը:

Սպիտակները կարող են (տրամագիր 1).
ա. արքայով վերցնել սևերի թագուհին
բ. փախչել
գ. թագուհով վերցնել սևերի թագուհին
դ. շախից ազատվել հնարավոր չէ, և մատային դիրք է:

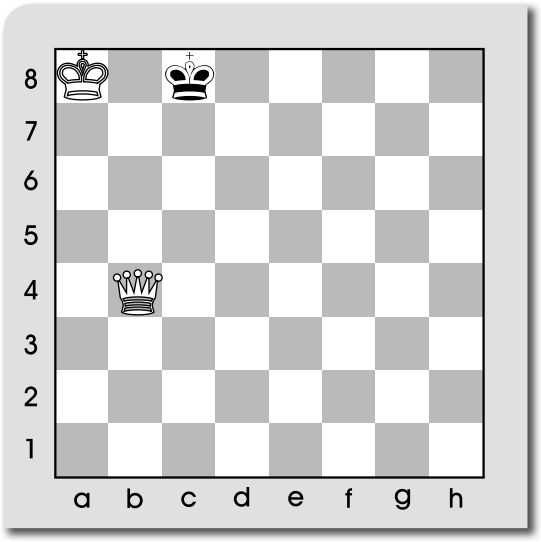
Տրամագիր 1

Սևերը կարող են (տրամագիր 2).
ա. արքայով վերցնել սպիտակների թագուհին
բ. փախչել
գ. թագուհով վերցնել սպիտակների թագուհին
դ. շախից ազատվել հնարավոր չէ, և մատային դիրք է:

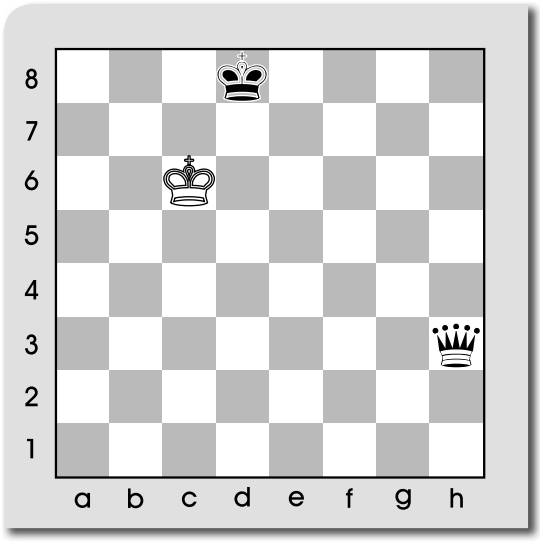

Տրամագիր 2

2. Խաղատախտակից դուրս գտնվող թագուհիները ո՞ր դաշտերում տեղադրենք, որպեսզի ստեղծվեն մատային դիրքեր (տրամագրեր 3, 4):

Տրամագիր 3

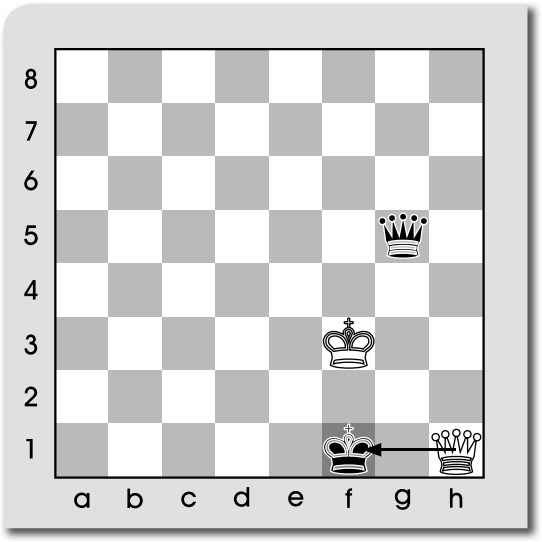
Տրամագիր 4

ԴԱՍ 11

ՔԱՅԼ ԴԵՊԻ ՄԱՏ

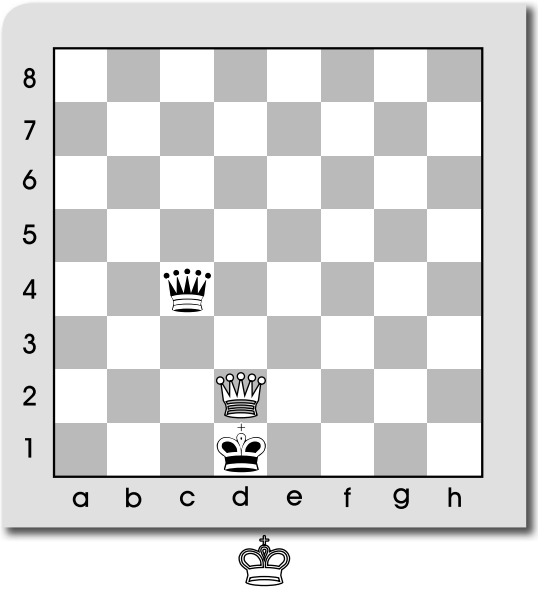
1. Տրամագիր 1-ում ո՞րն է շախից ազատվելու միջոցը:

Սևերը կարող են.
ա. արքայով վերցնել սպիտակների թագուհին
բ. փախչել
գ. թագուհով փակվել շախից
դ. շախից ազատվել հնարավոր չէ, և մատային դիրք է:

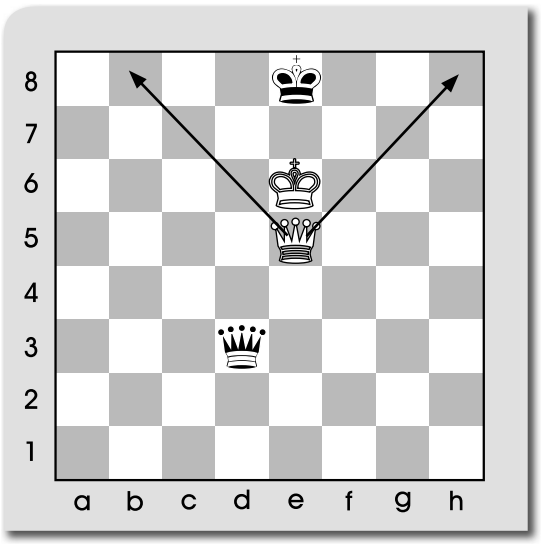
Տրամագիր 1

2. Խաղատախտակից դուրս գտնվող արքան ո՞ր դաշտում տեղադրենք, որպեսզի մատային դիրք ստեղծվի (տրամագիր 2):

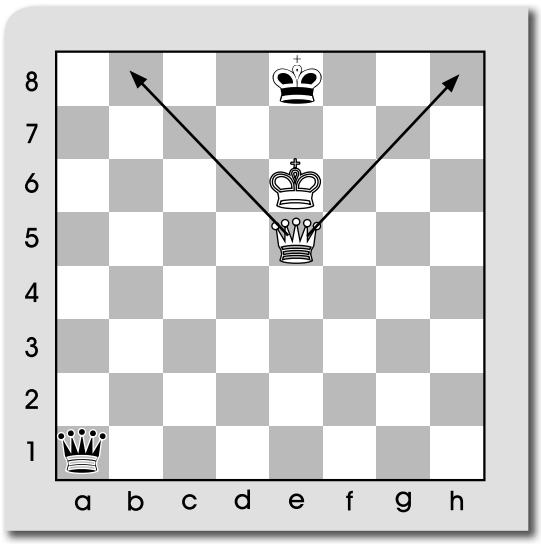

Տրամագիր 2

3. Սլաքներով ցույց տրված ո՞ր քայլերից հետո է մատ ստացվում (տրամագրեր 3 և 4):

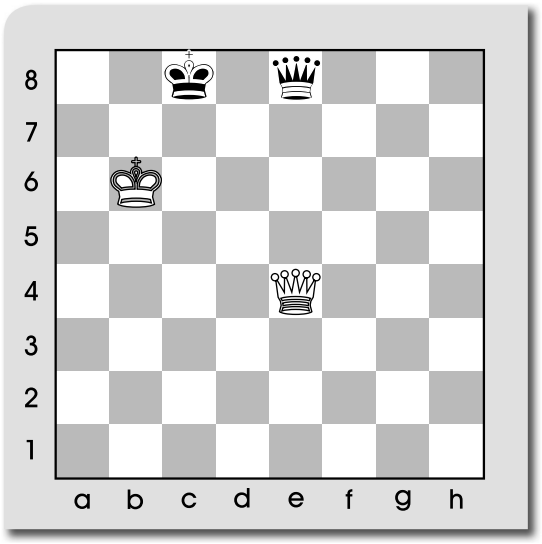

Տրամագիր 3

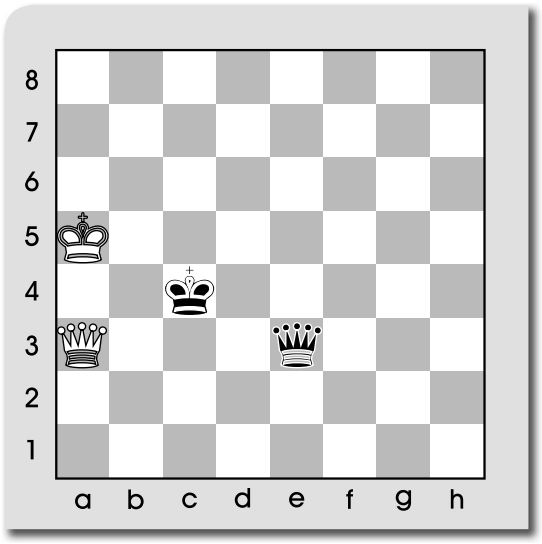

Տրամագիր 4

4. Մատ մեկ քայլից (տրամագրեր 5, 6): Ուշադրությո՛ւն դարձրու քայլի հերթականությանը:

○ Տրամագիր 5

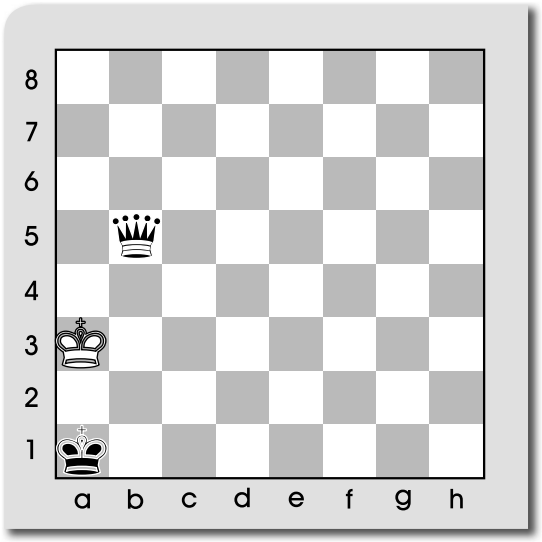

● Տրամագիր 6

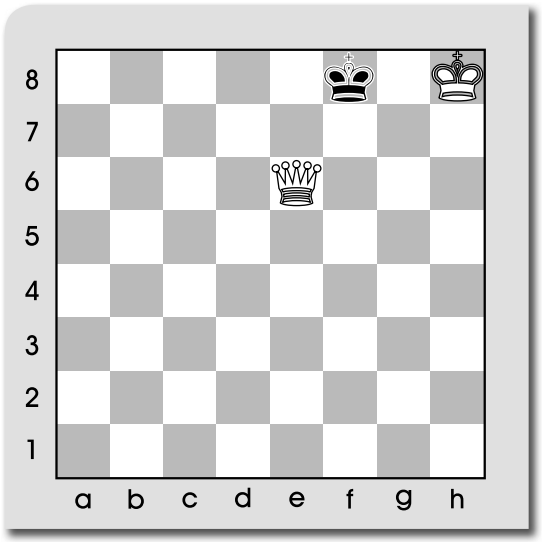
ԴԱՍ 12

ՊԱՏ

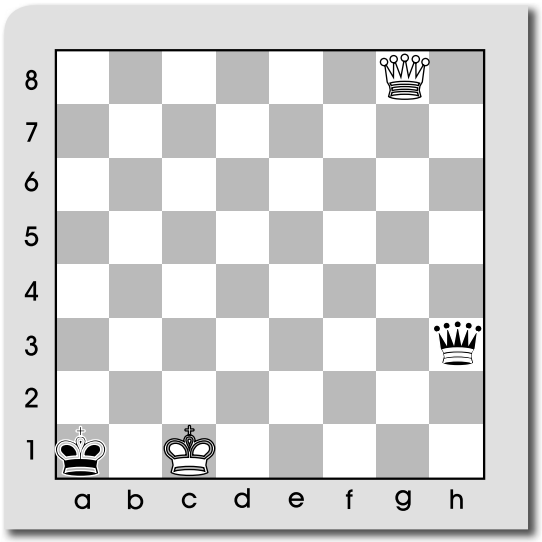
1. Նշված տրամագրերից որո՞ւմ է պատային դիրք: Ուշադրությո՛ւն դարձրու քայլի հերթականությանը:

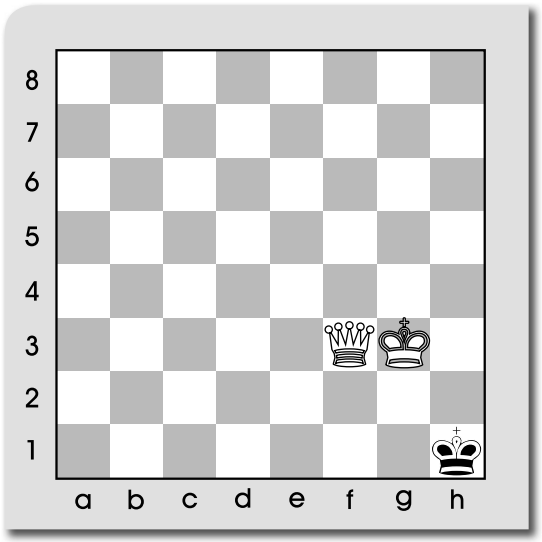
○ Տրամագիր 1

○ Տրամագիր 2

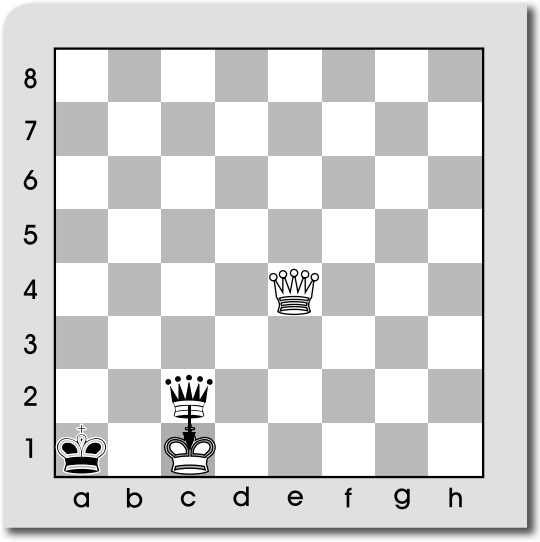
● Տրամագիր 3

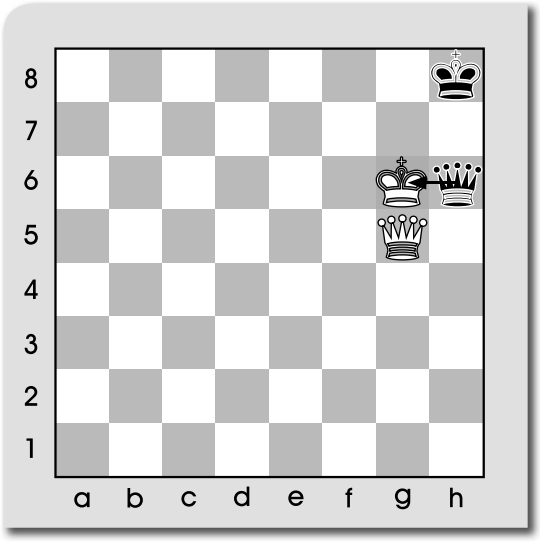
● Տրամագիր 4

2. Տրամագիր 5-ում ո՞րն է շախից ազատվելու միջոցը:
Սպիտակները կարող են մրցակցի թագուհին վերցնել.
ա. արքայով
բ. թագուհով:

Երկուսն էլ հնարավոր է, բայց թագուհով վերցնելու դեպքում պատ կստացվի:

Տրամագիր 5

Տրամագիր 6

3. Տրամագիր 6-ում ո՞րն է շախից ազատվելու միջոցը:

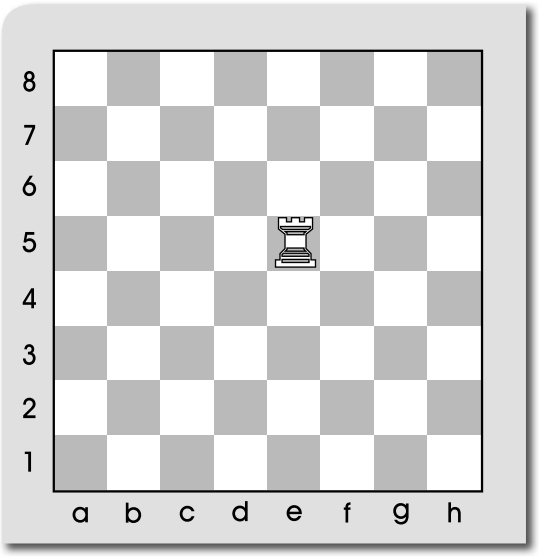
Սպիտակները կարող են.
ա. արքայով վերցնել թագուհին
բ. թագուհով վերցնել թագուհին
գ. արքայով փախչել:

Ուշադրությո՛ւն դարձրու, որ արքայով վերցնելու դեպքում պատ կստացվի:

ԴԱՍ 13

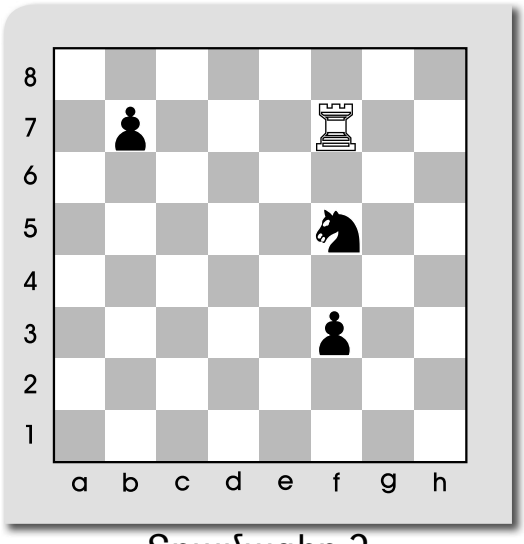
ՆԱՎԱԿ

1. Տրամագիր 1-ում նշի՛ր այն դաշտերը, ուր կարող է քայլ կատարել նավակը:

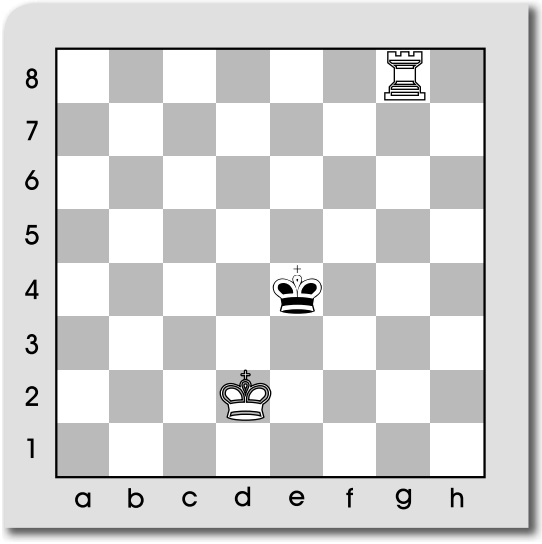
Տրամագիր 1

2. Տրամագիր 2-ում նավակը ո՞ր խաղաքարերը կարող է վերցնել: Նշի՛ր սլաքներով:

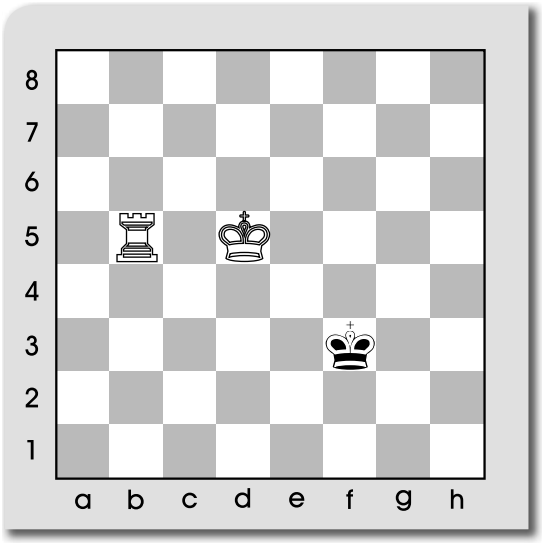

Տրամագիր 2

3. Տրամագրեր 3-ում և 4-ում նավակը ո՞ր դաշտերից կարող է շախ հայտարարել: Նշի՛ր սլաքներով:

Տրամագիր 3

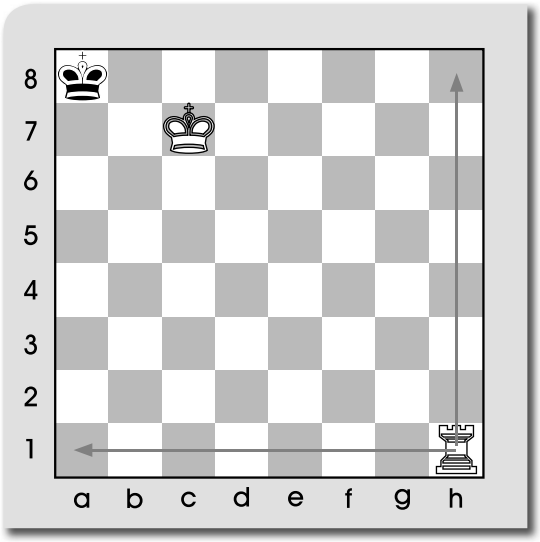
Տրամագիր 4

ԴԱՍ 14

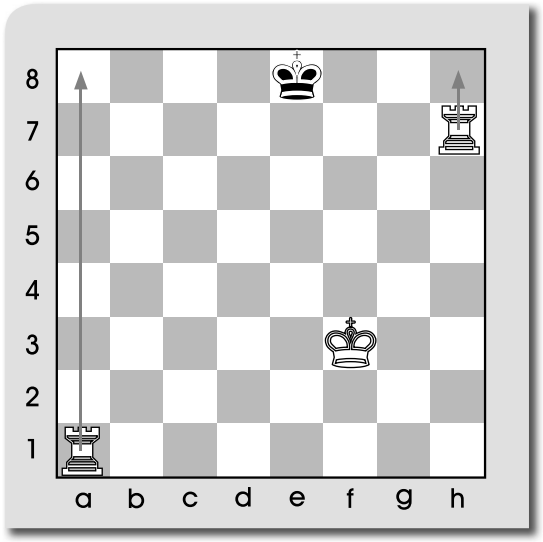
ՆԱՎԱԿ

շարունակություն

1. Տրամագրեր 1-ում և 2-ում ո՞ր շախն է մատի հանգեցնում:

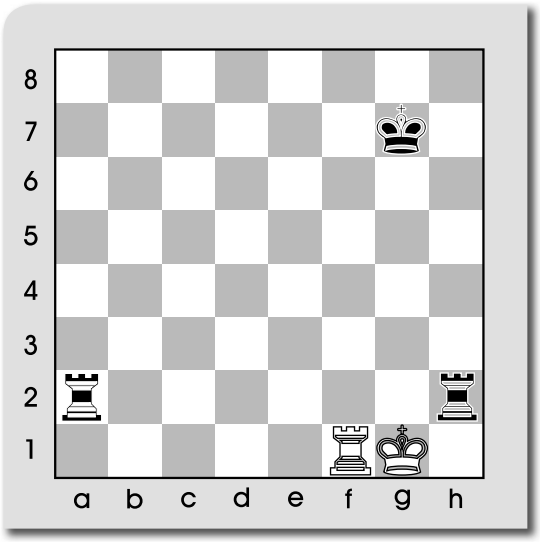

Տրամագիր 1

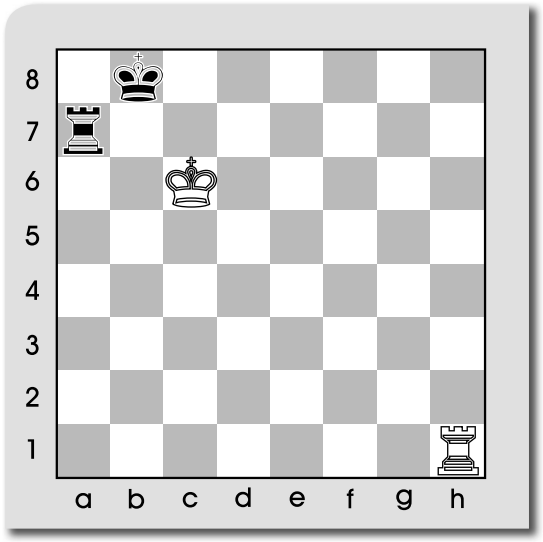

Տրամագիր 2

2. Մատ մեկ քայլից (տրամագրեր 3, 4): Ուշադրությո՛ւն դարձրու քայլի հերթականությանը:

● Տրամագիր 3

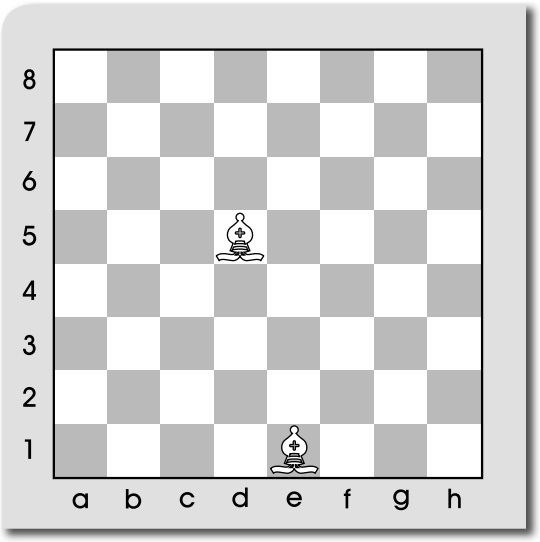

○ Տրամագիր 4

ԴԱՍ 15

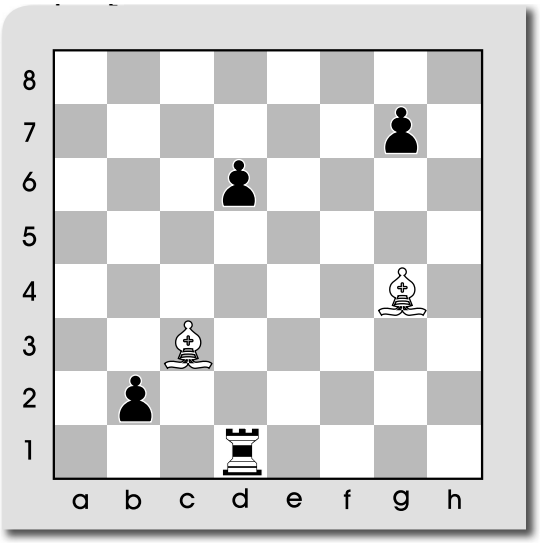
ՓԻՂ

1. Տրամագիր 1-ում նշի՛ր այն դաշտերը, ուր կարող են քայլ կատարել փղերը:

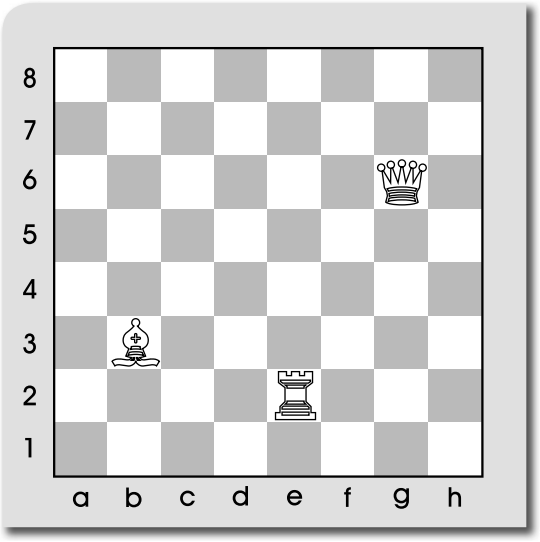
Տրամագիր 1

2. Տրամագիր 2-ում սպիտակների փղերը սևերի ո՞ր խաղաքարերը կարող են վերցնել: Նշի՛ր սլաքներով:

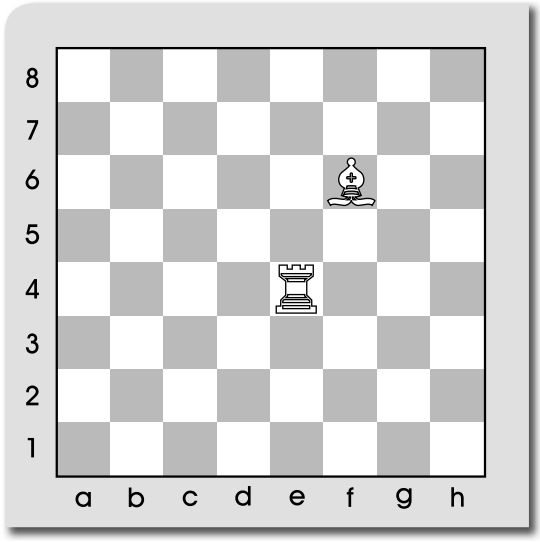

Տրամագիր 2

3. Տրամագրեր 3-ում և 4-ում նշի՛ր սպիտակների բոլոր խաղաքարերի կողմից միաժամանակ հարվածի տակ գտնվող դաշտերը:

Տրամագիր 3
(երկու տարբերակ)

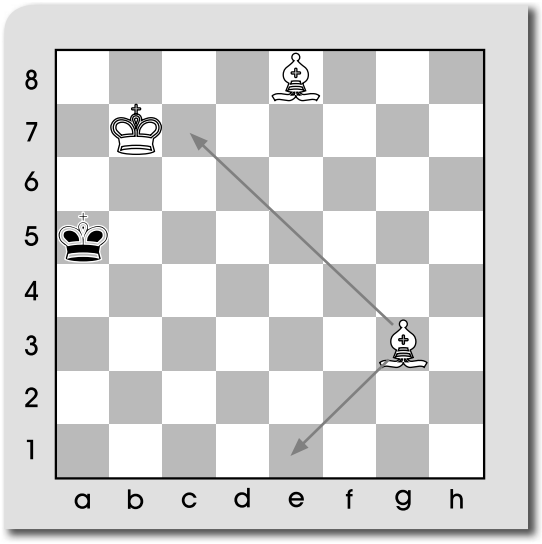
Տրամագիր 4
(չորս տարբերակ)

ԴԱՍ 16

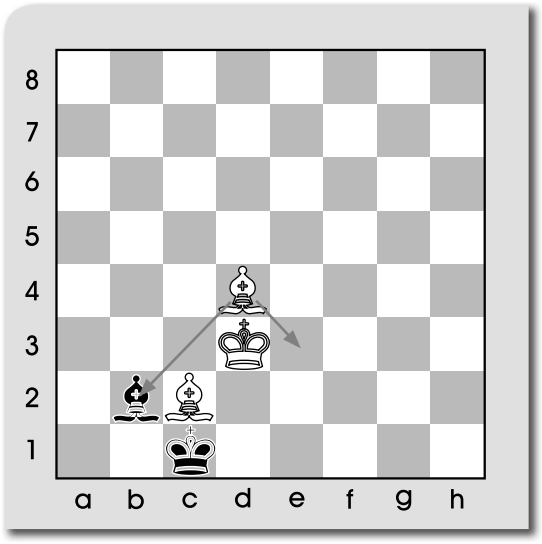
ՓԻՂ

շարունակություն

1. Տրամագրեր 1-ում և 2-ում ո՞ր շախն է մատի հանգեցնում:

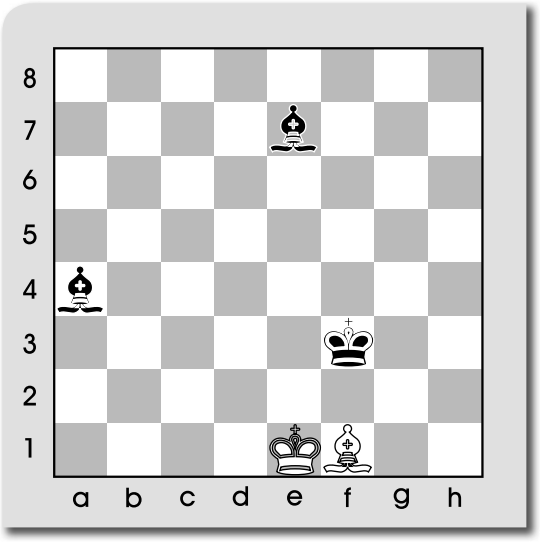

Տրամագիր 1

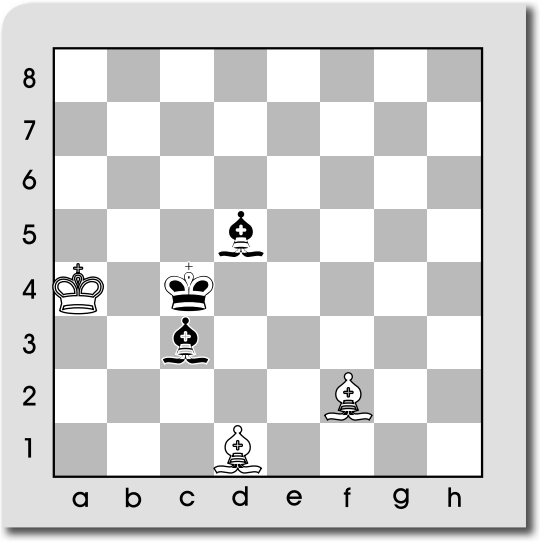

Տրամագիր 2

2. Տրամագրեր 3-ում և 4-ում մեկ քայլից մա՛տ հայտարարիր: Ուշադրությո՛ւն դարձրու քայլի հերթականությանը:

● Տրամագիր 3

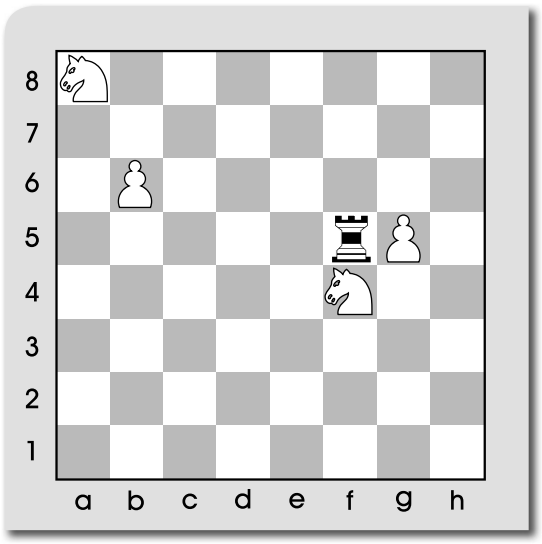

○ Տրամագիր 4

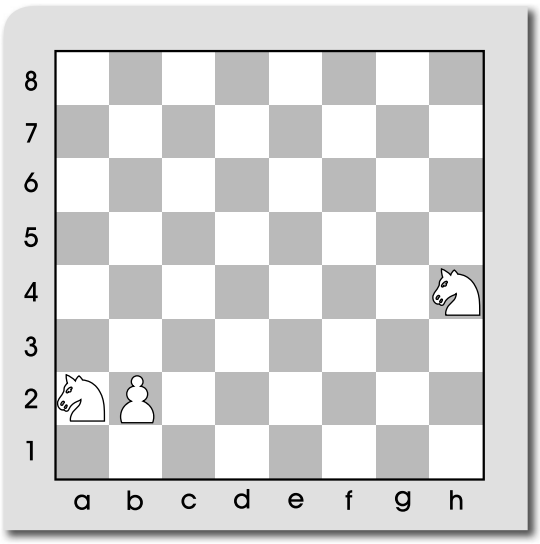
ԴԱՍ 17

ՉԻ

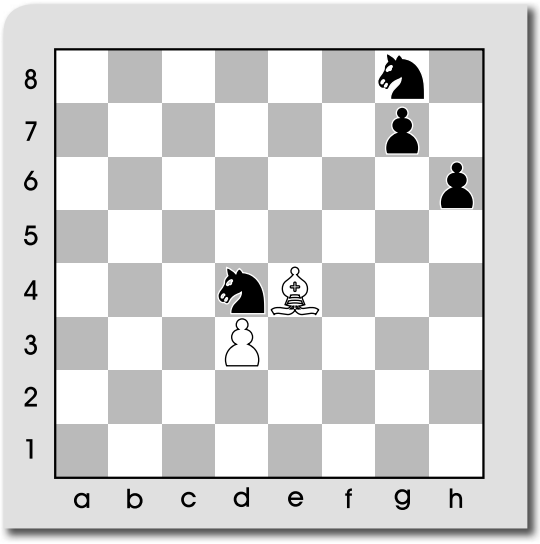
1. Տրամագրեր 1-4-ում նշի՛ր այն դաշտերը, ուր կարող են քայլ կատարել ձիերը:

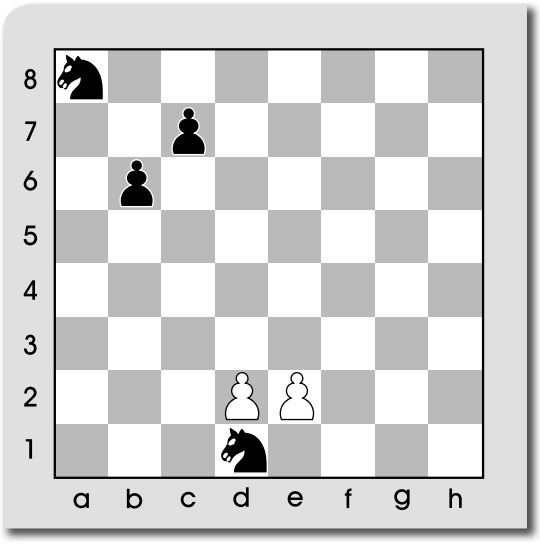
Տրամագիր 1

Տրամագիր 2

Տրամագիր 3

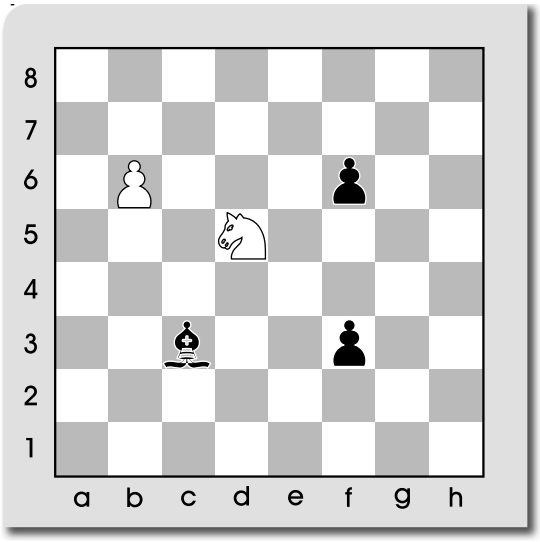
Տրամագիր 4

ԴԱՍ 18

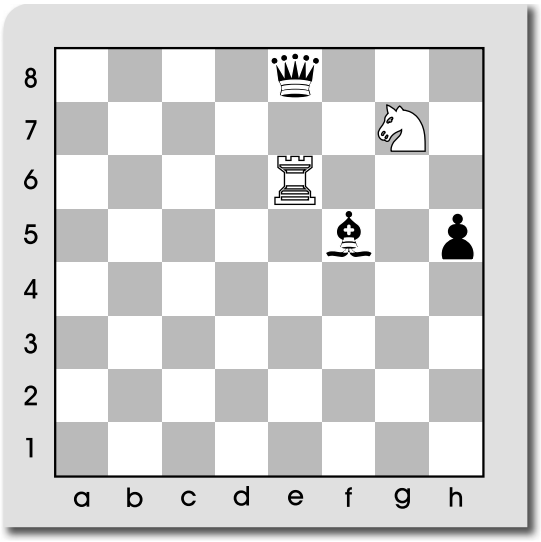
ՉԻ

շարունակություն

1. Տրամագրեր 1-ում և 2-ում ձին ո՞ր խաղաքարերը կարող է վերցնել: Նշի՛ր սլաքներով:

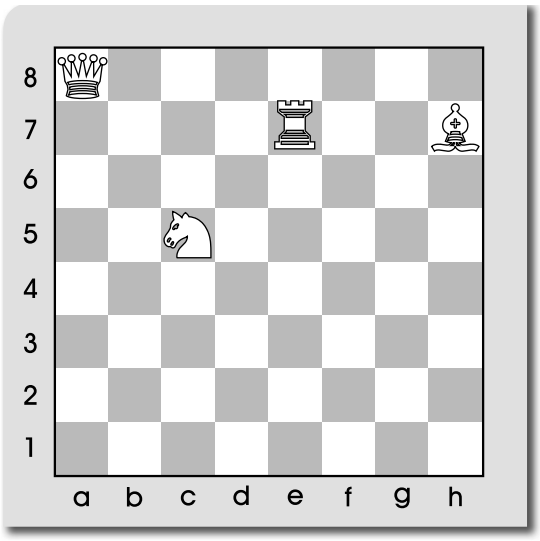

Տրամագիր 1

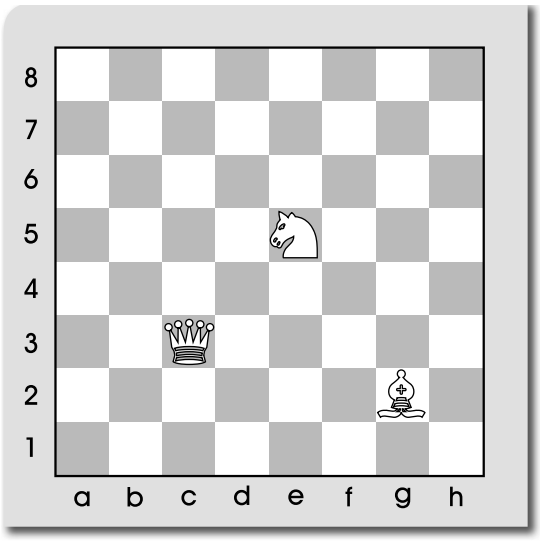

Տրամագիր 2

2. Տրամագրեր 3-ում և 4-ում նշի՛ր բոլոր խաղաքարերի կողմից միաժամանակ հարվածի տակ գտնվող դաշտերը:

Տրամագիր 3

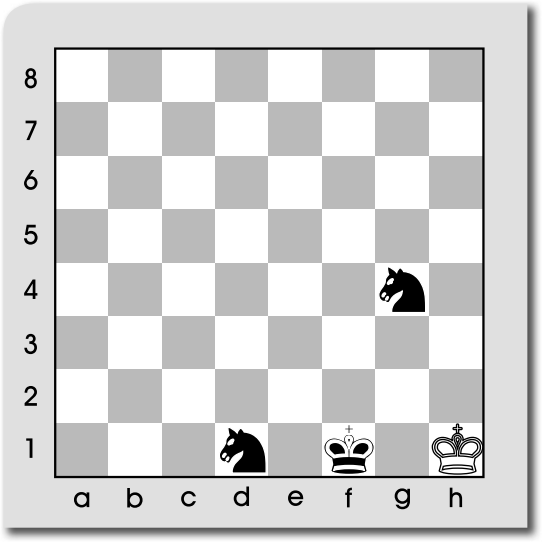
Տրամագիր 4

ԴԱՍ 19

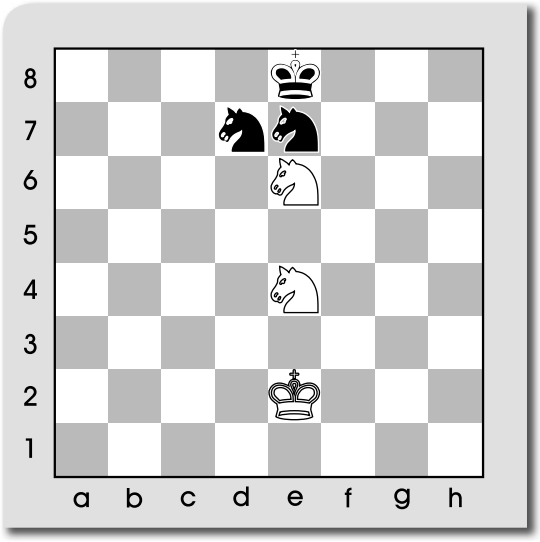
ՉԻ

շարունակություն

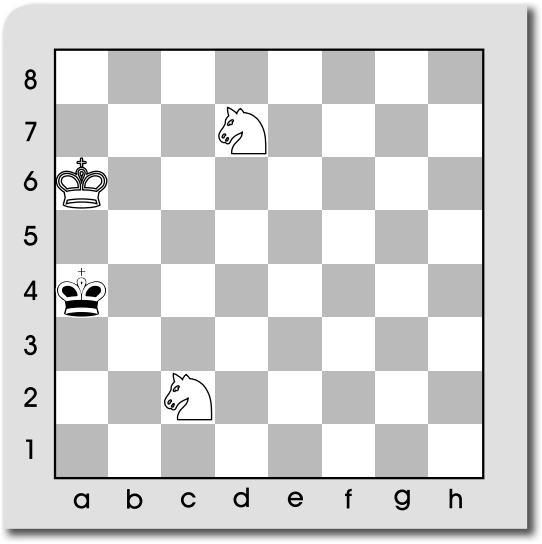
1. Տրամագրեր 1-ում և 2-ում մեկ քայլից մա՛տ հայտարարիր: Ուշադրությո՛ւն դարձրու քայլի հերթականությանը:

● Տրամագիր 1

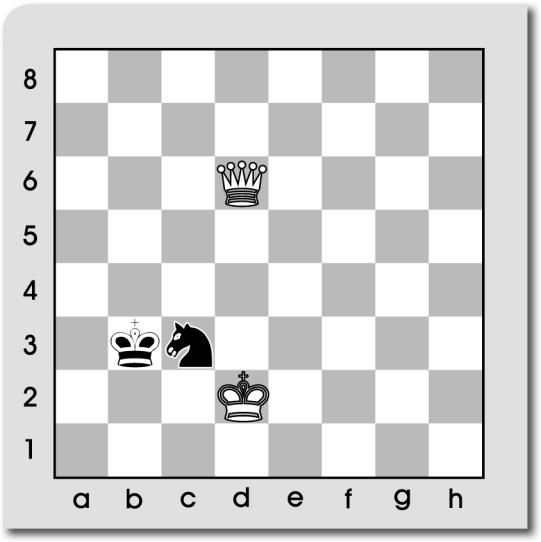

○ Տրամագիր 2

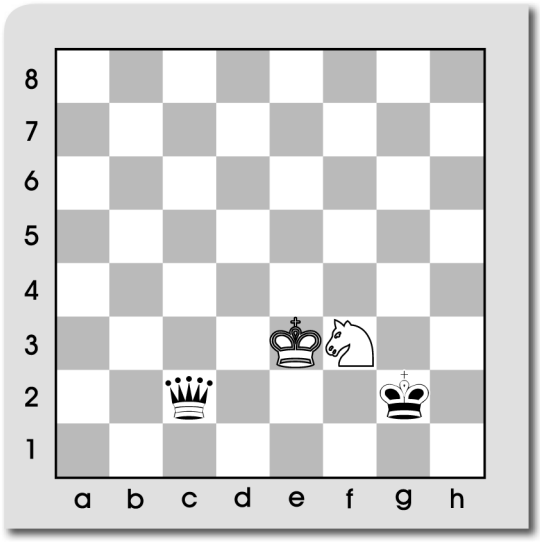

○ Տրամագիր 3

2. Տրամագրեր 4-ում և 5-ում ձիերը ո՞ր դաշտերից կարող են միաժամանակ հարձակվել արքայի և թագուհու վրա: Նշի՛ր ձիերի պատառաքաղները:

● Տրամագիր 4

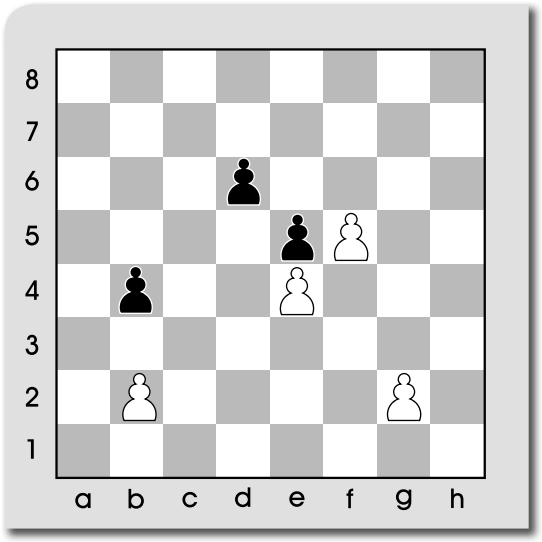

○ Տրամագիր 5

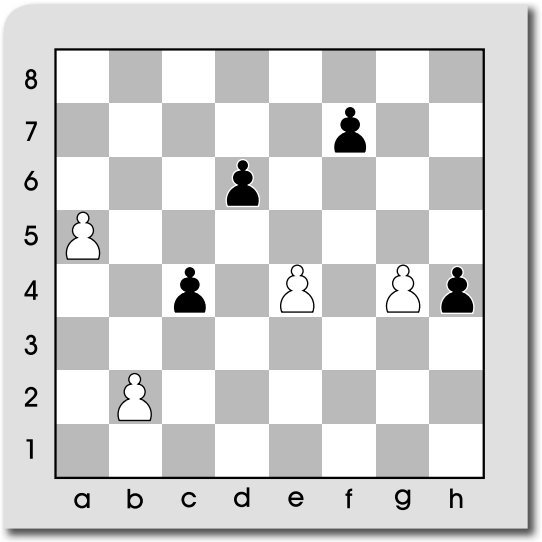
ԴԱՍ 20

ՁԻՆՎՈՐ

1. Տրամագիր 1-ում նշի՛ր այն դաշտերը, ուր կարող են քայլ անել զինվորները:
2. Տրամագիր 2-ում նշի՛ր զինվորների հարվածի տակ գտնվող դաշտերը:

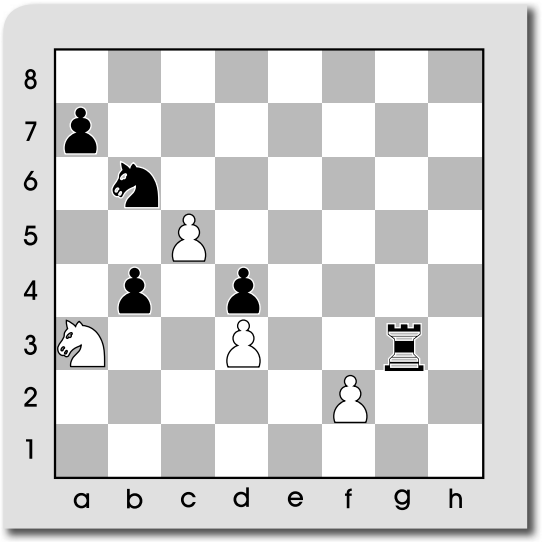

Տրամագիր 1

Տրամագիր 2

3. Տրամագիր 3-ում նշի՛ր զինվորների հարվածի տակ գտնվող խաղաքարերը:

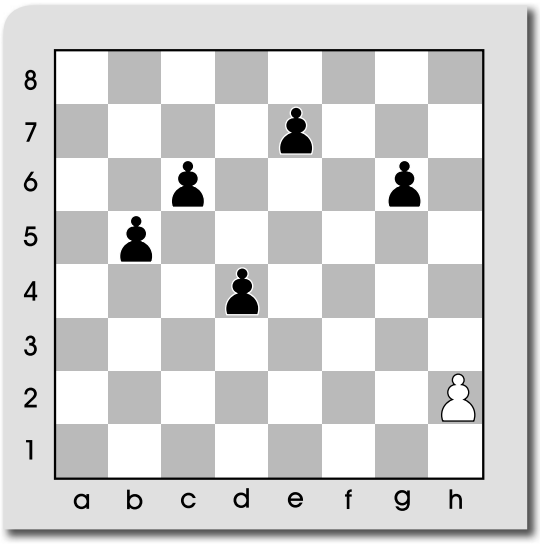
Տրամագիր 3

ԴԱՍ 21

ՁԻՆՎՈՐ

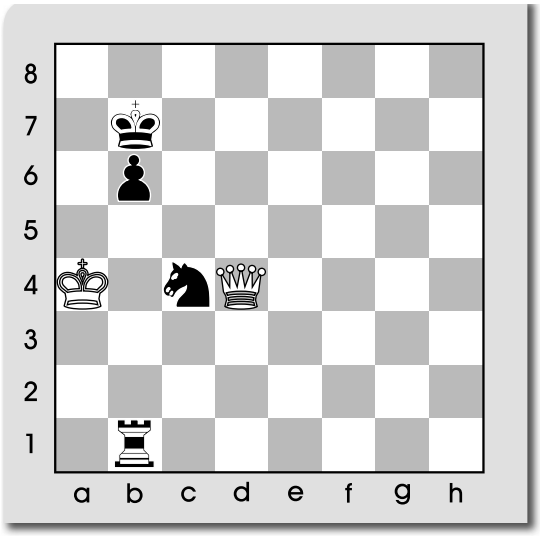
շարունակություն

1. Տրամագիր 1-ում, եթե քայլ անեն միայն սպիտակները, ապա նվազագույնը քանի՞ քայլում կվերցնեն սևերի բոլոր զինվորները:

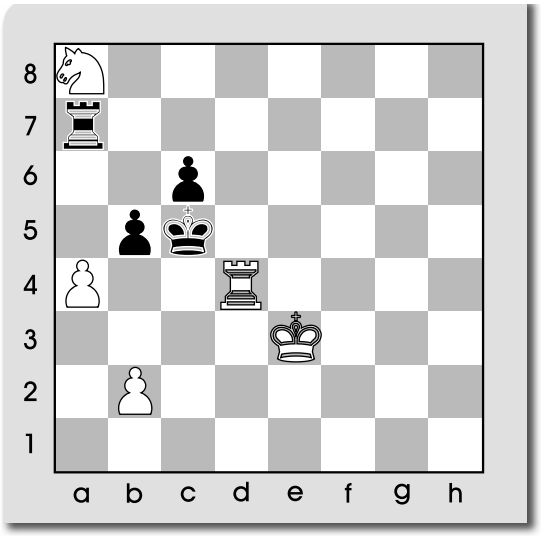

Տրամագիր 1

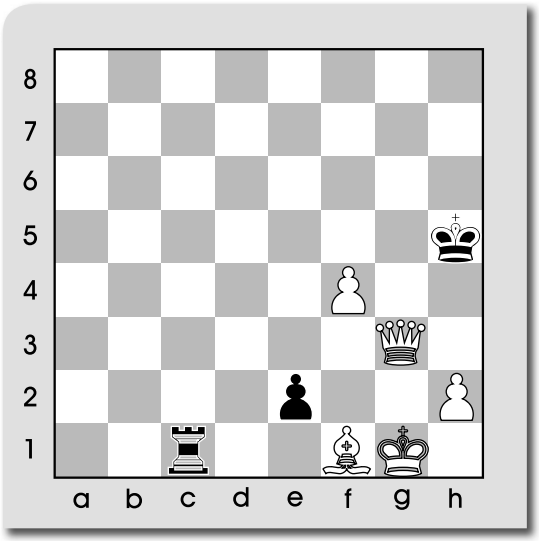
2. Տրամագրեր 2-ում և 4-ում մեկ քայլից մա՛տ հայտարարիր: Ուշադրությո՛ւն դարձրու քայլի հերթականությանը:

● Տրամագիր 2

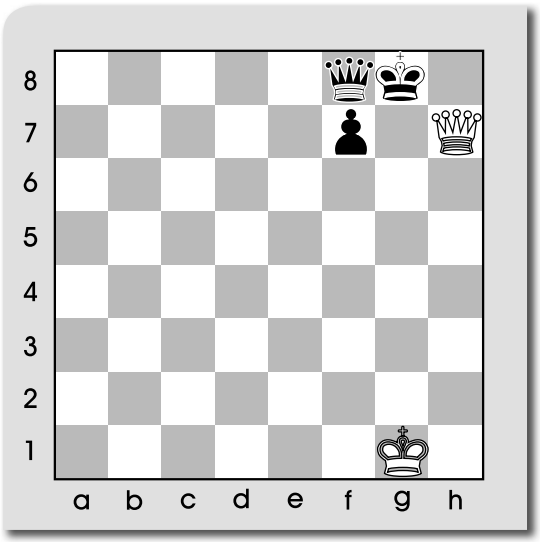

○ Տրամագիր 3

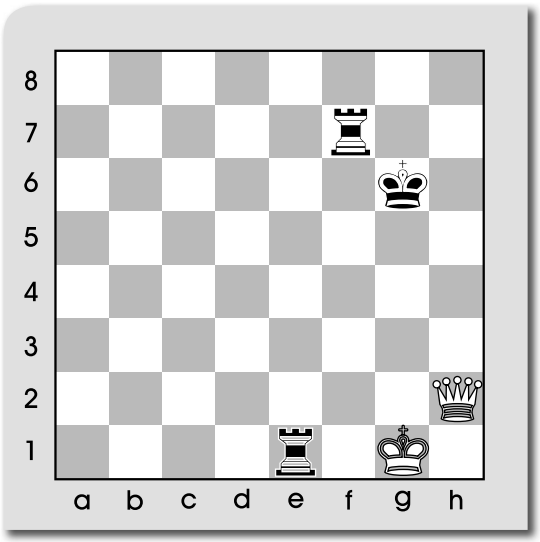

● Տրամագիր 4

3. Տրամագրեր 5-ում և 6-ում խաղատախտակից դուրս գտնվող զինվորները ո՞ր դաշտերում տեղադրես, որպեսզի մատ ստացվի:

Տրամագիր 5

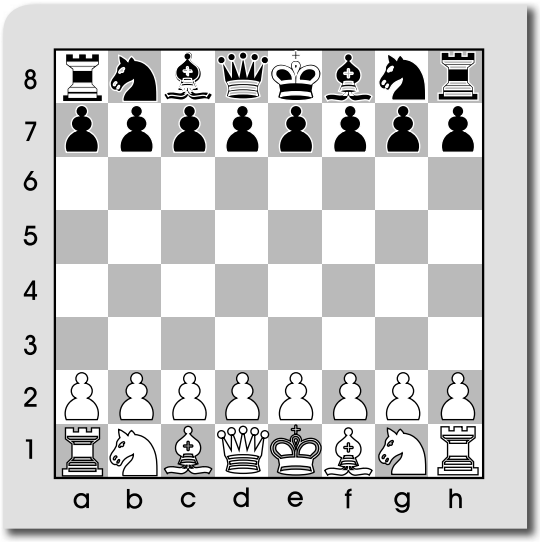

Տրամագիր 6

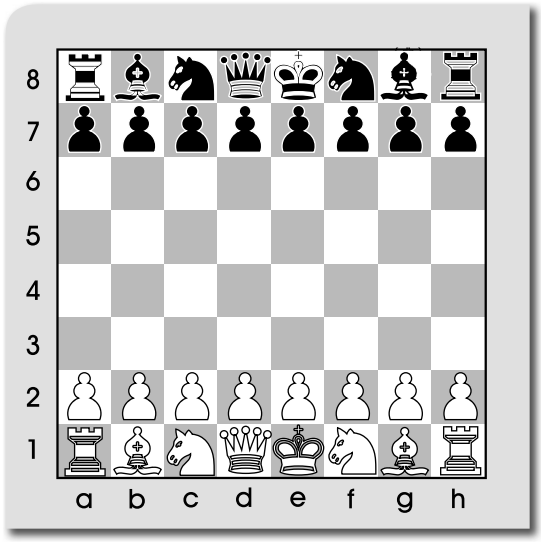
ԴԱՍ 22

ԽԱՂԱՔԱՐԵՐԻ ՍԿԶԲՆԱԿԱՆ ԴԱՍԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

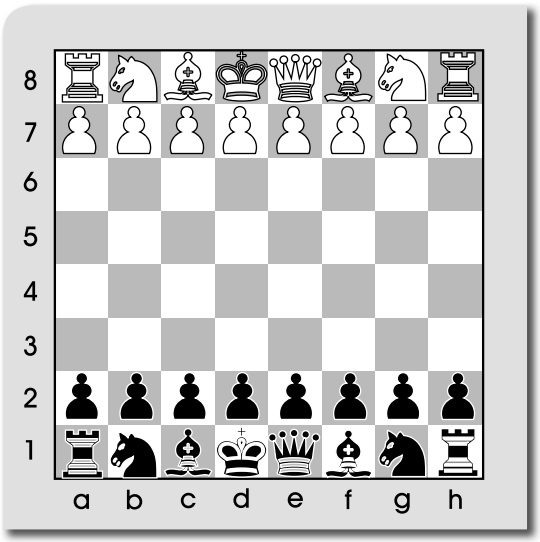
1. Բերված տրամագրերից որո՞ւմ է դասավորությունը ճիշտ:

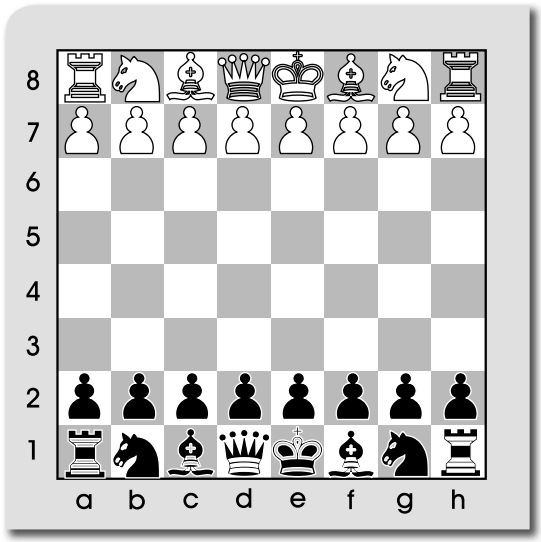
Տրամագիր 1

Տրամագիր 2

Տրամագիր 3

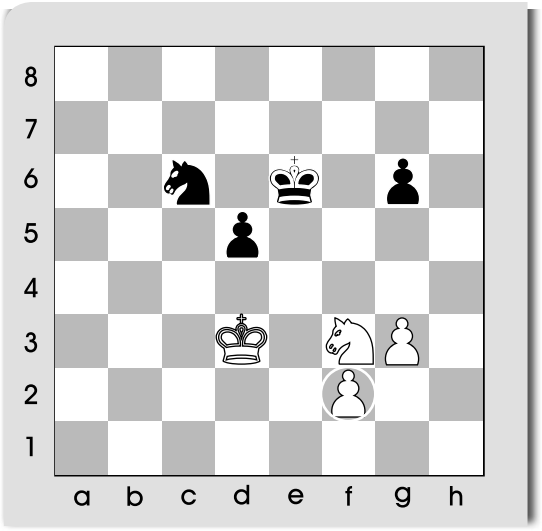
Տրամագիր 4

ԴԱՍ 23

ԽԱՂԱՔԱՐԵՐԻ ՍԿԶԲՆԱԿԱՆ ԴԱՍԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

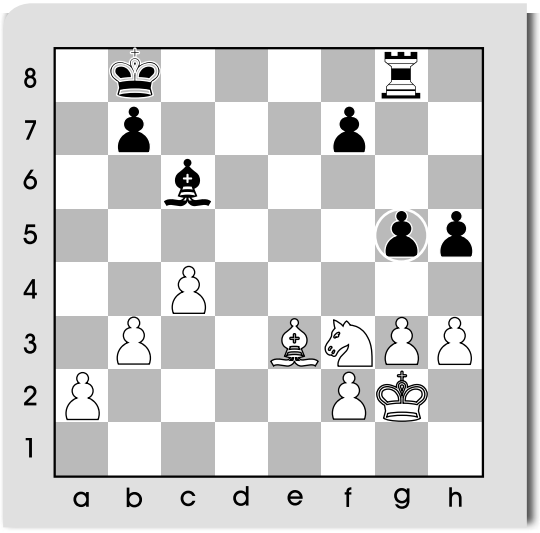
շարունակություն

1. Տրամագիր 1-ում սպիտակներով խաղացողը ձեռք է տվել նշված զինվորին: Արդո՞ք պետք է դրանով քայլ անի:

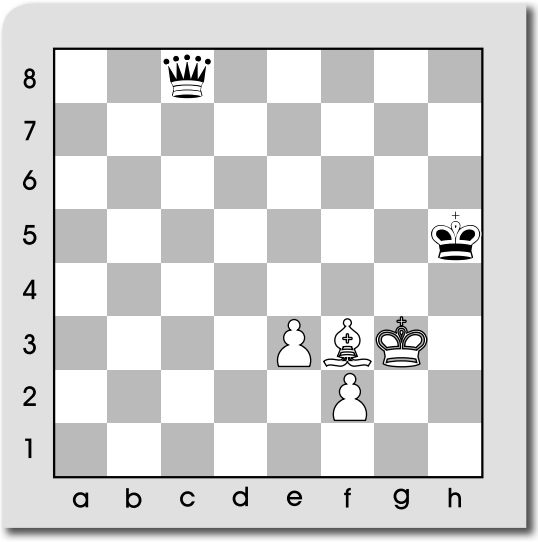
Տրամագիր 1

2. Տրամագիր 2-ում սպիտակներով խաղացողը ձեռք է տվել նշված զինվորին: Արդո՞ք պետք է այն վերցնի:

Տրամագիր 2

3. Տրամագիր 3-ում սևերով խաղացողը ձեռք է տվել թագուհուն: Արդո՞ք պետք է դրանով անպայման քայլ անի:

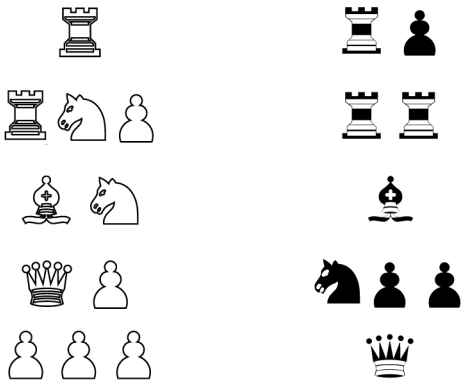

Տրամագիր 3

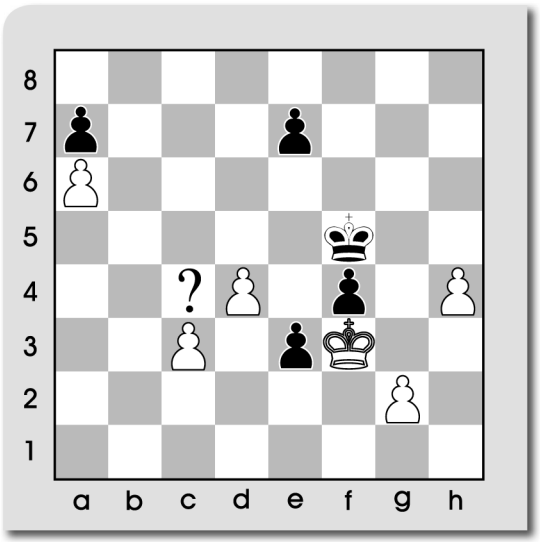
ԴԱՍ 24

ԽԱՂԱՔԱՐԵՐԻ ՄՈՏԱՎՈՐ ԱՐԺԵՔԸ

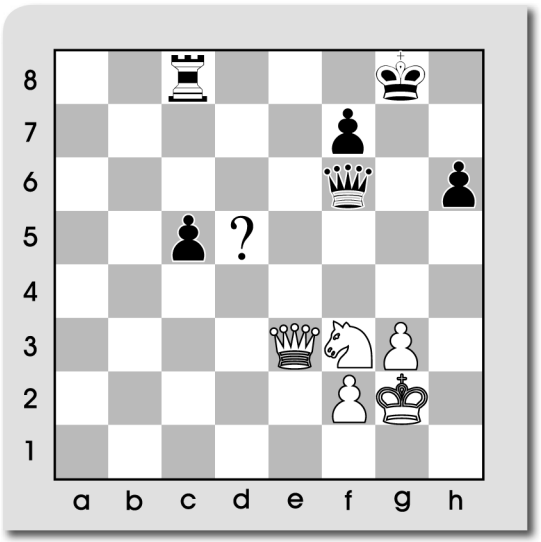
1. Խաղաքարերի խմբերը գծերով միացրո՛ւ այնպես, որ հավասարվեն դրանց մոտավոր արժեքները:

2. Տրամագիր 1-ում և 2-ում նշված դաշտերում ի՞նչ խաղաքարեր կտեղադրես, որպեսզի կողմերի խաղաքարերի մոտավոր արժեքները հավասարվեն:

Տրամագիր 1

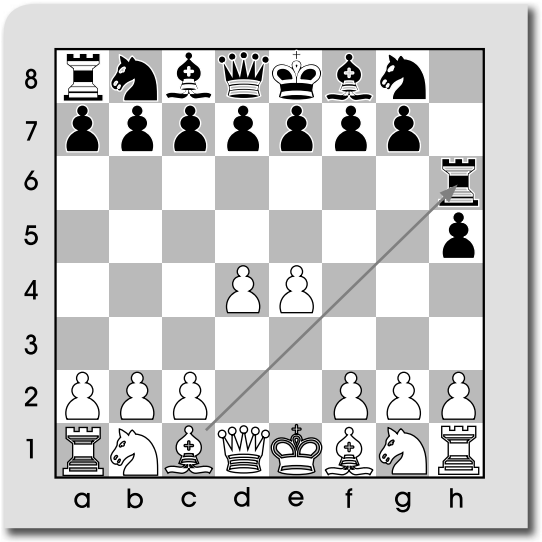

Տրամագիր 2

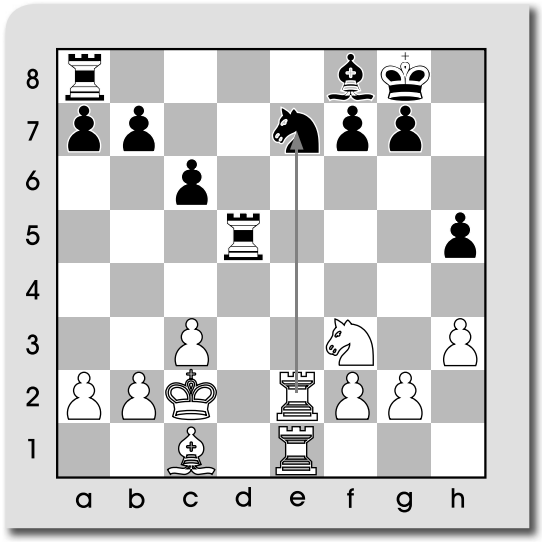
ԴԱՍ 25

ՓՈԽԱՆԱԿՈՒՄ

1. Տրամագրեր 1-ում և 2-ում արդյո՞ք համարժեք են սլաքներով նշված փոխանակությունները:

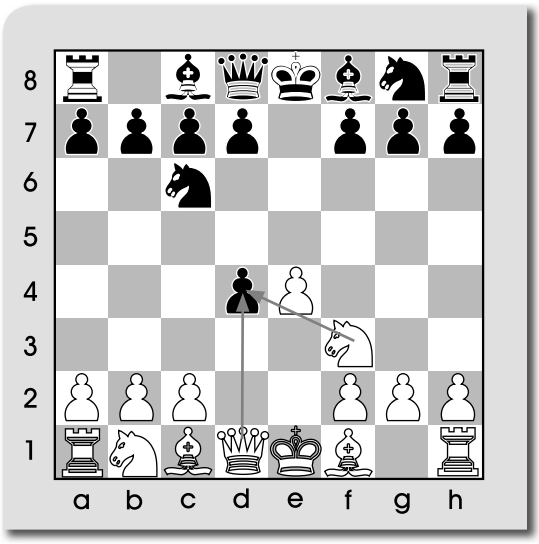

Տրամագիր 1

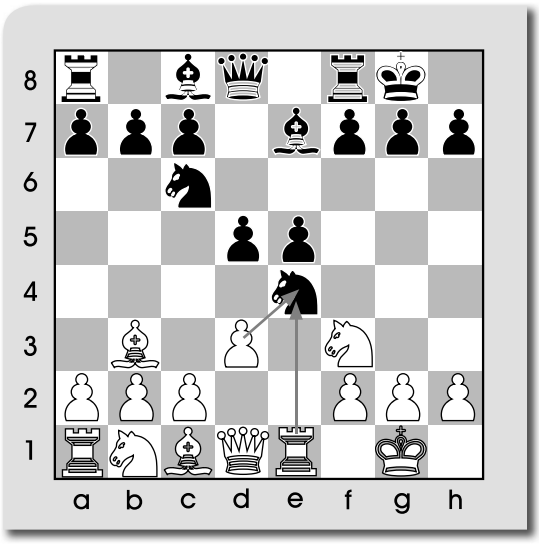

Տրամագիր 2

2. Տրամագրեր 3-ում և 4-ում սլաքներով նշված փոխանակություններից ո՞րն է ձեռնտու:

Տրամագիր 3

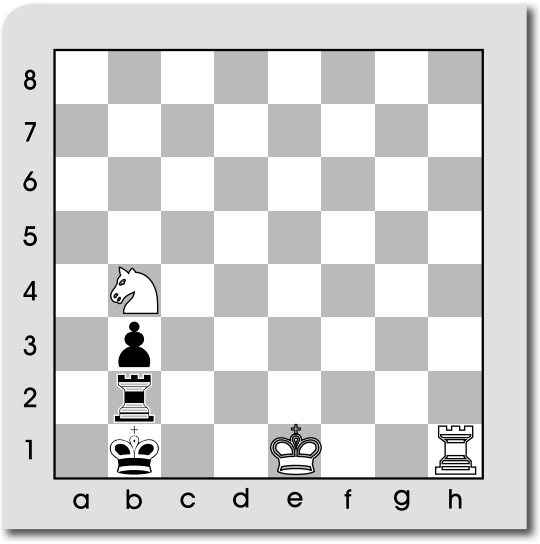

Տրամագիր 4

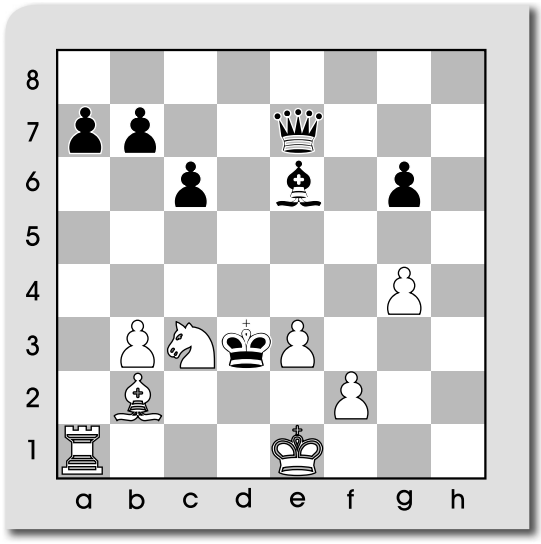
ԴԱՍ 26

ՓՈԽԱՏԵՂՈՒՄ

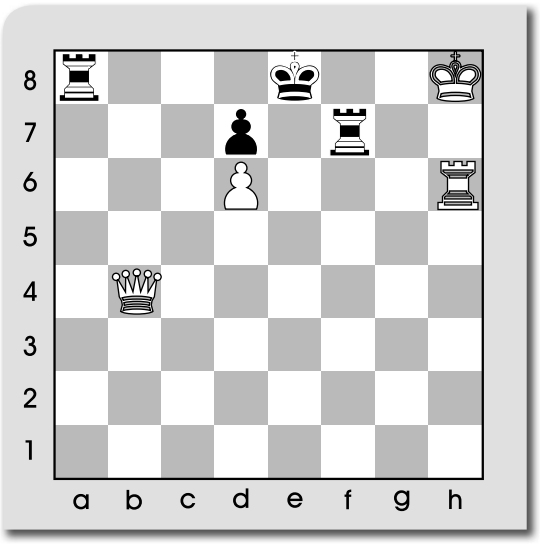
1. Բոլոր տրամագրերում մեկ քայլից մա՛տ արա: Ուշադրությո՛ւն դարձրու քայլի հերթականությանը:

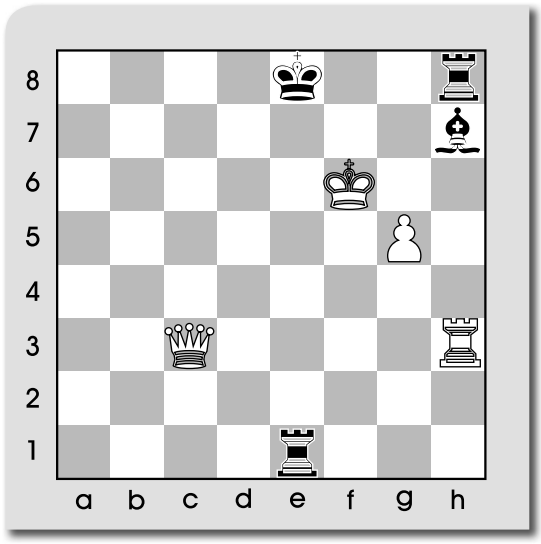
○ Տրամագիր 1

○ Տրամագիր 2

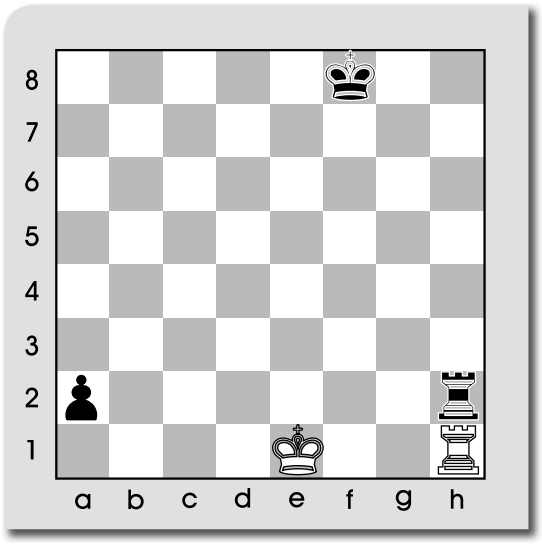

● Տրամագիր 3

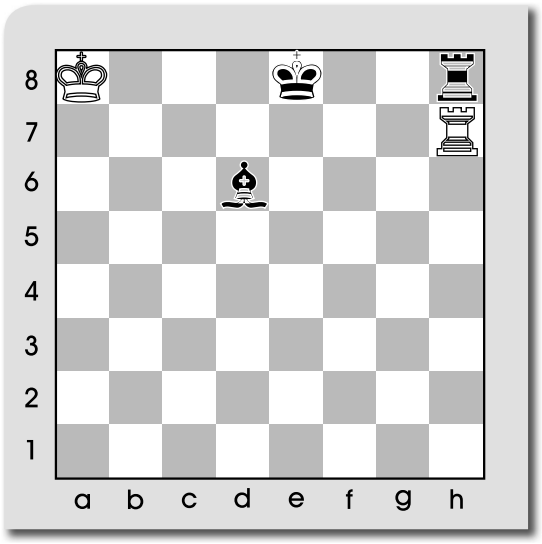

● Տրամագիր 4

2. Տրամագրեր 5-ում և 6-ում գտի՛ր հաղթանակի հասցնող քայլը:
Ուշադրությո՛ւն դարձրու քայլի հերթականությանը:

○ Տրամագիր 5

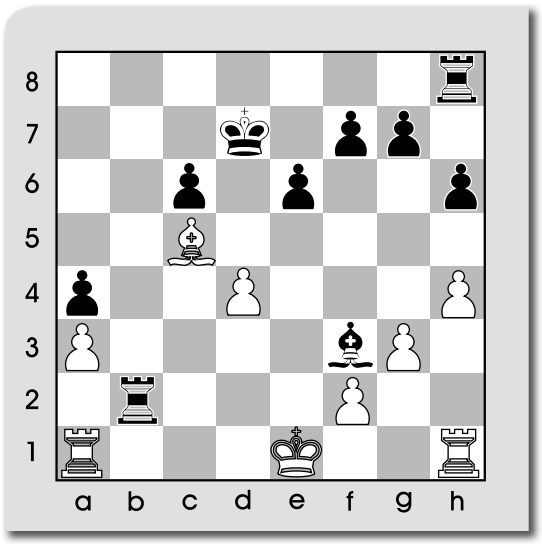
● Տրամագիր 6

ԴԱՍ 27

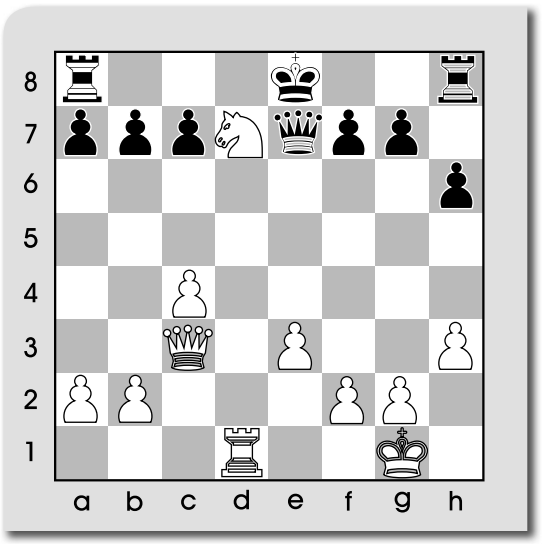
ՓՈԽԱՏԵՂՈՒՄ

շարունակություն

1. Տրամագիր 1-ում սպիտակները, իսկ տրամագիր 2-ում սևերը ո՞ր թևում կարող են փոխատեղում կատարել:

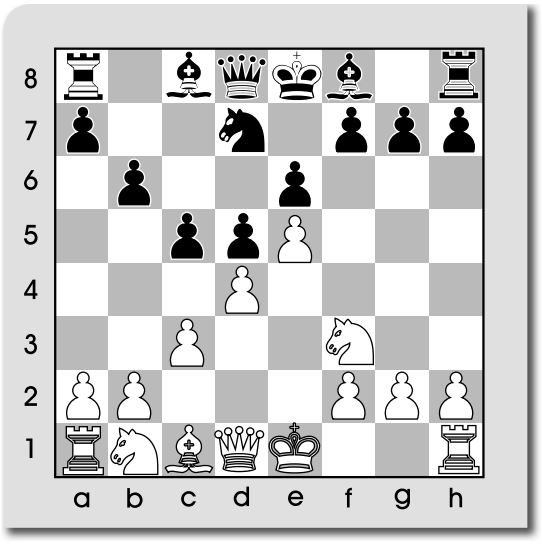

Տրամագիր 1

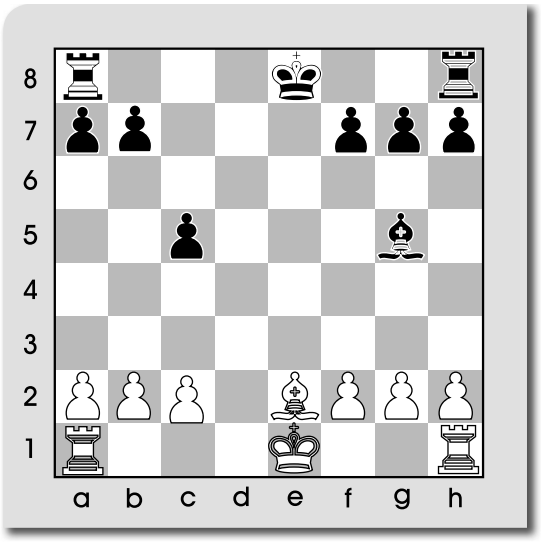

Տրամագիր 2

2. Տրամագրեր 3-ում և 4-ում ինչպե՞ս կարելի է խոչընդոտել մրցակցի փոխատեղումը:

● Տրամագիր 3

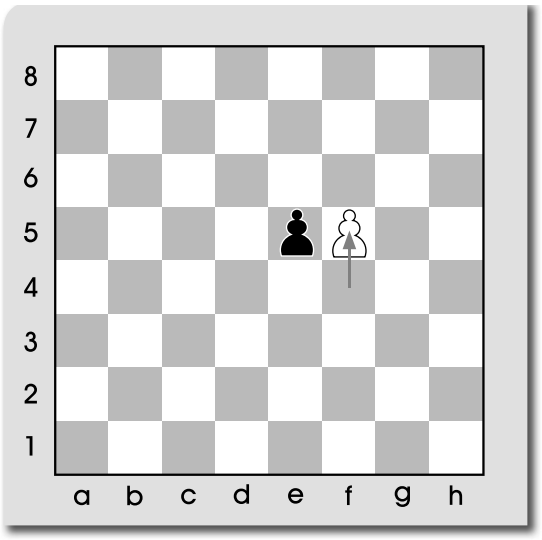

○ Տրամագիր 4

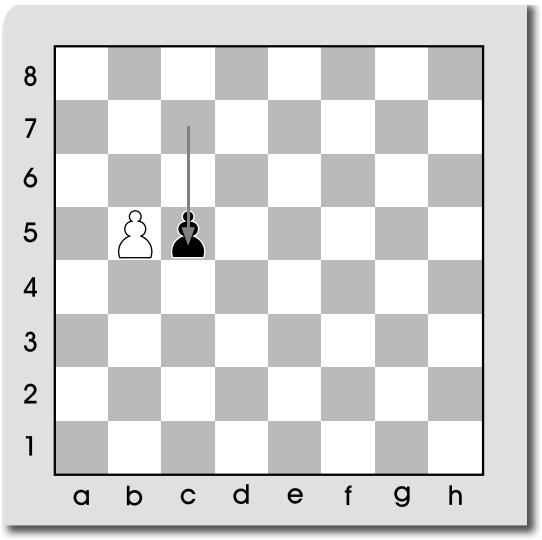
ԴԱՍ 28

ԿՈՂԱՆՑԻԿ ՎԵՐՑՆԵԼԸ

1. Տրամագրեր 1-ում և 2-ում սլաքներով նշված են վերջին քայլերը: Ո՞ր դիրքում է հնարավոր կողանցիկ վերցնելը:

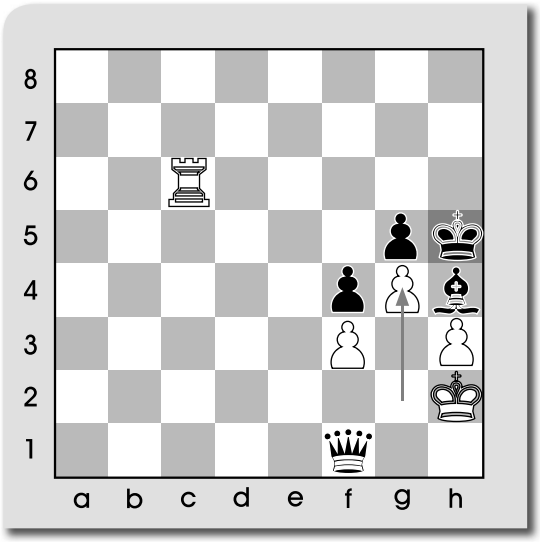

Տրամագիր 1

Տրամագիր 2

2. Տրամագիր 3-ում կատարվել է սլաքով նշված քայլը: Սակայն սևերը ոչ միայն կարող են ազատվել թվացող մատից, այլև իրենց հերթին մատ հայտարարել: Ինչպե՞ս:

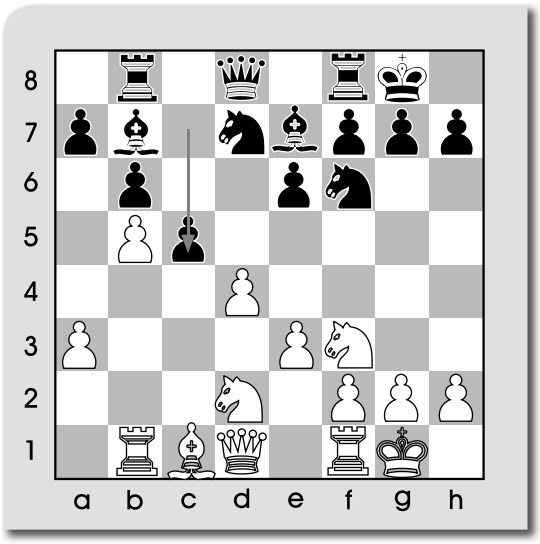
Տրամագիր 3

ԴԱՍ 29

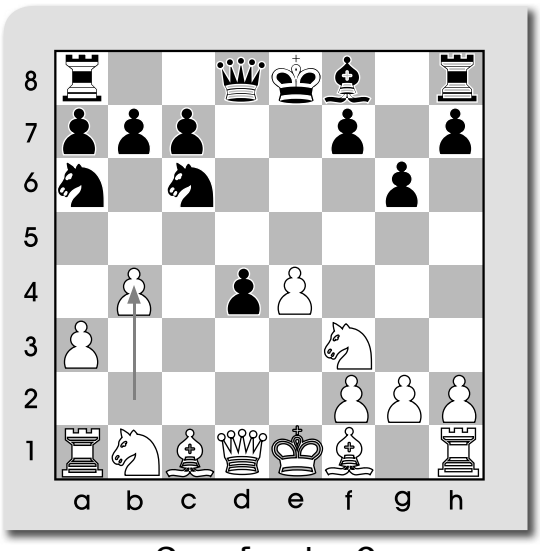
ԿՈՂԱՆՑԻԿ ՎԵՐՑՆԵԼԸ

շարունակություն

1. Տրամագրեր 1-ում և 2-ում սլաքներով ցույց են տրված վերջին քայլերը: Ո՞ր դիրքում է հնարավոր կողանցիկ վերցնելը:

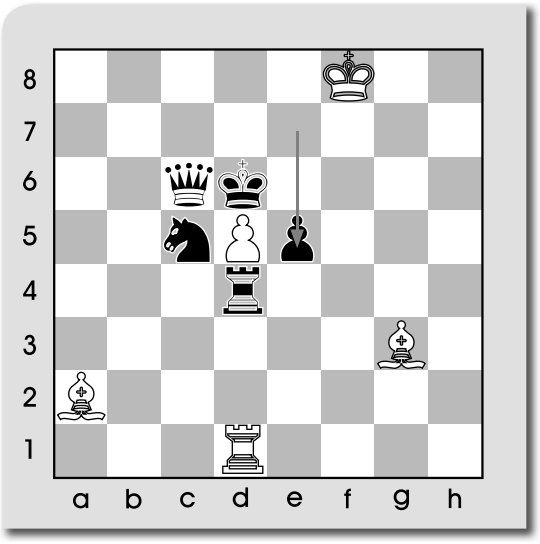

Տրամագիր 1

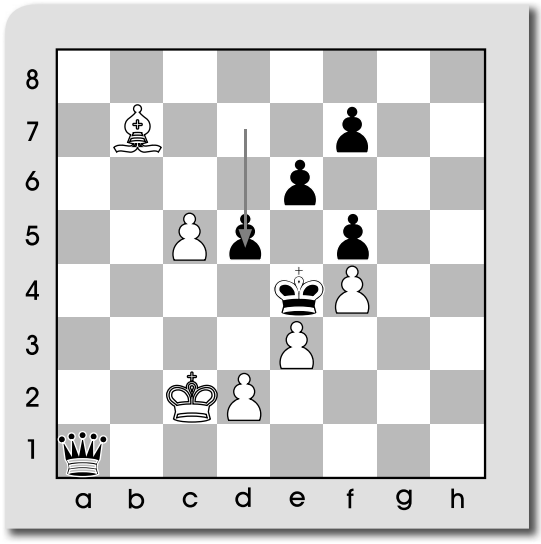

Տրամագիր 2

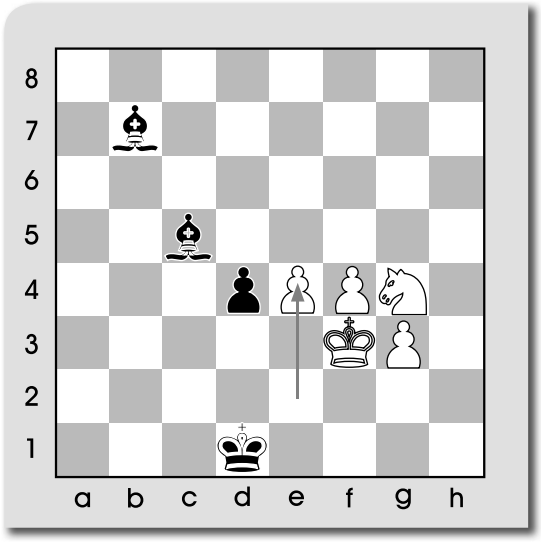
2. Տրամագրեր 3-5-ում սլաքներով ցույց են տրված վերջին քայլերը: Գտի՛ր մեկ քայլից մատեր:

Տրամագիր 3

Տրամագիր 4

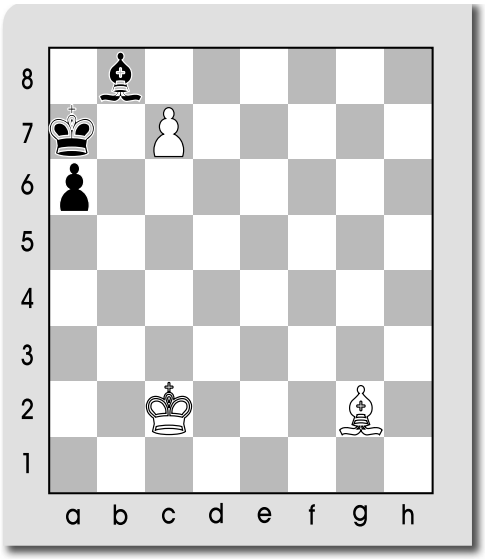

Տրամագիր 5

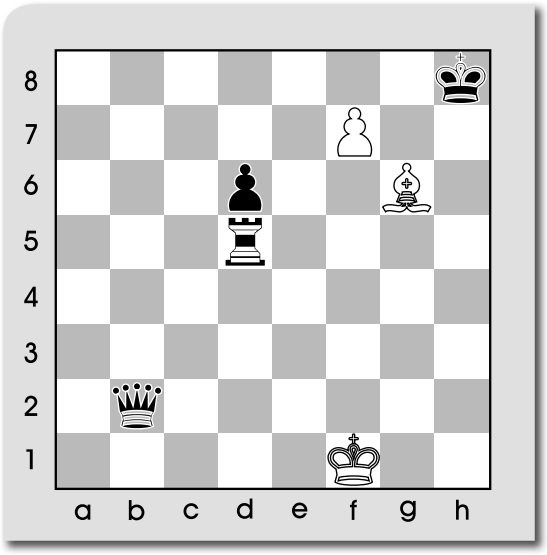
ԴԱՍ 30

ՁԻՆՎՈՐԻ ՓՈԽԱՐԿՈՒՄ

1. Տրամագրեր 1-ում և 2-ում գտի՛ր մատ մեկ քայլից: Ուշադրությո՛ւն դարձրու քայլի հերթականությանը:

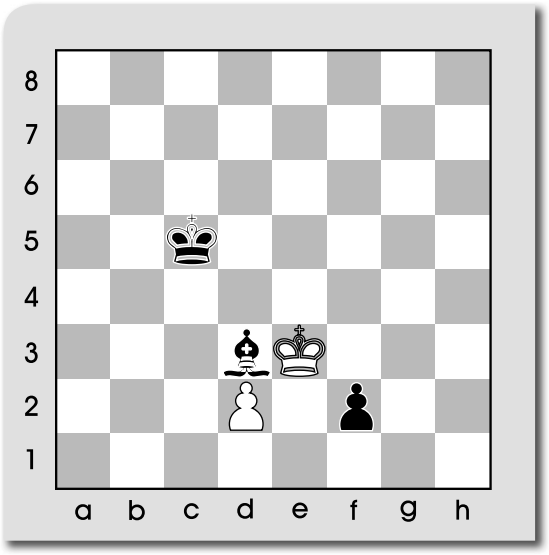

○ Տրամագիր 1

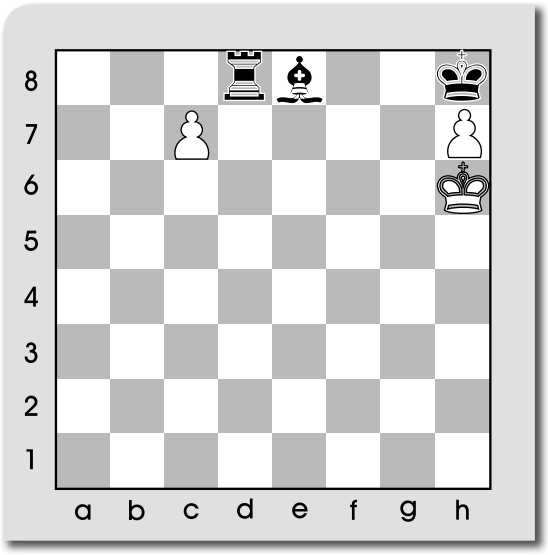

○ Տրամագիր 2

2. Տրամագրեր 3-ում և 4-ում զինվորն ի՞նչ խաղաքարի կփոխարկես, որպեսզի կարողանաս հաղթել:

● Տրամագիր 3

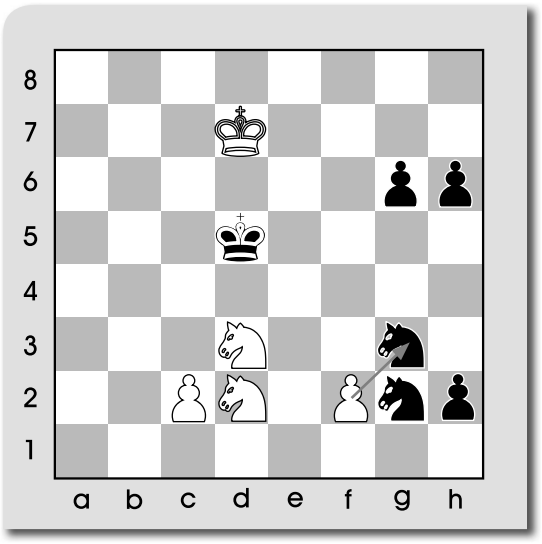

○ Տրամագիր 4

ԴԱՍ 31

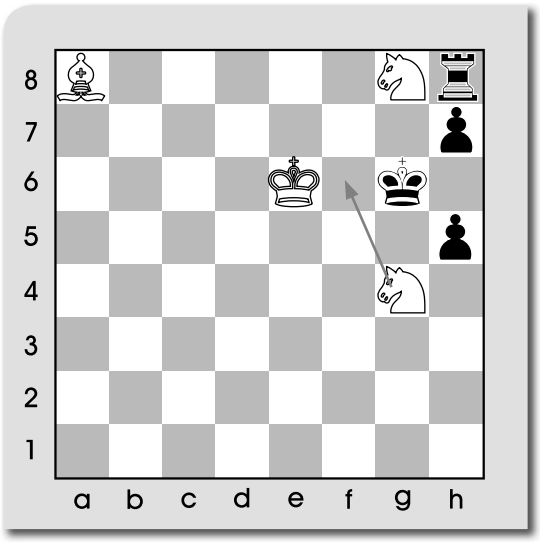
ՔԱՅԼԻ ԳՐԱՆՑՈՒՄ

1. 1-3-րդ տրամագրերում գրանցի՛ր սլաքներով նշված քայլերը:

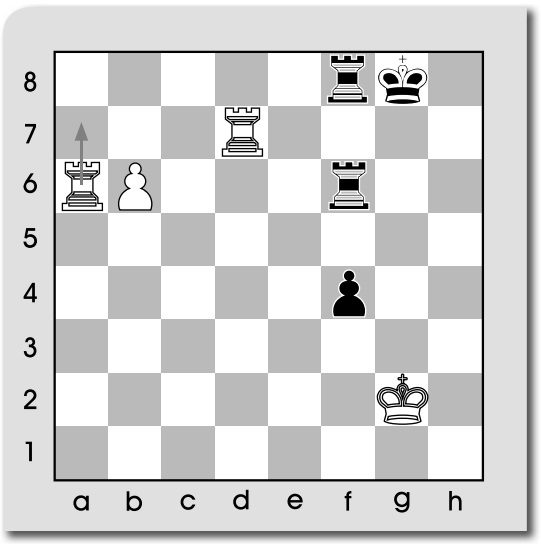
Տրամագիր 1

_____

Տրամագիր 2

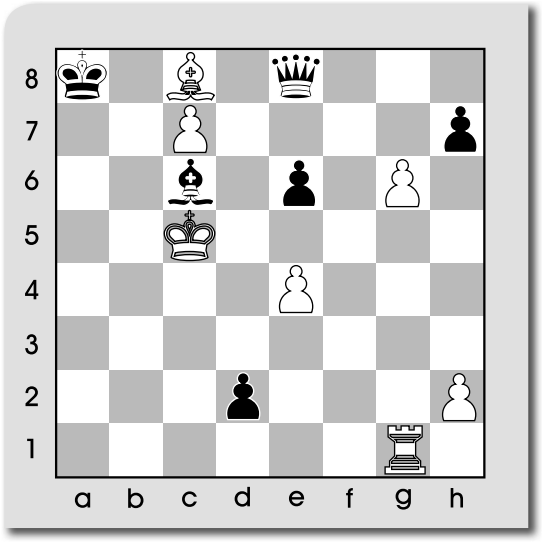
_____

Տրամագիր 3

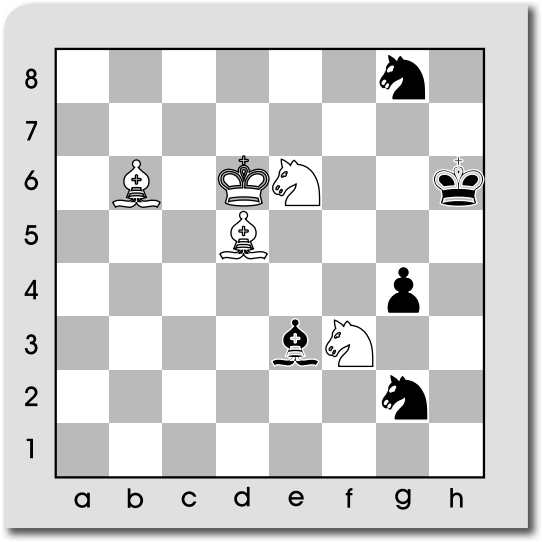
_____

2. 4-րդ և 5-րդ տրամագրերում ցույց տրված քայլերը նշի՛ր սլաքներով:

Տրամագիր 4

g6-g7

Տրամագիր 5

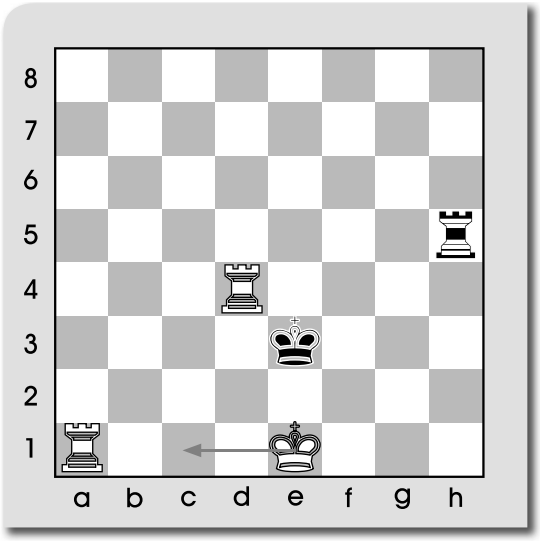
♘f3-d4

ԴԱՍ 32

ՔԱՅԼԻ ԳՐԱՆՑՈՒՄ

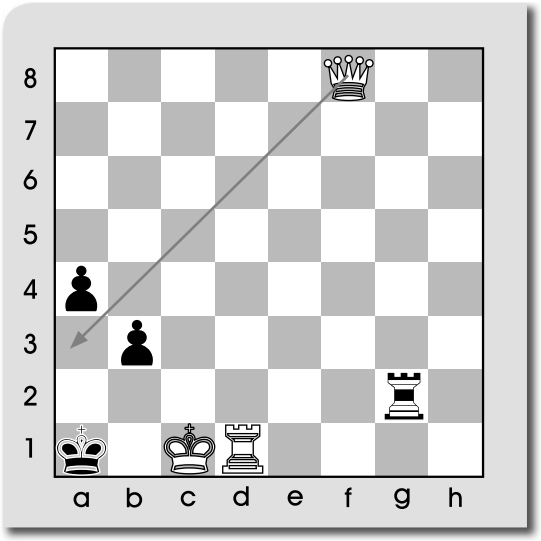
շարունակություն

1. Տրամագրեր 1-4-ում գրանցի՛ր սլաքներով նշված քայլերը:

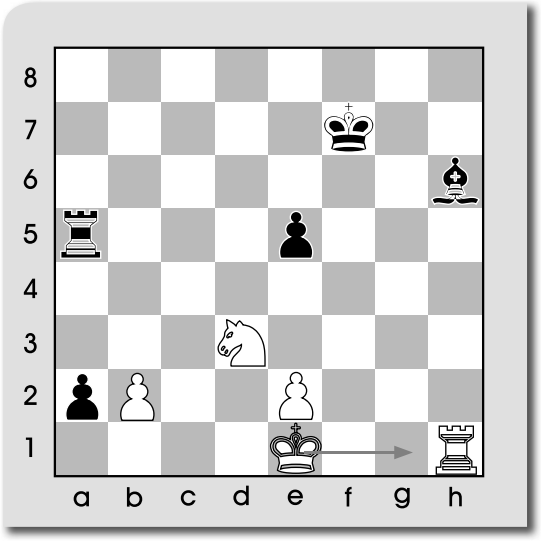
Տրամագիր 1

_____

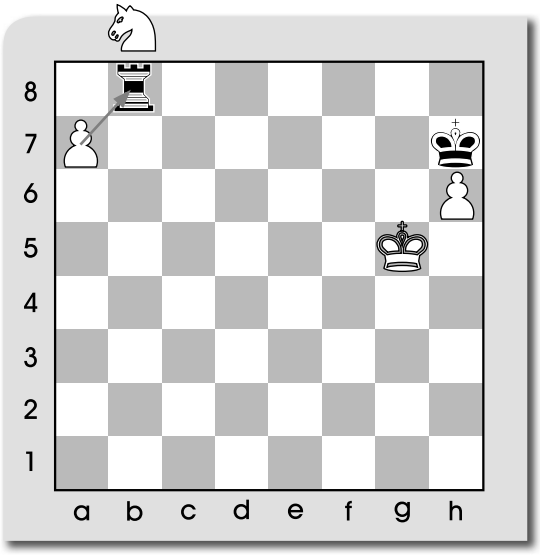
Տրամագիր 2

_____

Տրամագիր 3

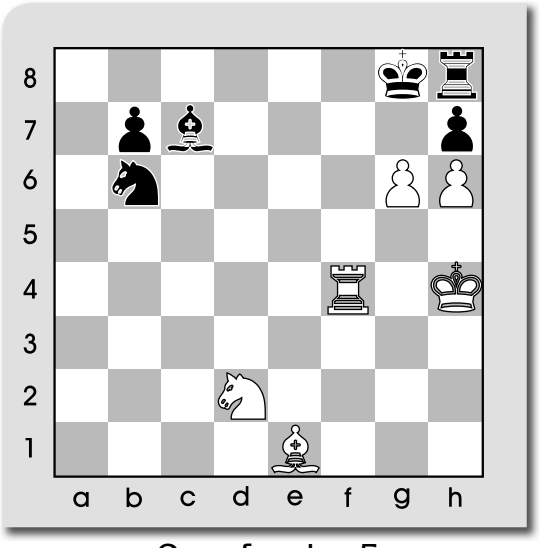
_____

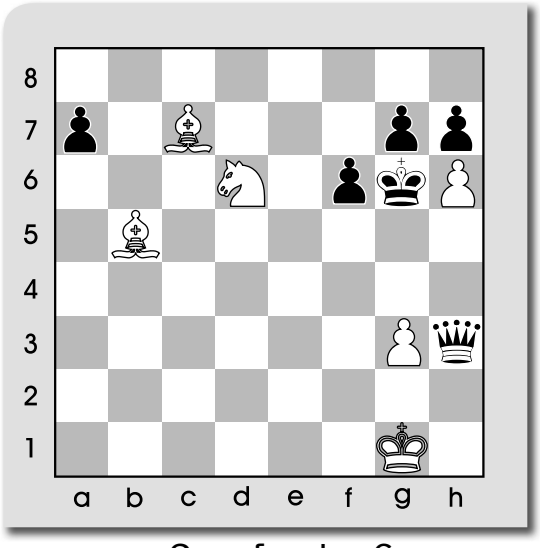
Տրամագիր 4

_____

2. 5-6-րդ տրամագրերում գրանցված քայլերը նշի՛ր սլաքներով:

Տրամագիր 5
Նf4-f8+

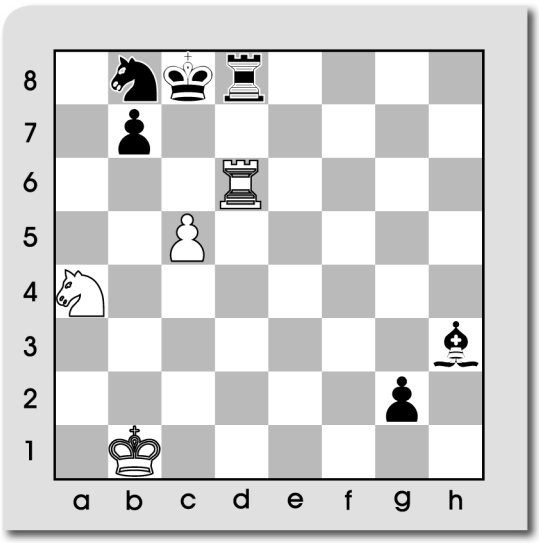

Տրամագիր 6
Ֆb5-d3+

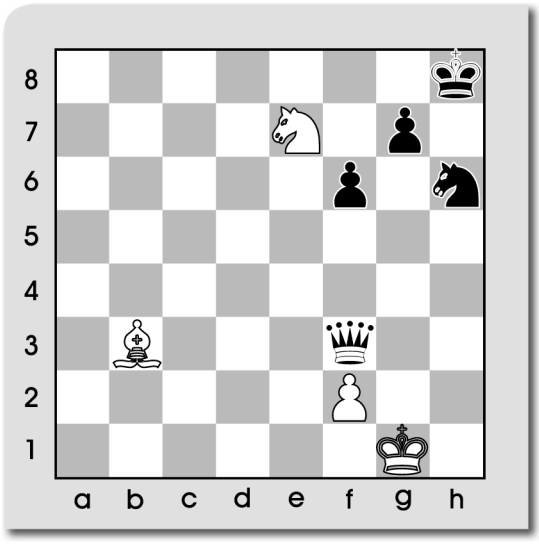
ԴԱՍ 33

ՀԱՎԵՐԺԱԿԱՆ ՇԱԽ

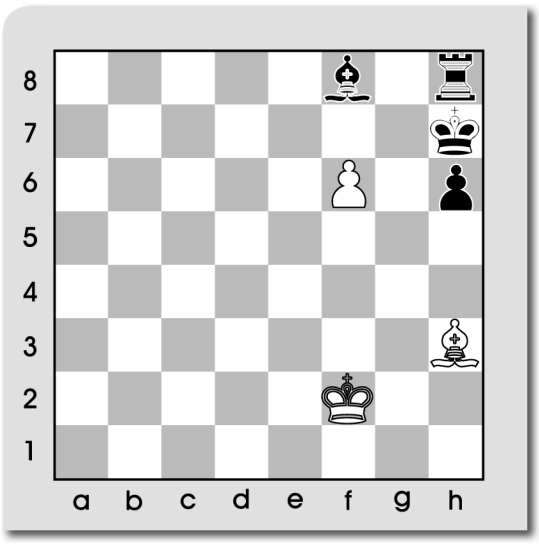
1. 1-4-րդ տրամագրերում սպիտակները նյութապես զիջում են: Նրանք ինչպե՞ս կարող են չպարտվել:

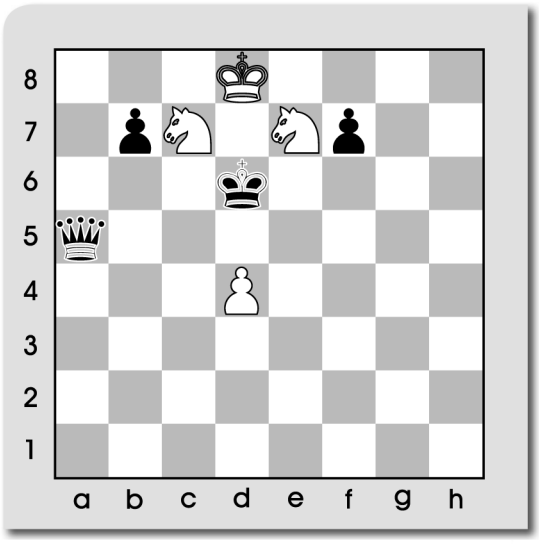
Տրամագիր 1

Տրամագիր 2

Տրամագիր 3

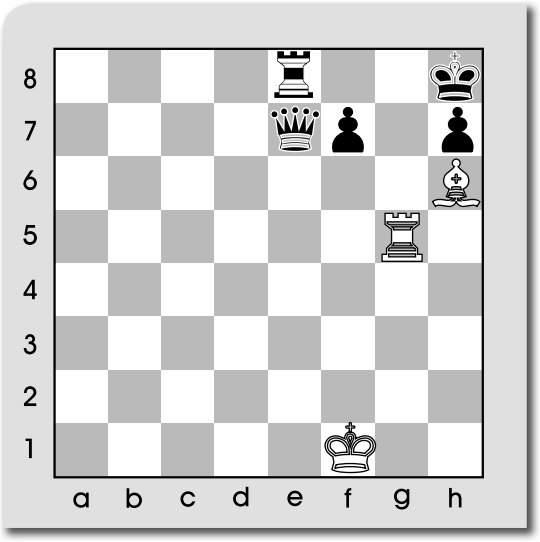
Տրամագիր 4

ԴԱՍ 34

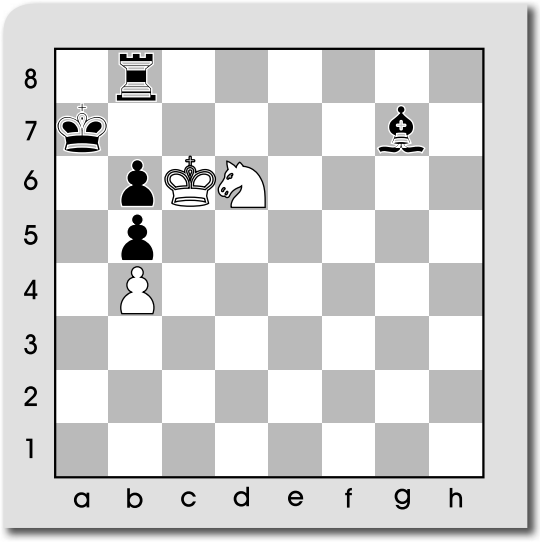
ՀԱՎԵՐԺԱԿԱՆ ՇԱԽ

շարունակություն

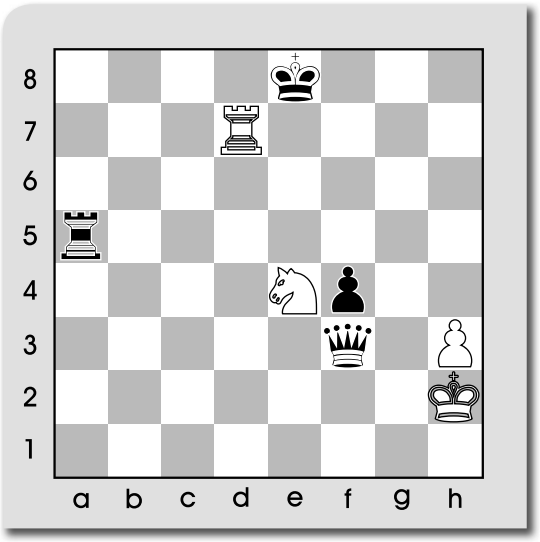
1. 1-4-րդ տրամագրերում քայլը սպիտակներինն է, որոնք նյութապես զիջում են: Նրանք ինչպե՞ս կարող են խուսափել պարտությունից:

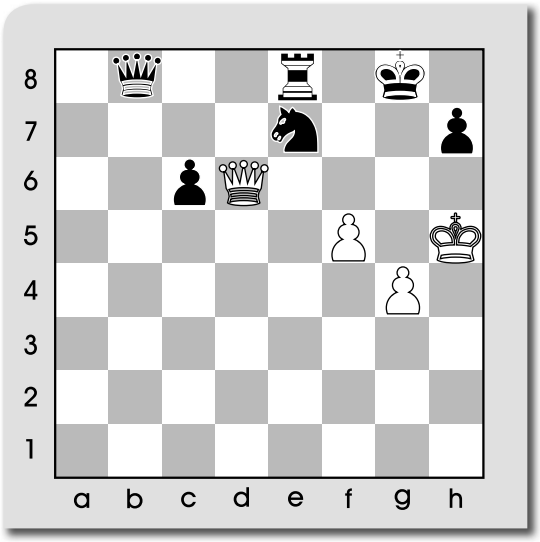
Տրամագիր 1

Տրամագիր 2

Տրամագիր 3

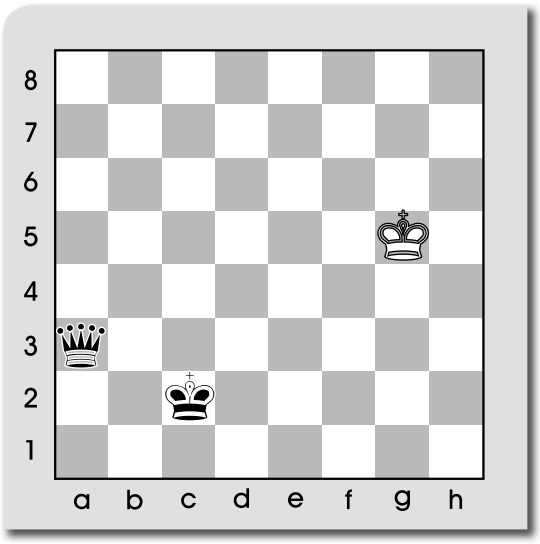

Տրամագիր 4

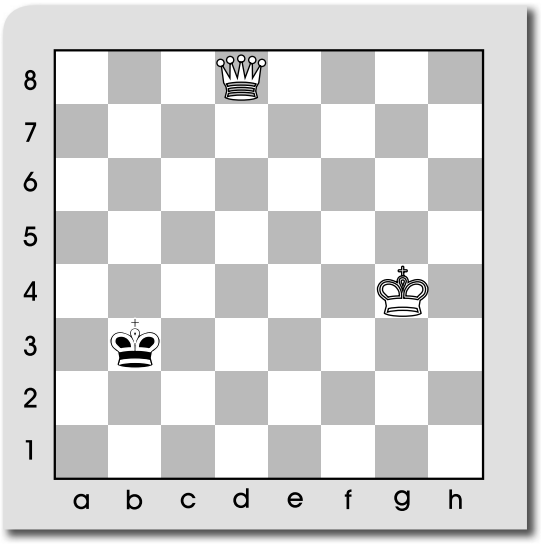
ԴԱՍ 35

ՄԱՏ ԹԱԳՈՒՀՈՎ

1. Տրամագրեր 1-ում և 2-ում ինչպե՞ս կարելի է սահմանափակել մրցակցի արքայի շարժունակությունը: Ուշադրությո՛ւն դարձրու քայլի հերթականությանը:

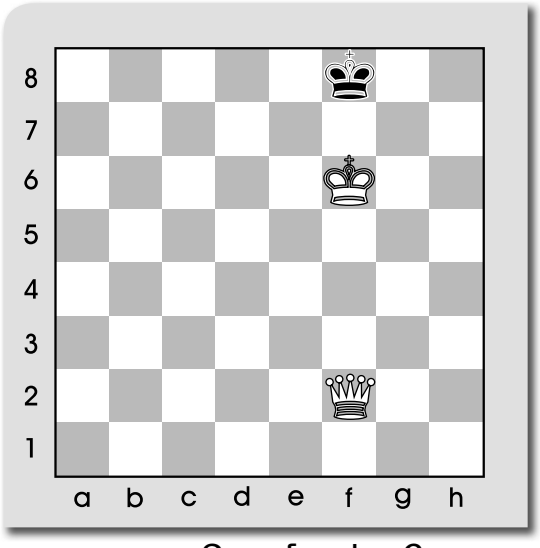

● Տրամագիր 1

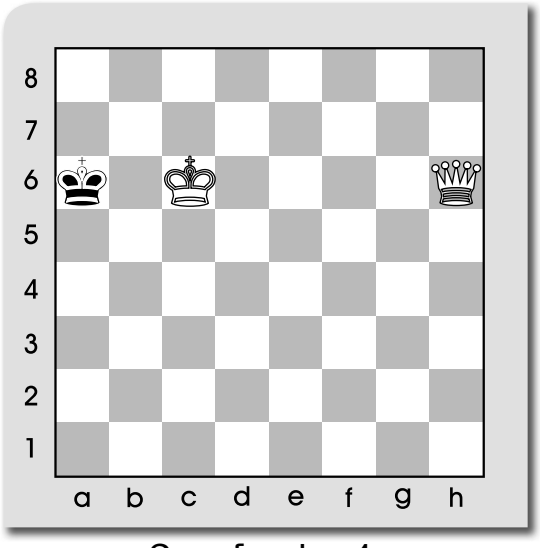

○ Տրամագիր 2

2. 3-րդ և 4-րդ տրամագրերում երկու քայլից մատ հայտարարիր:

○ Տրամագիր 3

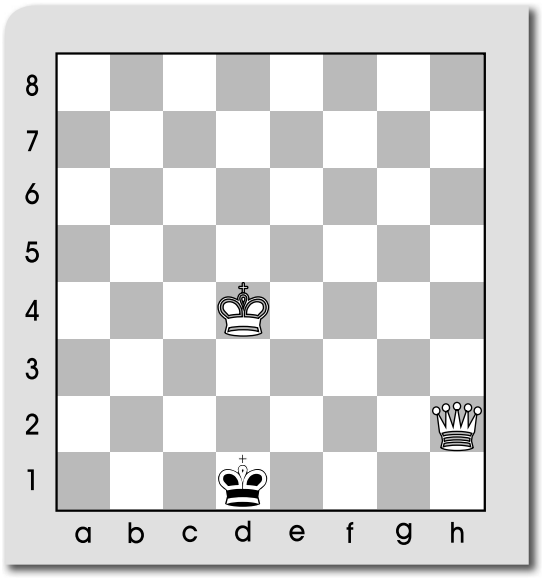
○ Տրամագիր 4

ԴԱՍ 36

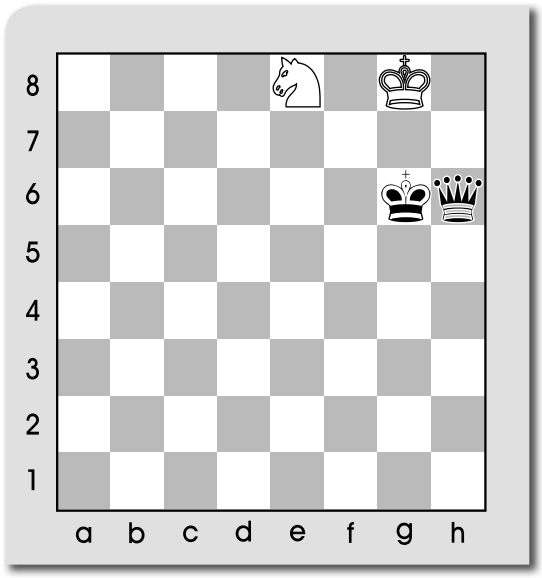
ՄԱՏ ԹԱԳՈՒՀՈՎ

շարունակություն

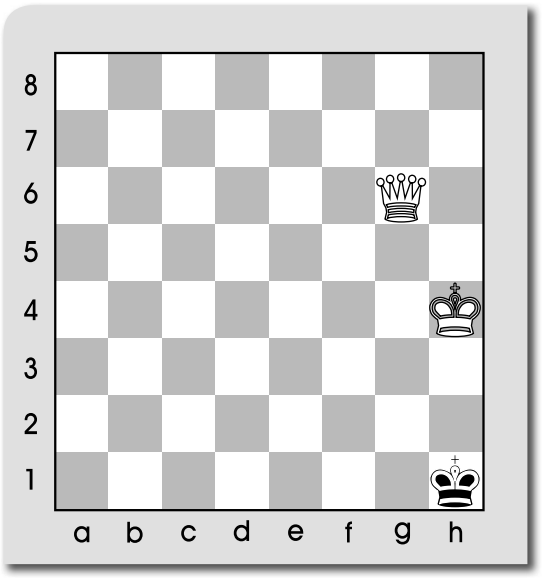
1. 1-4-րդ տրամագրերում երկու քայլից մա՛տ հայտարարիր: Ուշադրությո՛ւն դարձրու քայլի հերթականությանը:

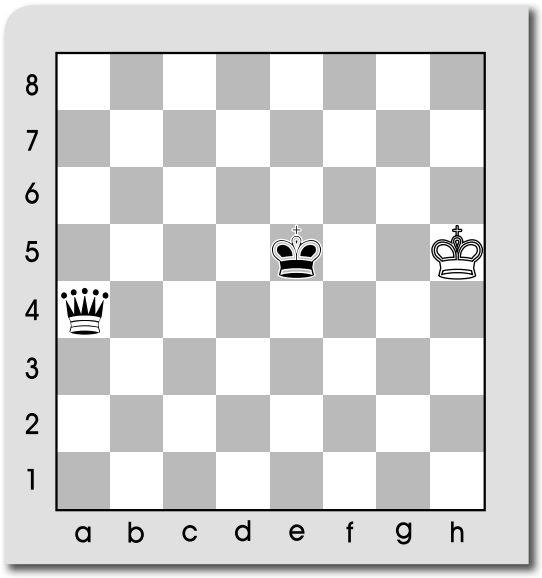
○ Տրամագիր 1

● Տրամագիր 2

○ Տրամագիր 3

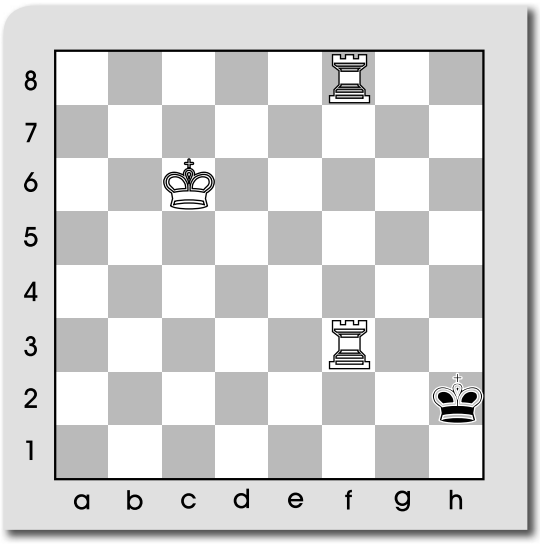

● Տրամագիր 4

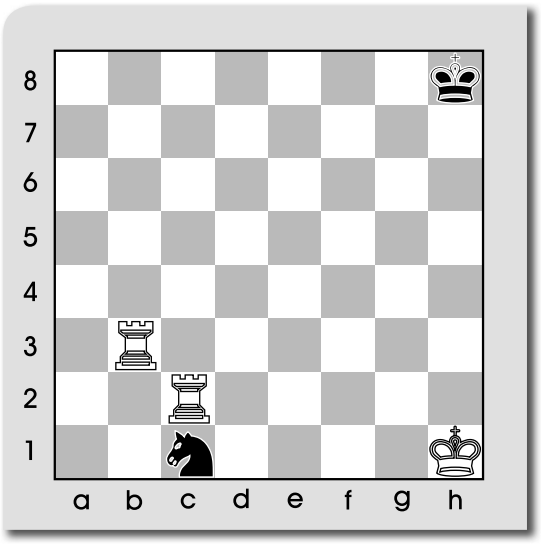
ԴԱՍ 37

ՄԱՏ ԵՐԿՈՒ ՆԱՎԱԿՈՎ

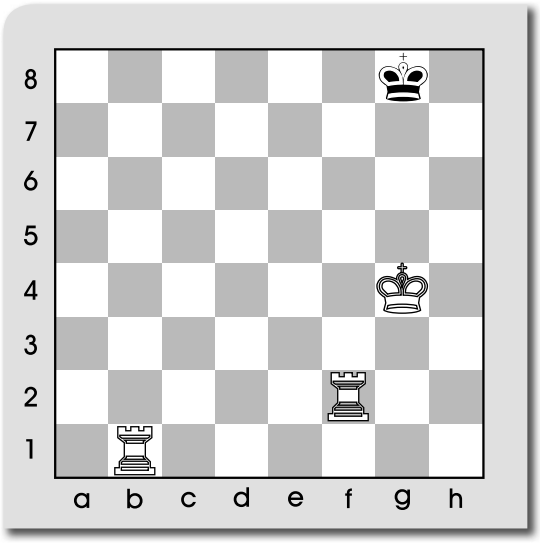
1. 1-4-րդ տրամագրերում երկու քայլից մա՛տ հայտարարիր: Ուշադրությո՛ւն դարձրու քայլի հերթականությանը:

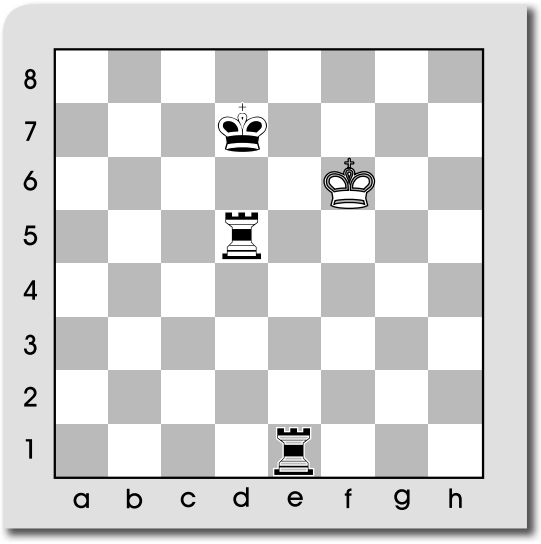
○ Տրամագիր 1

○ Տրամագիր 2

○ Տրամագիր 3

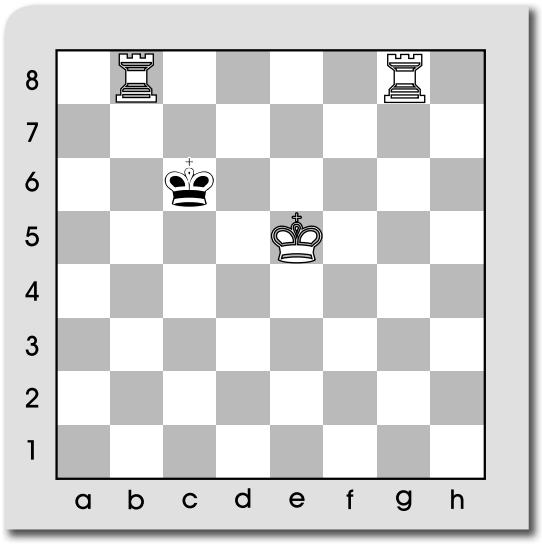
● Տրամագիր 4

ԴԱՍ 38

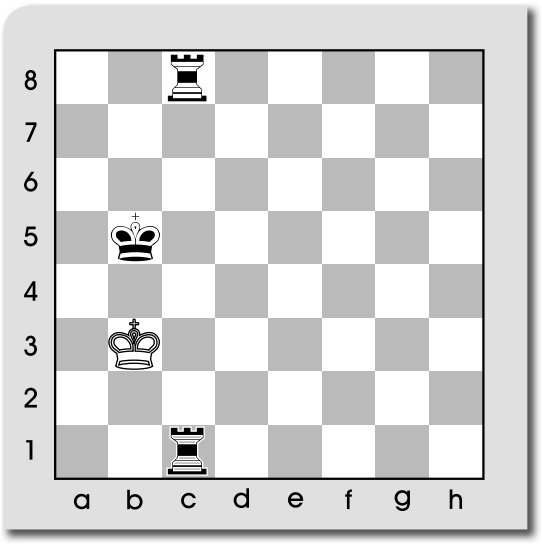
ՄԱՏ ԵՐԿՈՒ ՆԱՎԱԿՈՎ

շարունակություն

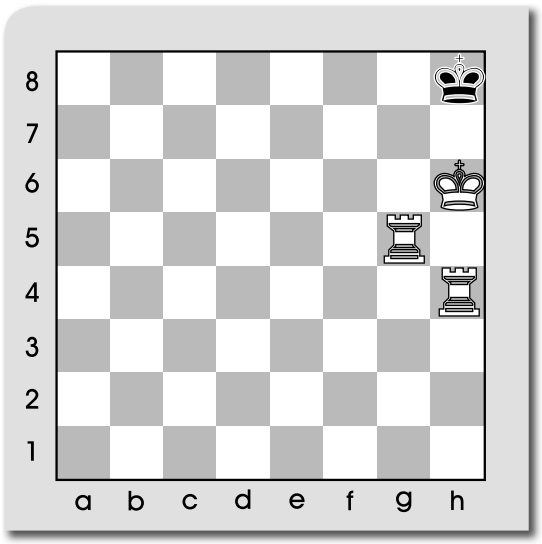
1. 1-4-րդ տրամագրերում երկու քայլից մա՛տ հայտարարիր:

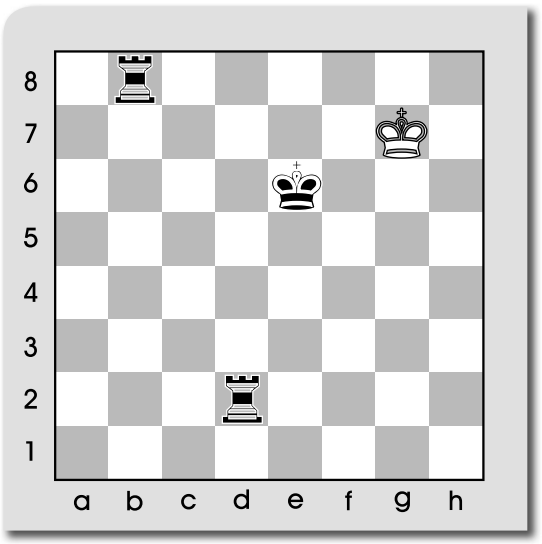
○ Տրամագիր 1

● Տրամագիր 2

○ Տրամագիր 3

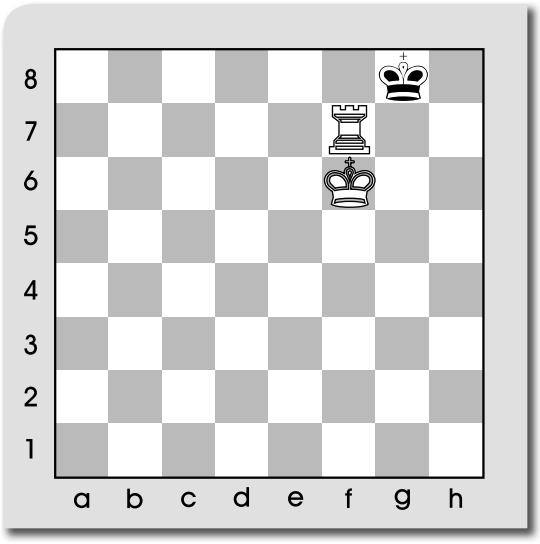

● Տրամագիր 4

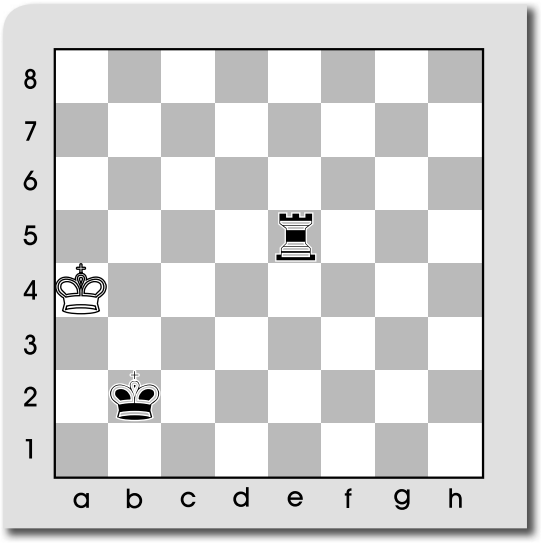
ԴԱՍ 39

ՄԱՏ ՄԵԿ ՆԱՎԱԿՈՎ

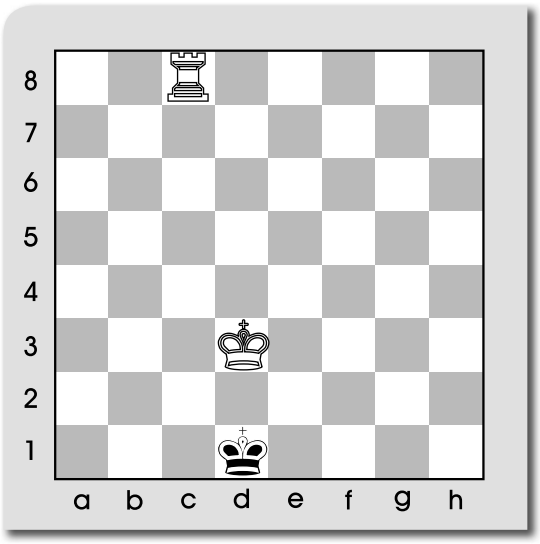
1. Տրամագրեր 1-4-ում երկու քայլից մա՛տ հայտարարիր

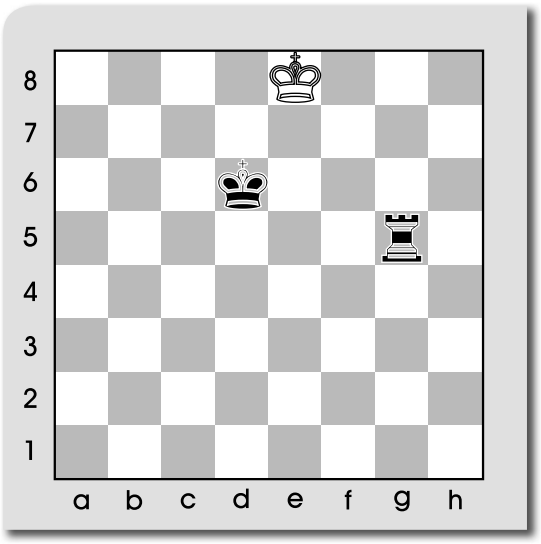
○ Տրամագիր 1

● Տրամագիր 2

○ Տրամագիր 3

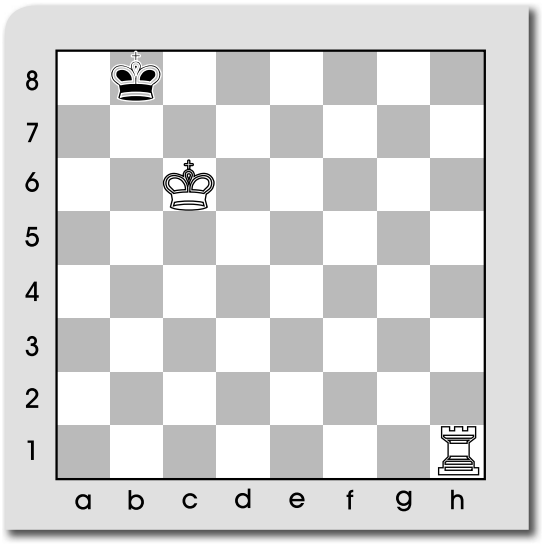
● Տրամագիր 4

ԴԱՍ 40

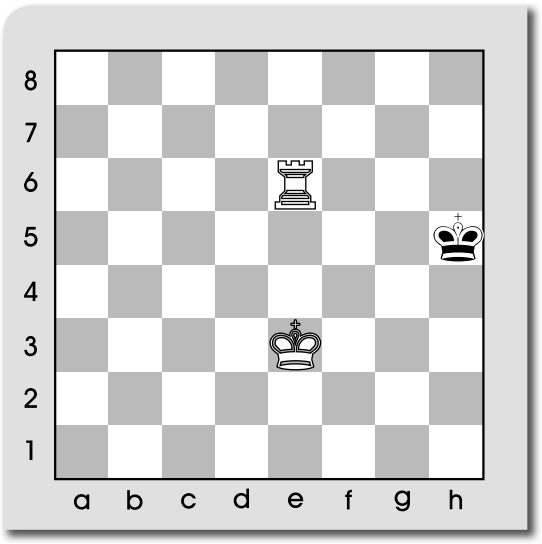
ՄԱՏ ՄԵԿ ՆԱՎԱԿՈՎ

շարունակություն

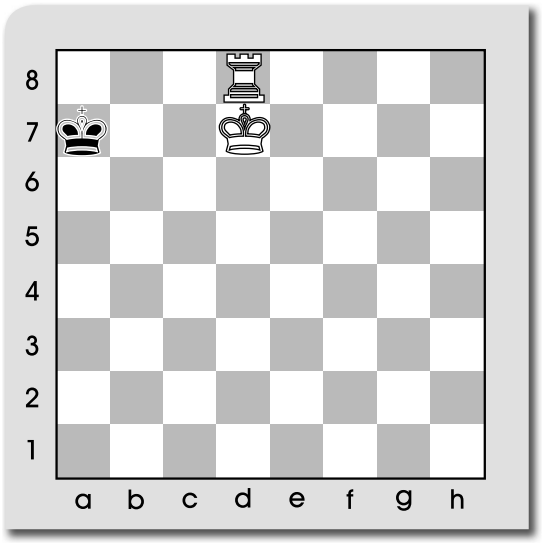
1. 1-4-րդ տրամագրերում երկու քայլից մա՛տ հայտարարիր:

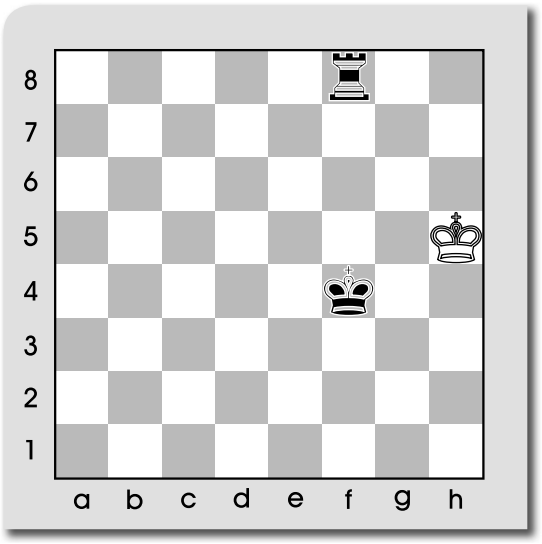
○ Տրամագիր 1

○ Տրամագիր 2

○ Տրամագիր 3

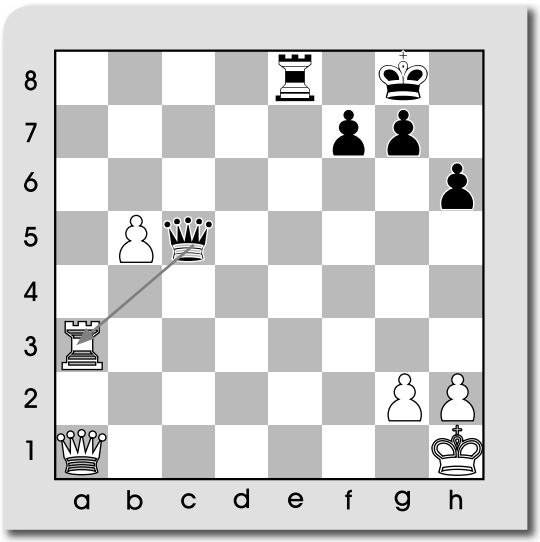

● Տրամագիր 4

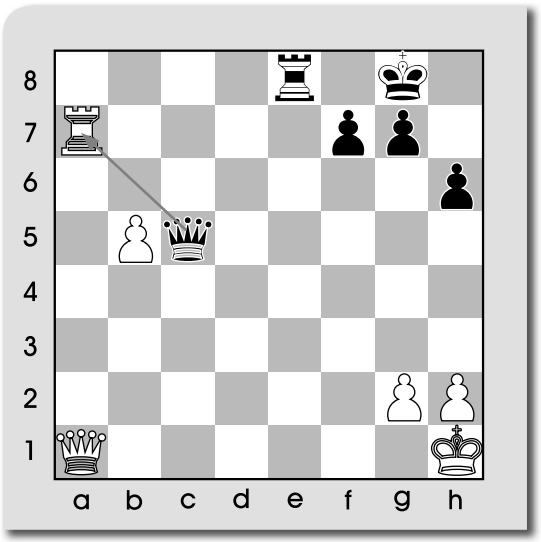
ԴԱՍ 41

ՄԱՏ ՎԵՐՋԻՆ ՀՈՐԻԶՈՆԱԿԱՆՈՒՄ

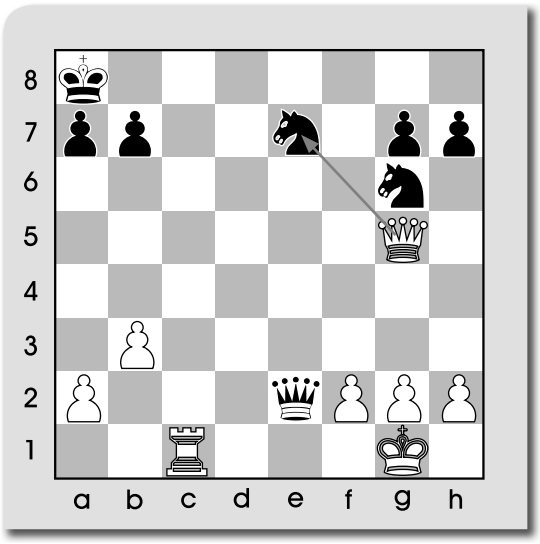
1. Տրամագրեր 1-4-րդ սլաքներով ցույց են տրված թագուհու զոհաբերություններ: Դրանցից որո՞նք են մատի հանգեցնում:

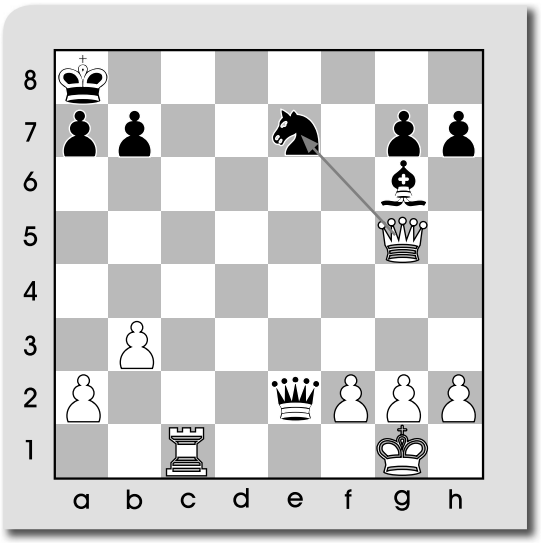
Տրամագիր 1

Տրամագիր 2

Տրամագիր 3

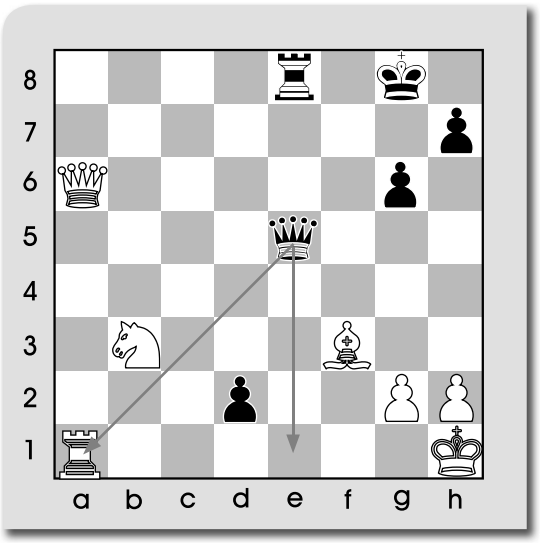
Տրամագիր 4

ԴԱՍ 42

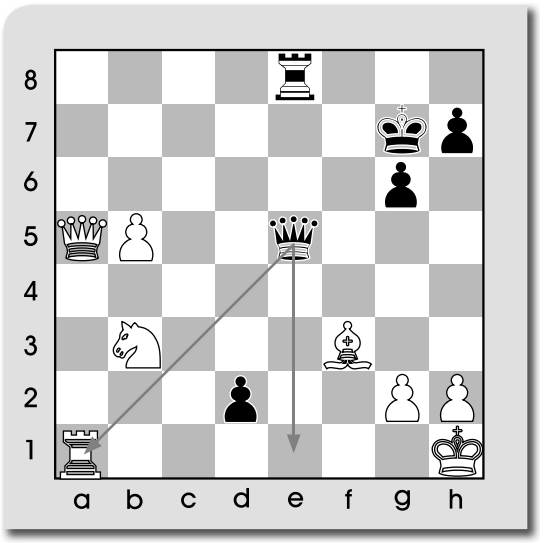
ՄԱՏ ՎԵՐՋԻՆ ՀՈՐԻԶՈՆԱԿԱՆՈՒՄ

շարունակություն

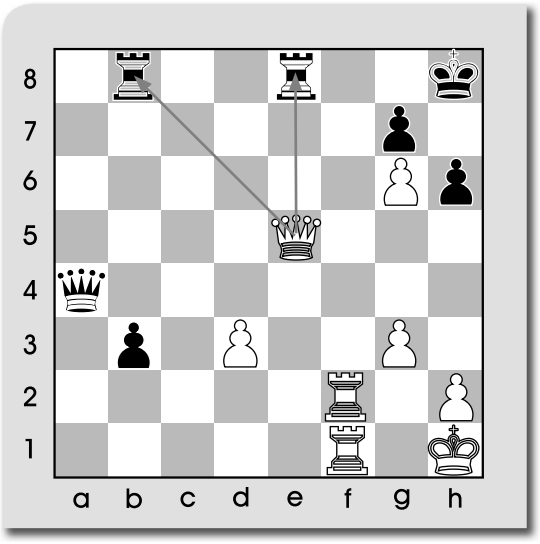
1. 1-4-րդ տրամագրերում սլաքներով ցույց տրված քայլերից որո՞նք են նյութական առավելություն տալիս, և որո՞նք հանգեցնում մատի:

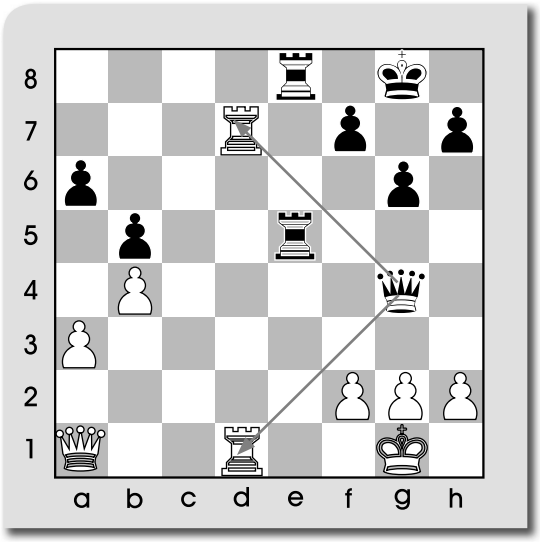
Տրամագիր 1

Տրամագիր 2

Տրամագիր 3

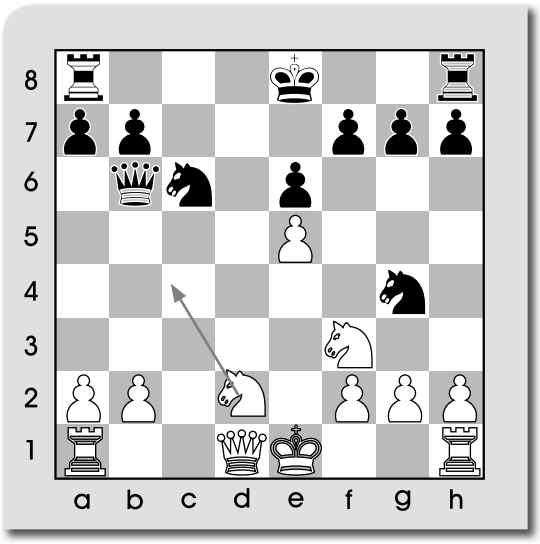

Տրամագիր 4

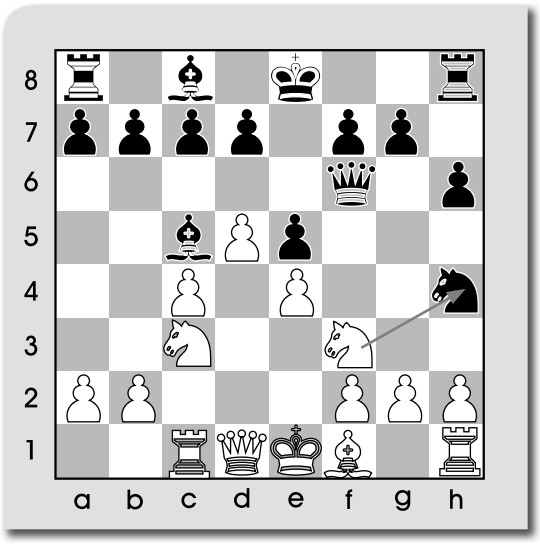
ԴԱՍ 43

ՄԱՆԿԱԿԱՆ ՄԱՏ

1. Տրամագրեր 1-2-ում սլաքներով ցույց են տրված սպիտակների վերջին քայլերը: Գտի՛ր սևերի ճիշտ պատասխանները:

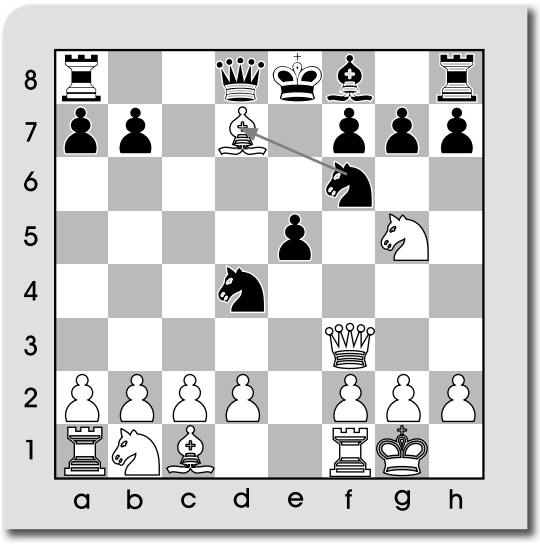

Տրամագիր 1

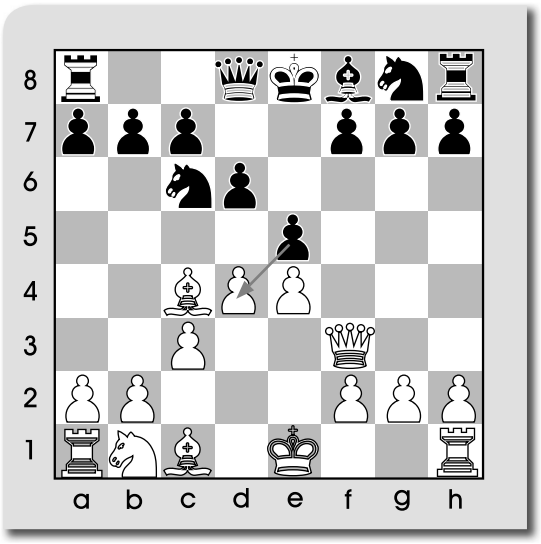

Տրամագիր 2

2. Տրամագրեր 3-4-ում սլաքներով ցույց են տրված սևերի վերջին քայլերը: Գտի՛ր սպիտակների ճիշտ պատասխանները:

Տրամագիր 3

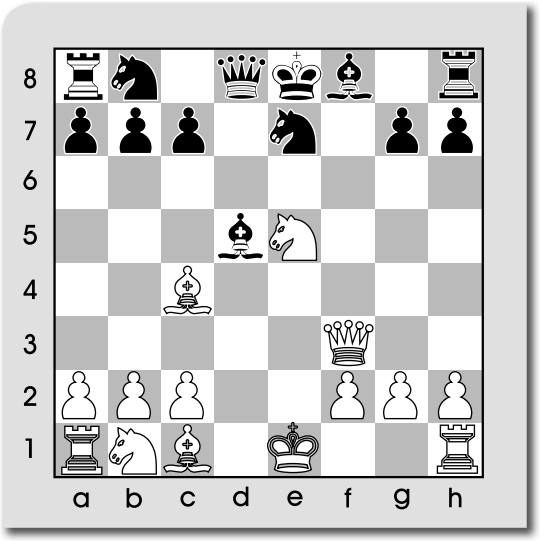
Տրամագիր 4

ԴԱՍ 44

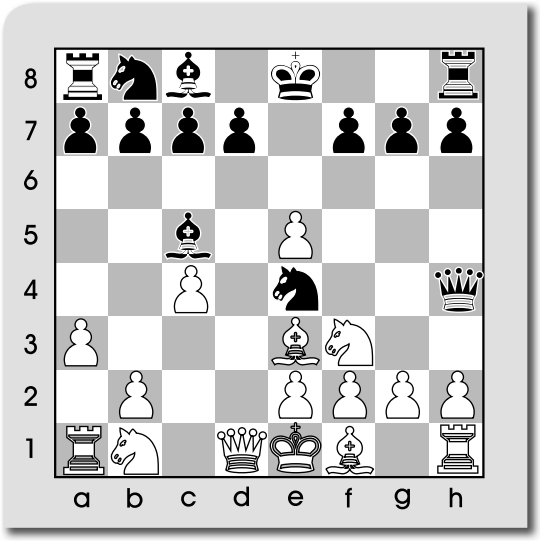
ՄԱՆԿԱԿԱՆ ՄԱՏ

շարունակություն

1. Տրամագրեր 1-2-ում երկու քայլից մա՛տ հայտարարիր: Ուշադրությո՛ւն դարձրու քայլի հերթականությանը:

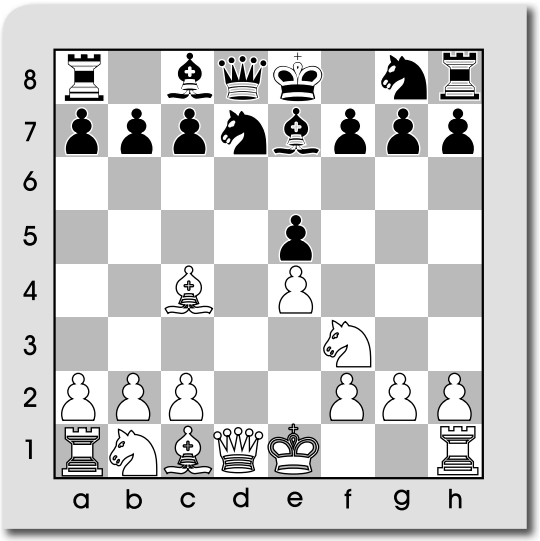

○ Տրամագիր 1

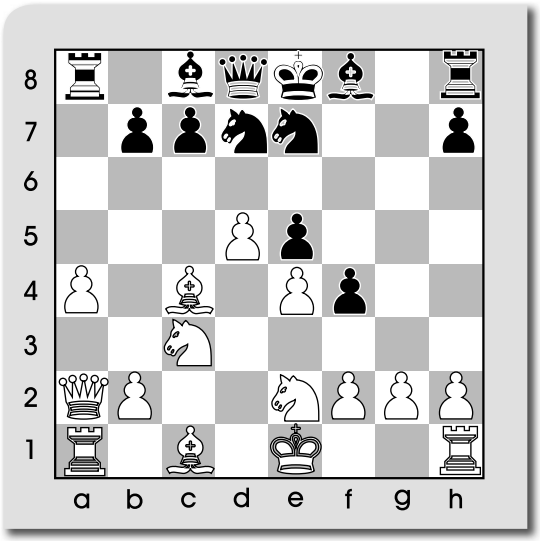

● Տրամագիր 2

2. Տրամագրեր 3-ում և 4-ում f7 դաշտը թույլ է: Գտի՛ր հաղթանակի հասցնող քայլը: Ուշադրությո՛ւն դարձրու քայլի հերթականությանը:

○ Տրամագիր 3

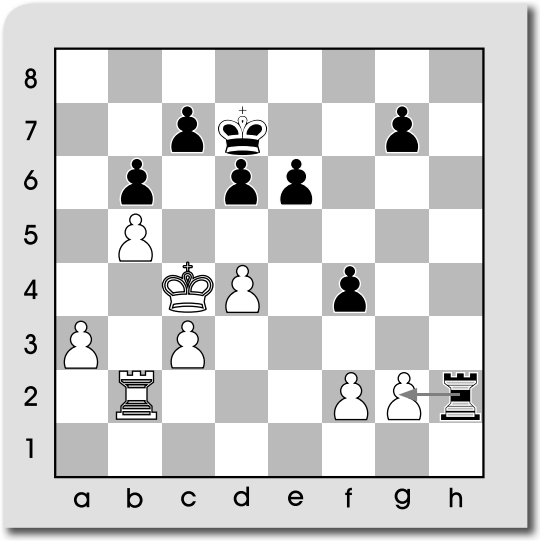

○ Տրամագիր 4

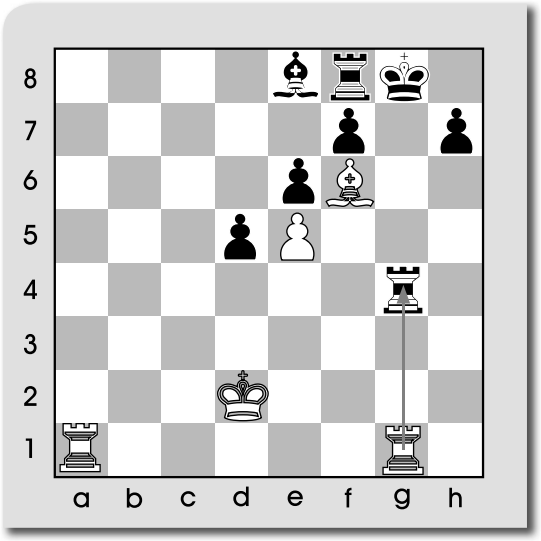
ԴԱՍ 45

ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

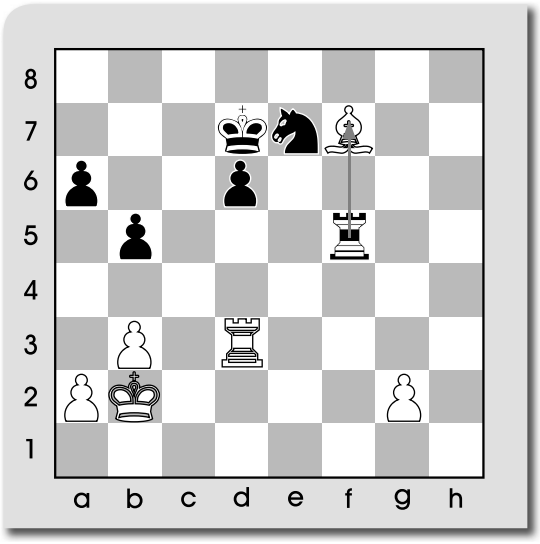
1. 1-4-րդ տրամագրերում սլաքներով ցույց են տրված սպառնալիքները: Գտի՛ր ճիշտ պատասխանները:

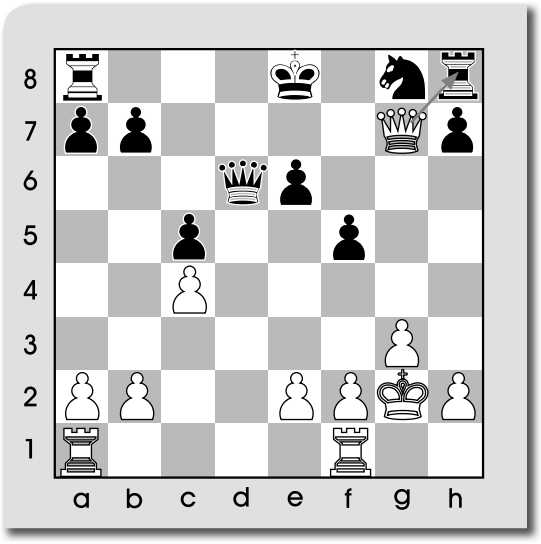
Տրամագիր 1

Տրամագիր 2

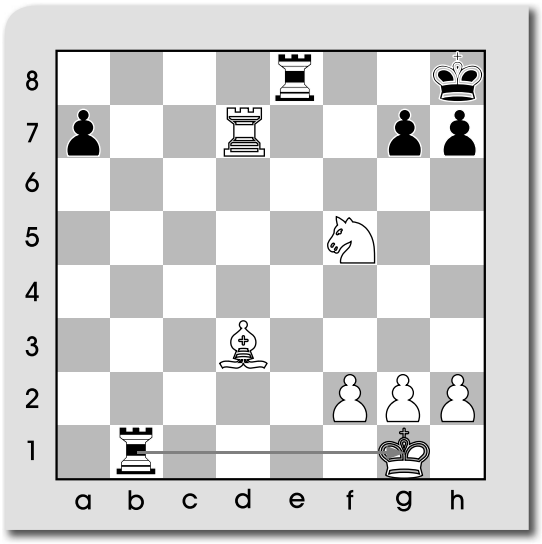
Տրամագիր 3

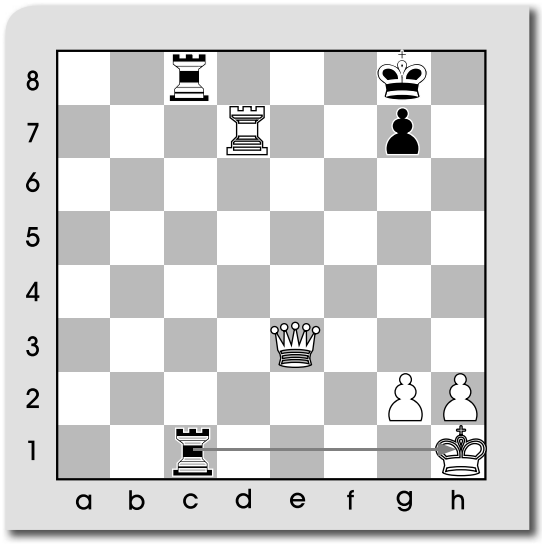
Տրամագիր 4

ԴԱՍ 46
ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ
շարունակություն

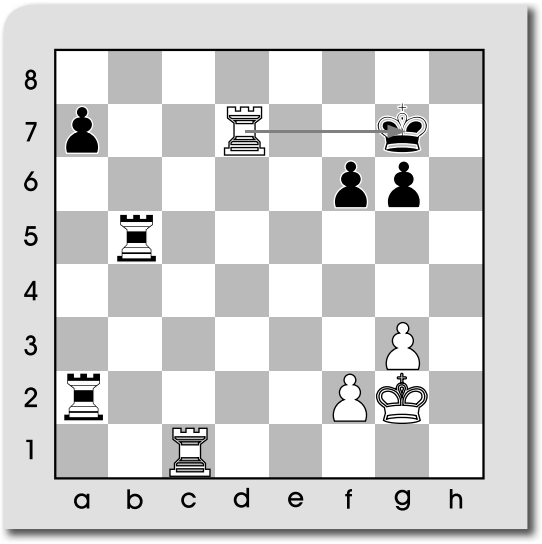
1. 1-4-րդ տրամագրերում սլաքներով ցույց են տրված շախերը: Գտի՛ր շախից ազատվելու ճիշտ տարբերակները:

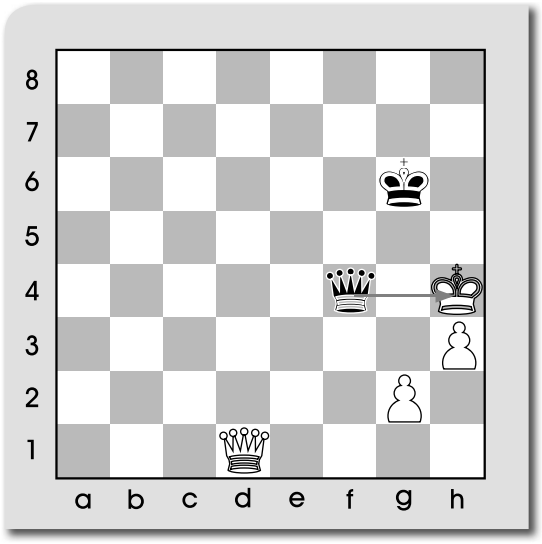
Տրամագիր 1

Տրամագիր 2

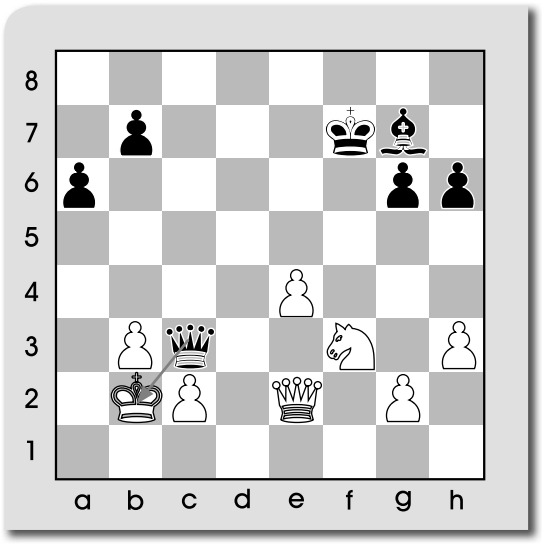
Տրամագիր 3

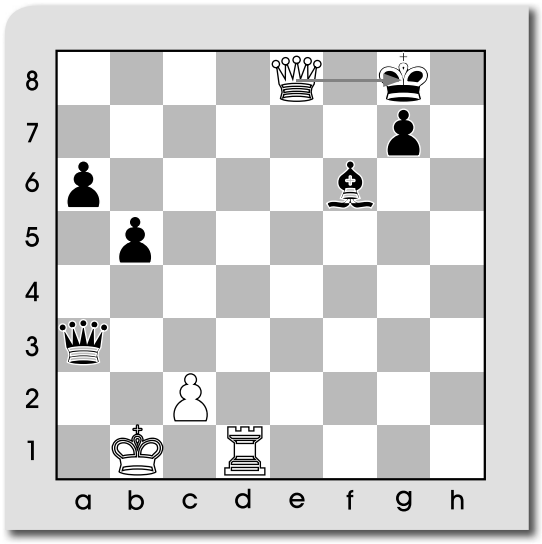
Տրամագիր 4

ԴԱՍ 47
ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ
շարունակություն

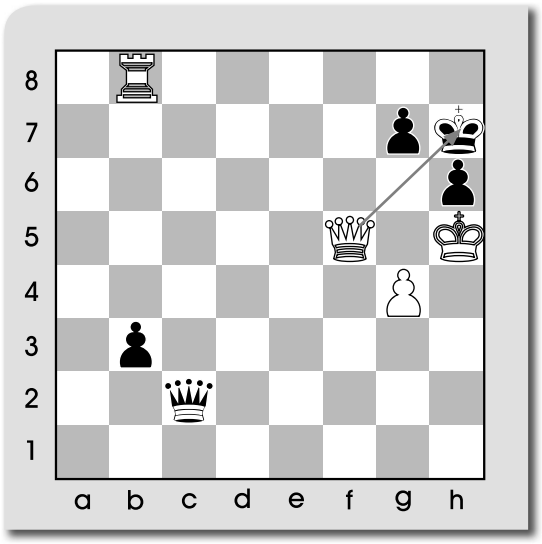
1. Տրամագրեր 1-4-ում սլաքներով ցույց են տրված շախերը: Գտի՛ր շախից ազատվելու ճիշտ տարբերակները:

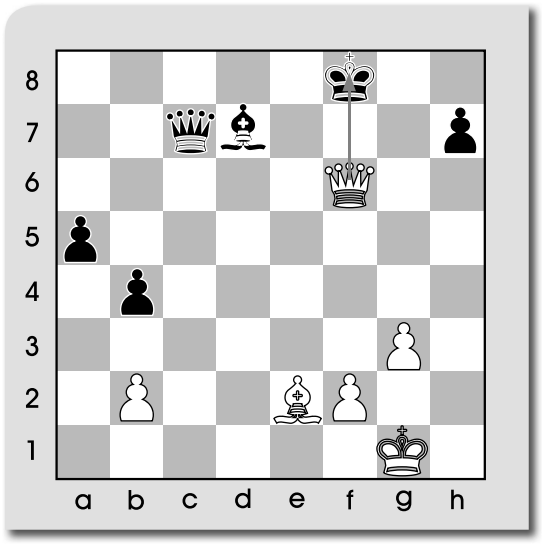
Տրամագիր 1

Տրամագիր 2

Տրամագիր 3

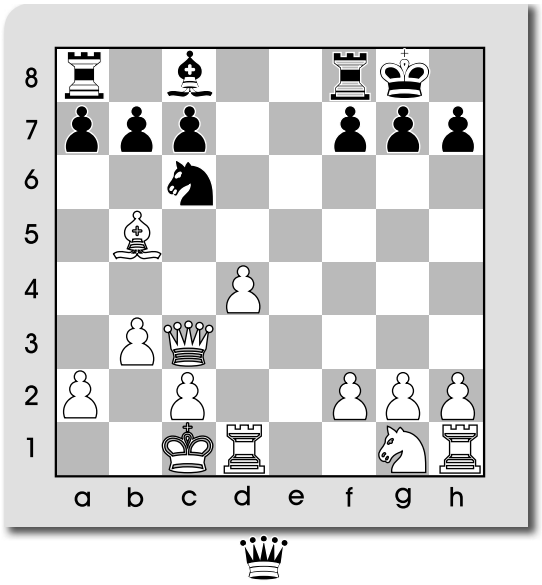

Տրամագիր 4

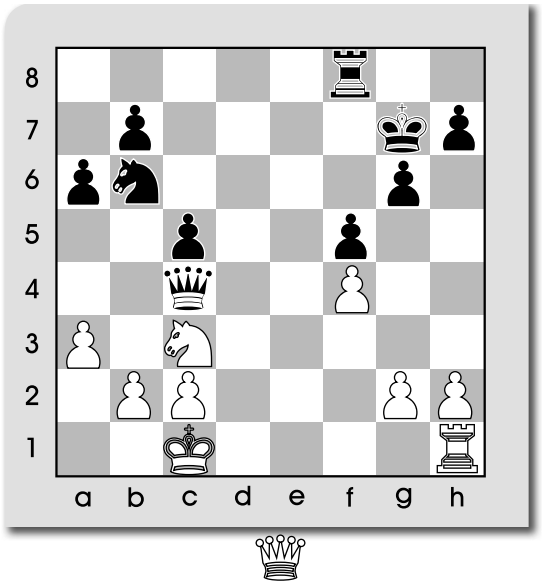
ԴԱՍ 48

ԱՆՊԱՇՏՊԱՆ ԽԱՂԱՔԱՐ

1. Տրամագրեր 1-ում և 2-ում խաղատախտակից դուրս գտնվող ֆիգուրները տեղադրի՛ր այնպես, որ կրկնակի հարձակում իրականացնես:

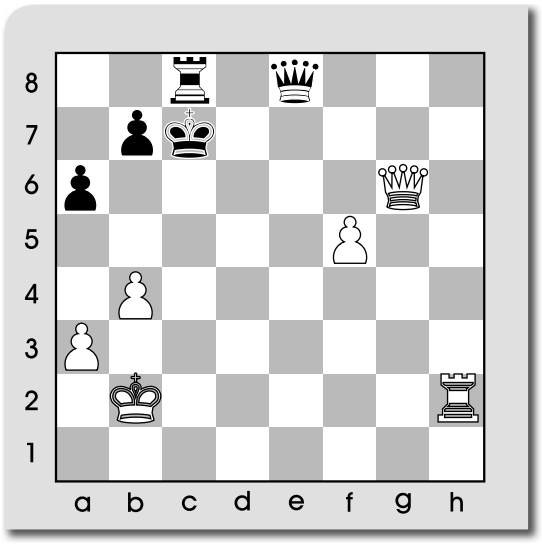

Տրամագիր 1

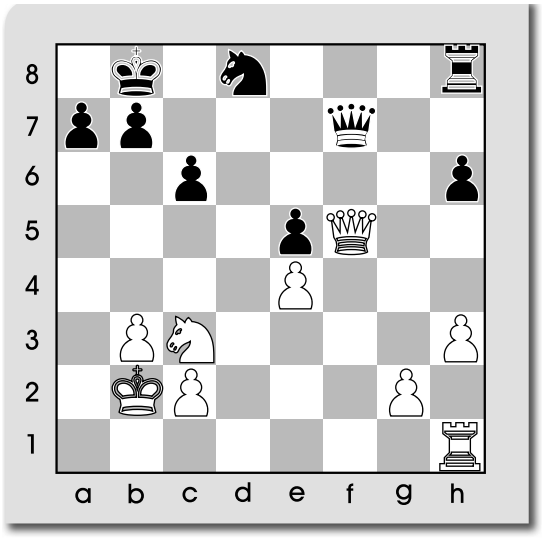

Տրամագիր 2

2. Տրամագրեր 3-ում և 4-ում գտի՛ր կրկնակի հարձակում: Ուշադրությո՛ւն դարձրու քայլի հերթականությանը:

● Տրամագիր 3

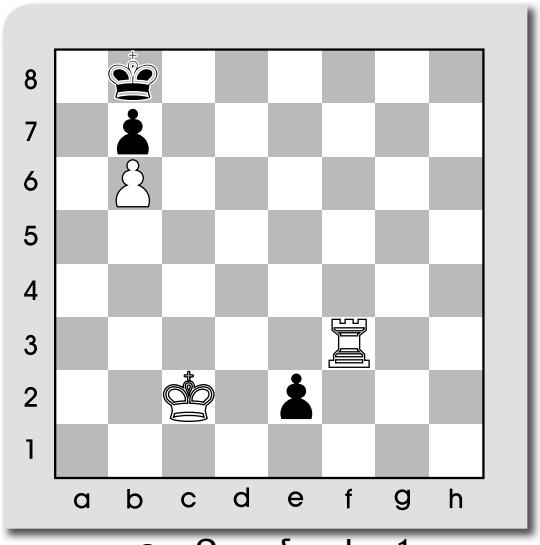
○ Տրամագիր 4

ԴԱՍ 49

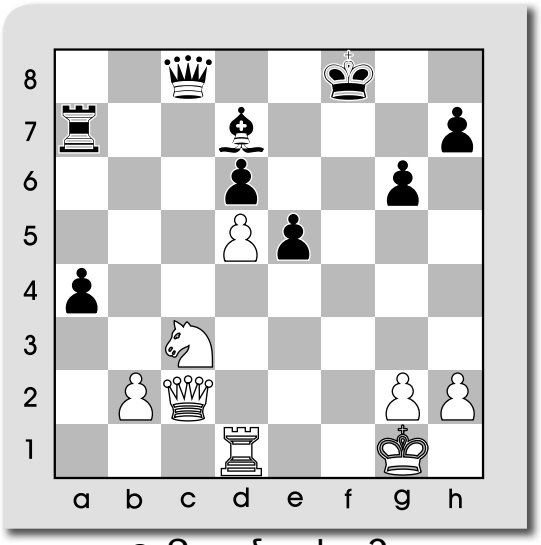
ԱՆՊԱՇՏՊԱՆ ԽԱՂԱՔԱՐ

շարունակություն

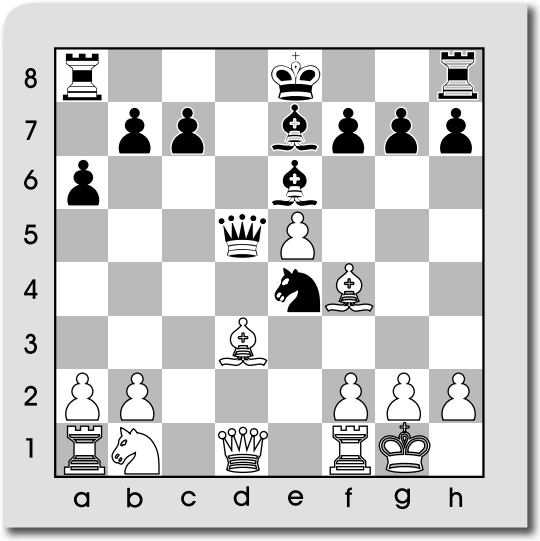
1. 1-4-րդ տրամագրերում գտի՛ր կրկնակի հարձակում: Ուշադրությո՛ւն դարձրու քայլի հերթականությանը:

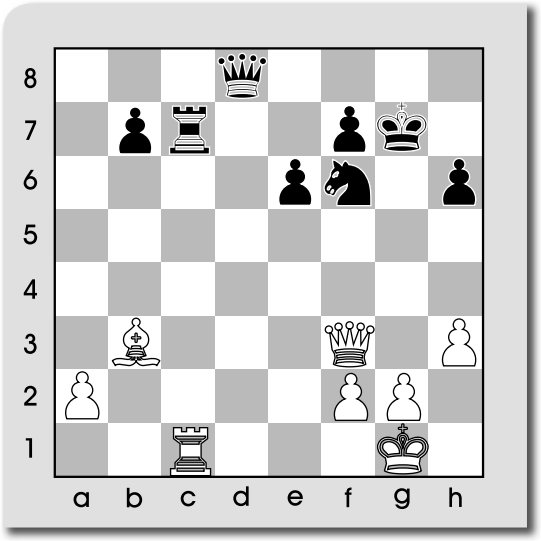
● Տրամագիր 1

○ Տրամագիր 2

○ Տրամագիր 3

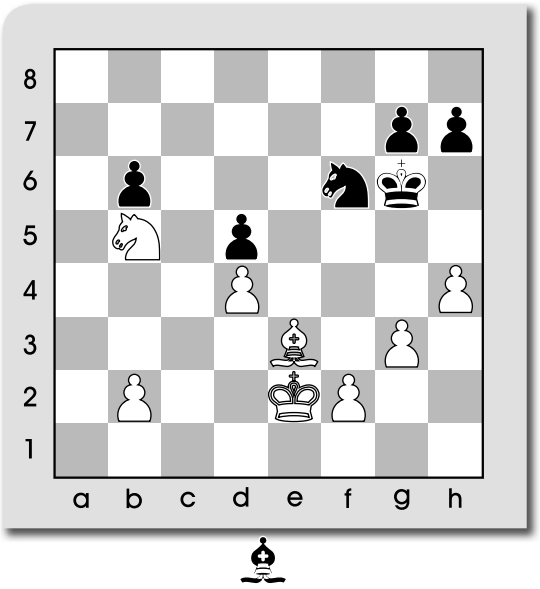

○ Տրամագիր 4

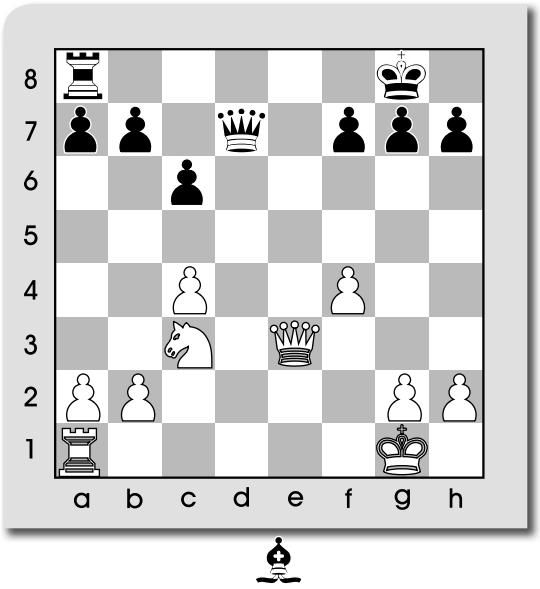
ԴԱՍ 50

ԿԱՊ

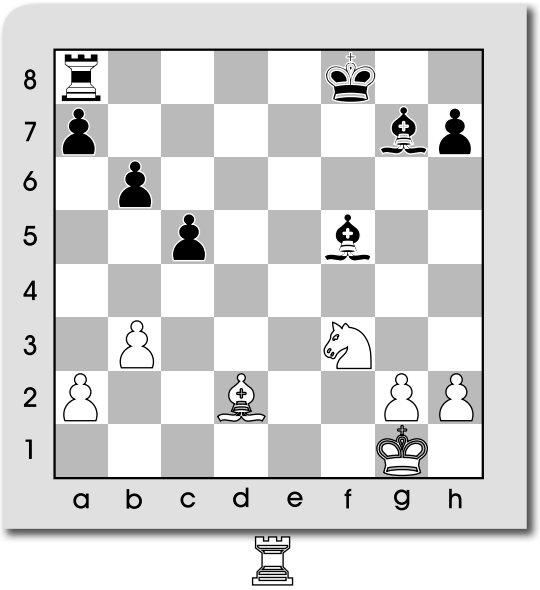
1. 1-4-րդ տրամագրերում խաղատախտակից դուրս գտնվող ֆիգուրները ո՞ր դաշտերում կտեղադրես, որպեսզի ստեղծվի արդյունավետ կապ:

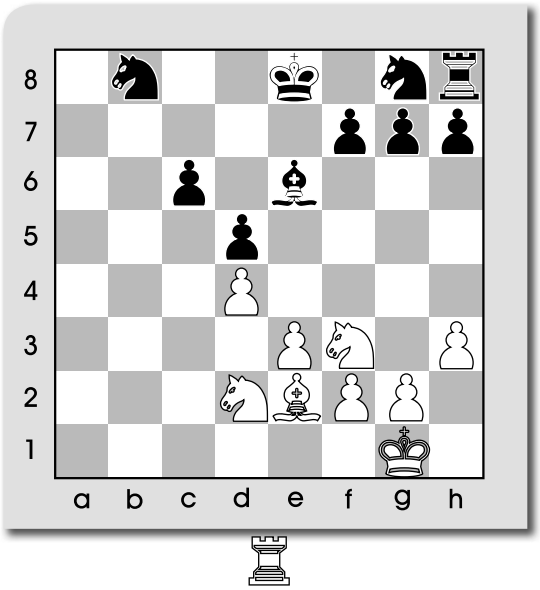
Տրամագիր 1

Տրամագիր 2

Տրամագիր 3

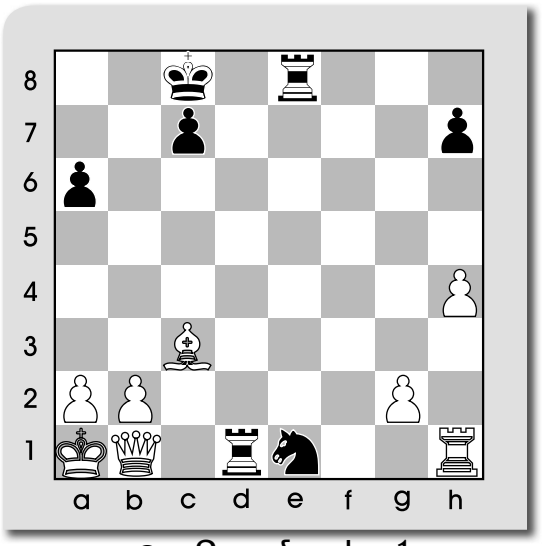

Տրամագիր 4

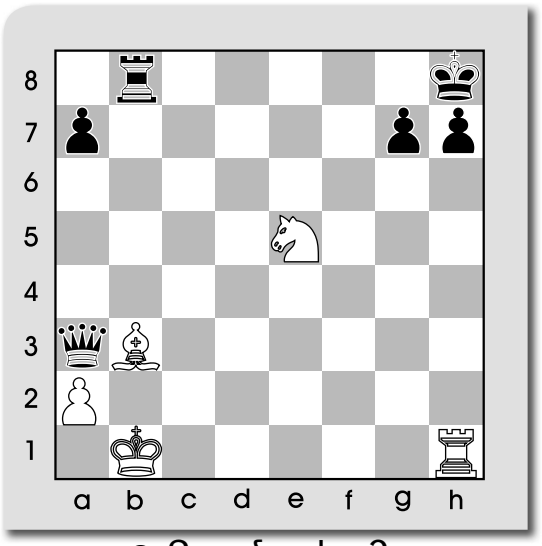
ԴԱՍ 51

ԿԱՊԻ ԿԻՐԱՌՈՒԹՅՈՒՆԸ

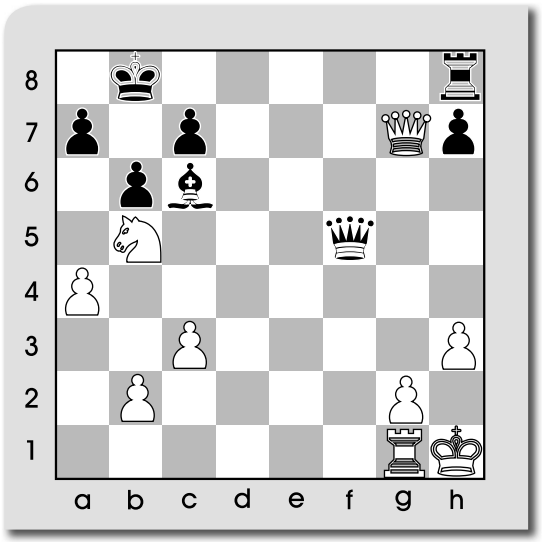
1. 1-4-րդ տրամագրերում գտի՛ր մեկ քայլից մատեր: Ուշադրությո՛ւն դարձրու քայլի հերթականությանը:

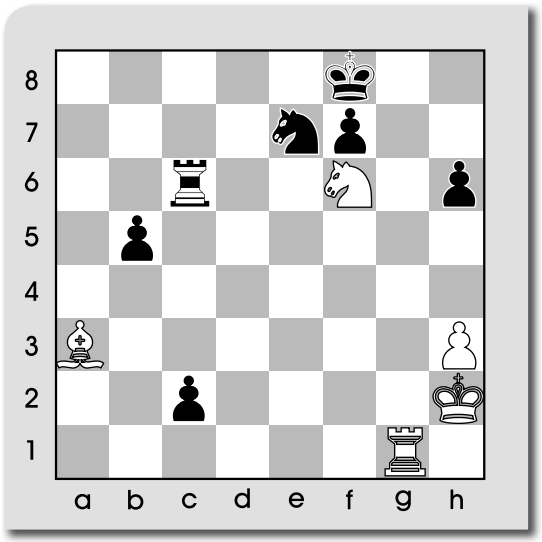
● Տրամագիր 1

○ Տրամագիր 2

● Տրամագիր 3

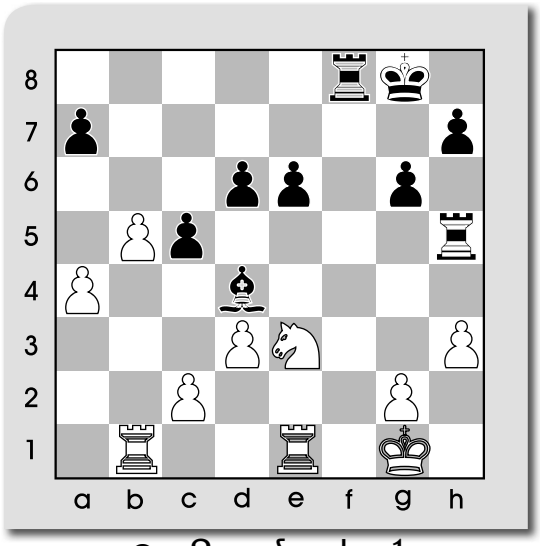
○ Տրամագիր 4

ԴԱՍ 52

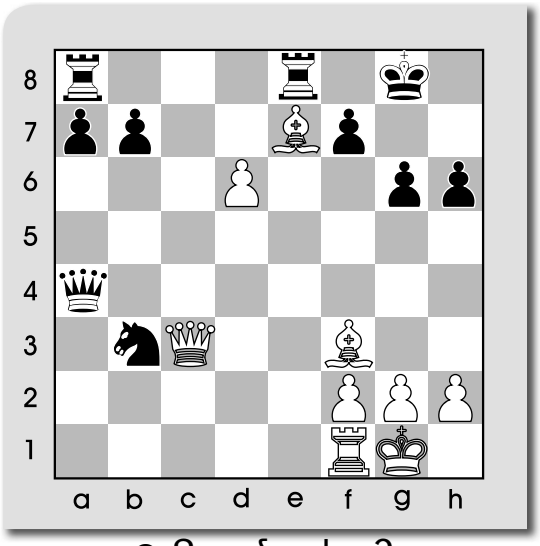
ԿԱՊԻ ԿԻՐԱՌՈՒԹՅՈՒՆԸ

շարունակություն

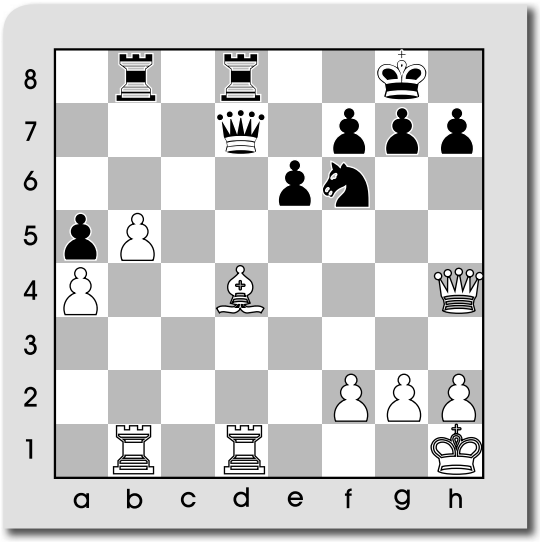
1. 1-4-րդ տրամագրերում օգտվի՛ր կապից և կապի տակ գտնվող խաղաքարերի թուլությունից: Ուշադրությո՛ւն դարձրու քայլի հերթականությանը:

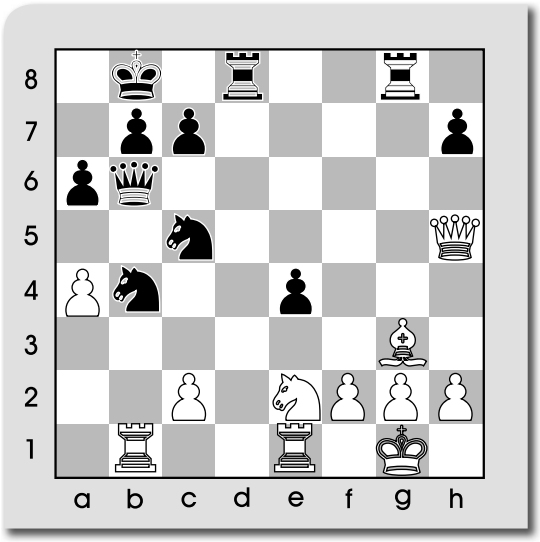
● Տրամագիր 1

○ Տրամագիր 2

● Տրամագիր 3

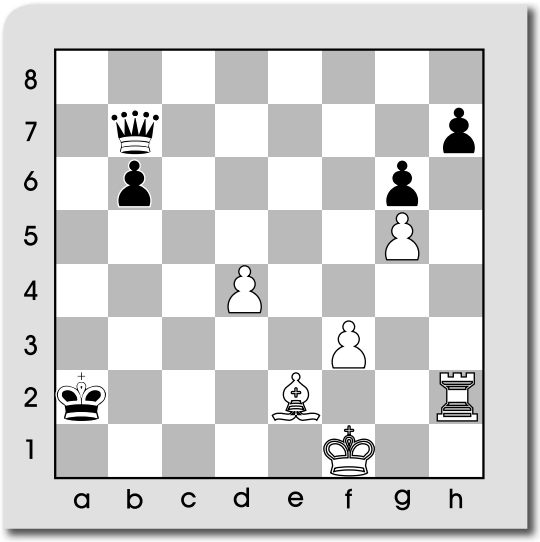

○ Տրամագիր 4

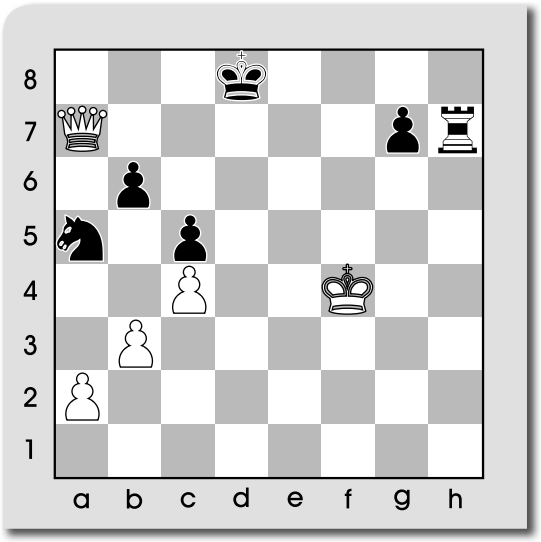
ԴԱՍ 53

ԲԱՑ ՀԱՐՁԱԿՈՒՄ

1. Տրամագրեր 1-2-ում փորձի՛ր նյութական առավելություն ստանալ: Ուշադրությո՛ւն դարձրու քայլի հերթականությանը:

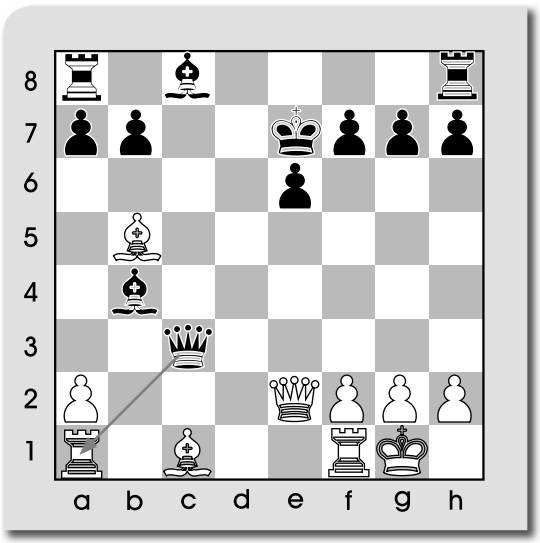

○ Տրամագիր 1

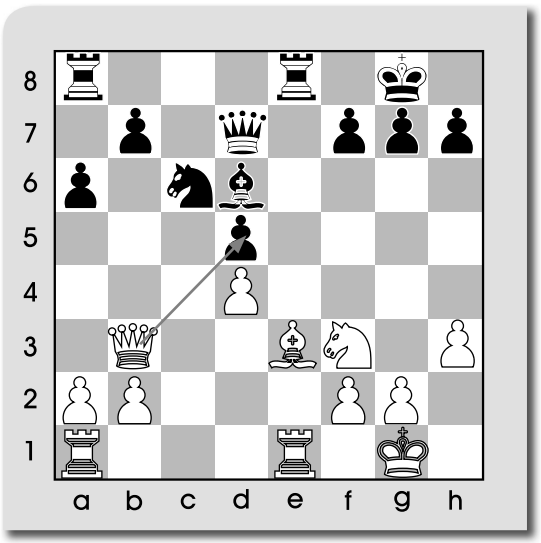

● Տրամագիր 2

2. Տրամագիր 3-4-ում ինչպե՞ս կպատասխանես ցույց տրված քայլերին:

Տրամագիր 3

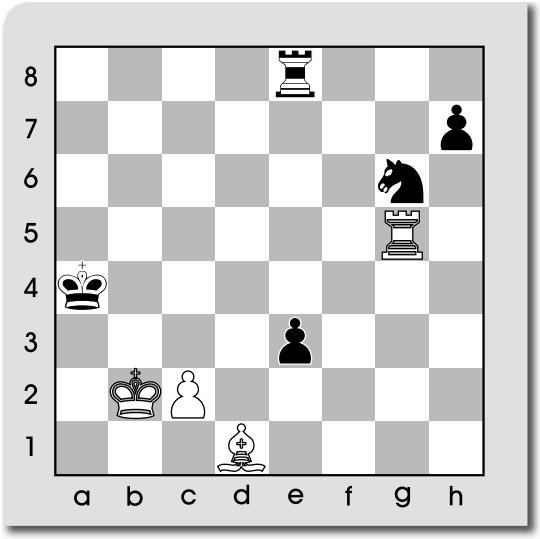

Տրամագիր 4

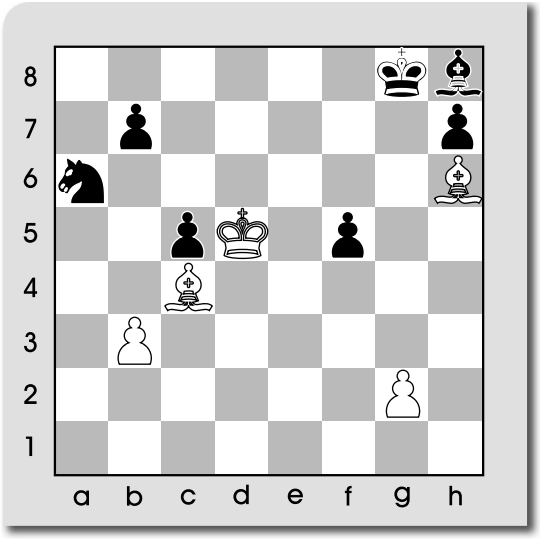
ԴԱՍ 54

ԲԱՑ ՇԱԽ

1. Տրամագրեր 1-ում և 2-ում սպիտակները սկսում են և մեկ քայլից մատ հայտարարում:

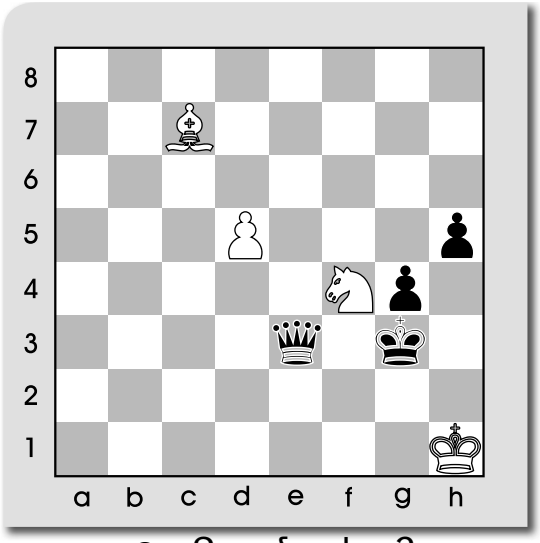

○ Տրամագիր 1

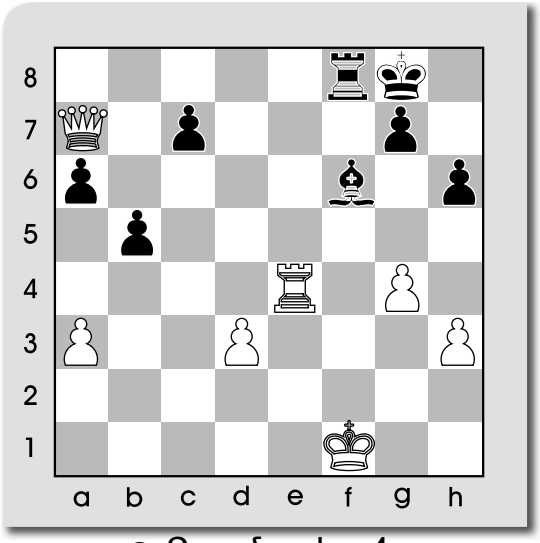

○ Տրամագիր 2

2. Տրամագիր 3-ում և 4-ում գտի՛ր նյութական առավելության հասցնող քայլերը: Ուշադրությո՛ւն դարձրու քայլի հերթականությանը:

○ Տրամագիր 3

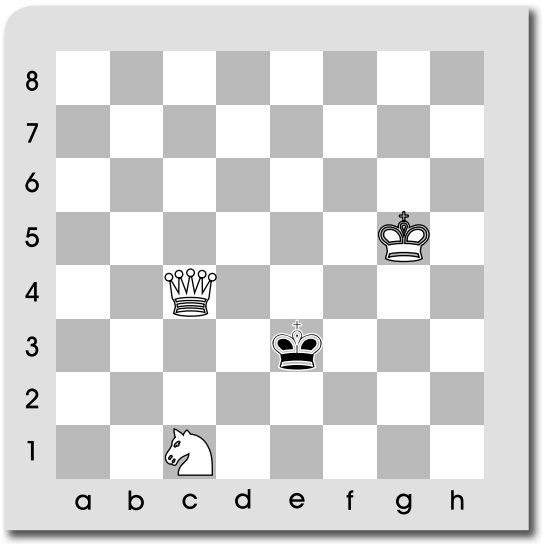
● Տրամագիր 4

ԹԵՄԱՏԻԿ ԳՐԱՎՈՐ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐ

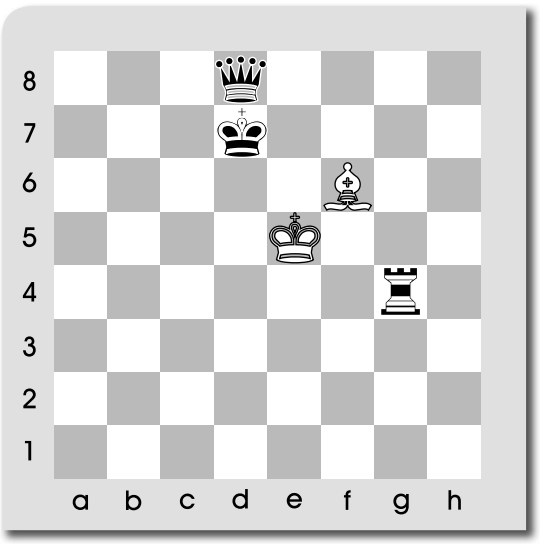
Թեմատիկ գրավոր աշխատանք 1

Տարբերակ 1

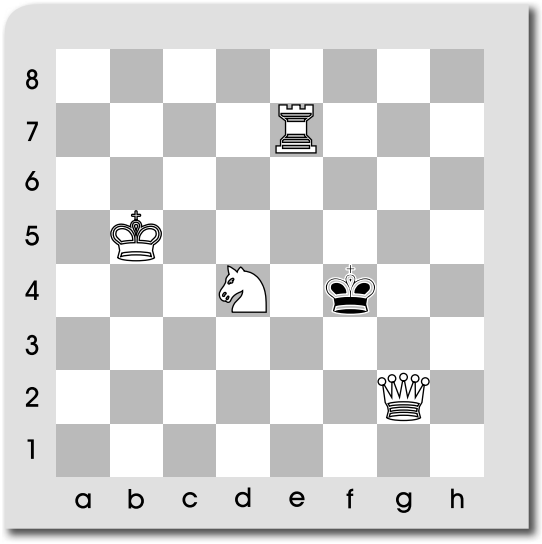
Բոլոր տրամագրերում՝ մատ 1 քայլից: Ուշադրությո՛ւն դարձրու քայլի հերթականությանը:

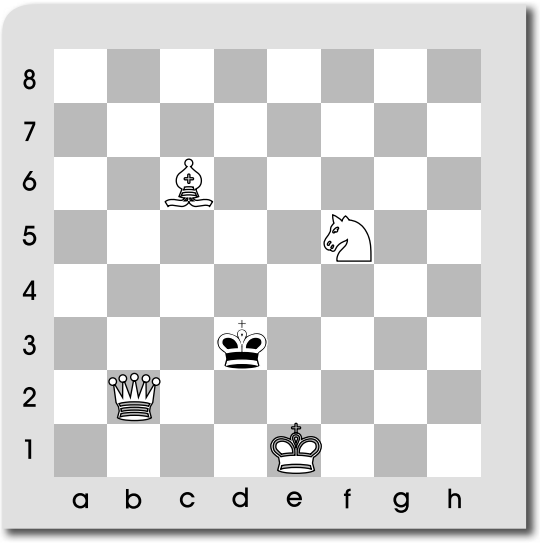
○ Տրամագիր 1

● Տրամագիր 2

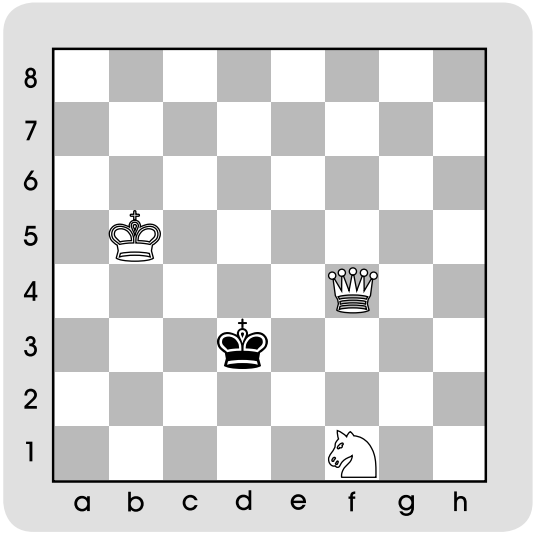
○ Տրամագիր 3

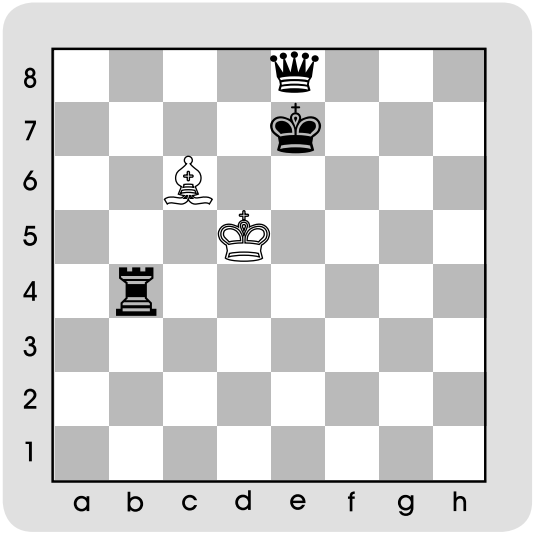
○ Տրամագիր 4

Տարբերակ 2

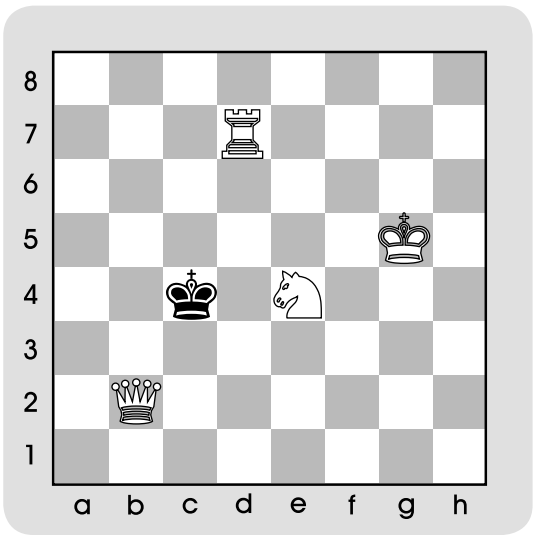
Բոլոր տրամագրերում՝ մատ 1 քայլից: Ուշադրությո՛ւն դարձրու քայլի հերթականությանը:

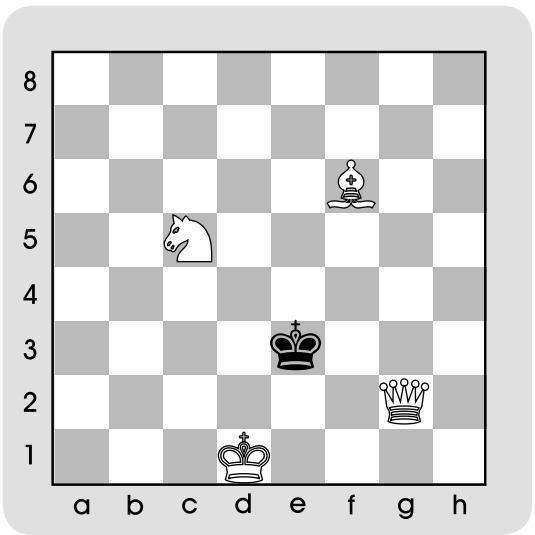
○ *Տրամագիր 1*

○ *Տրամագիր 2*

○ *Տրամագիր 3*

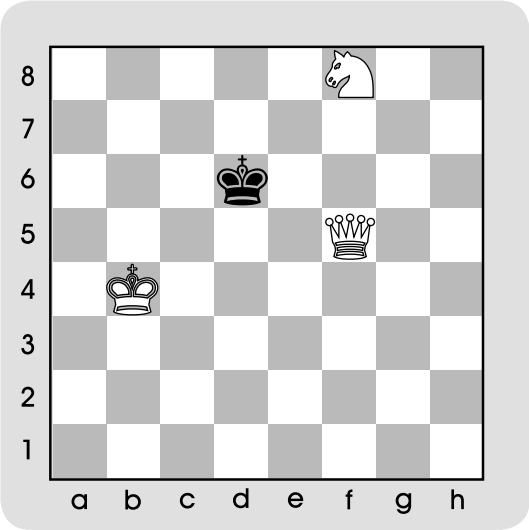

○ *Տրամագիր 4*

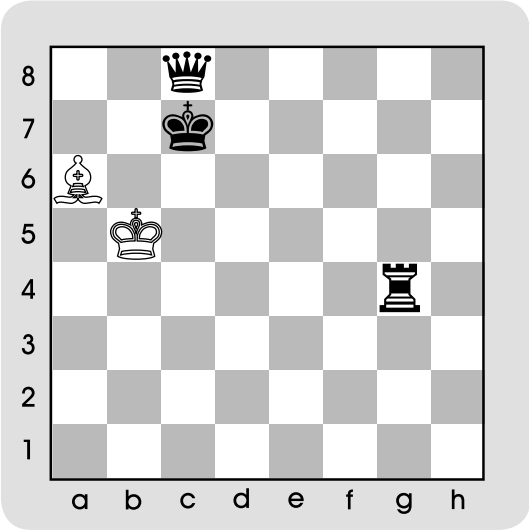
Թեմատիկ գրավոր աշխատանք 1

Տարբերակ 3

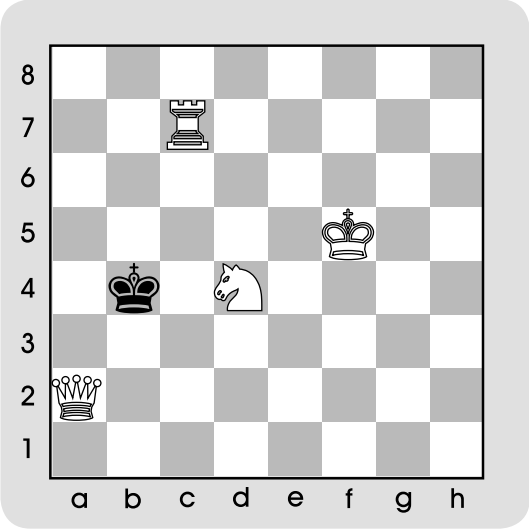
Բոլոր տրամագրերում՝ մատ 1 քայլից: Ուշադրությո՛ւն դարձրու քայլի հերթականությանը:

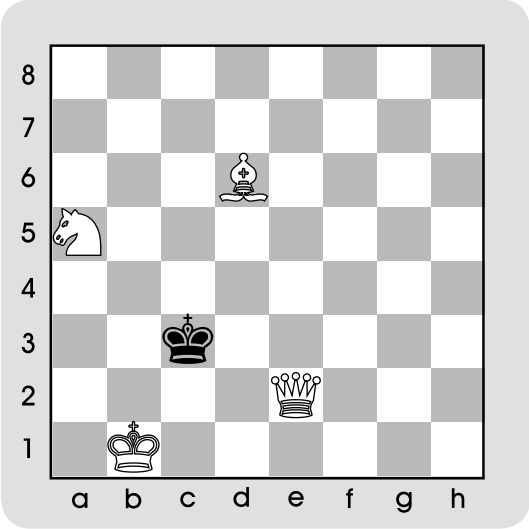
○ ***Տրամագիր 1***

● ***Տրամագիր 2***

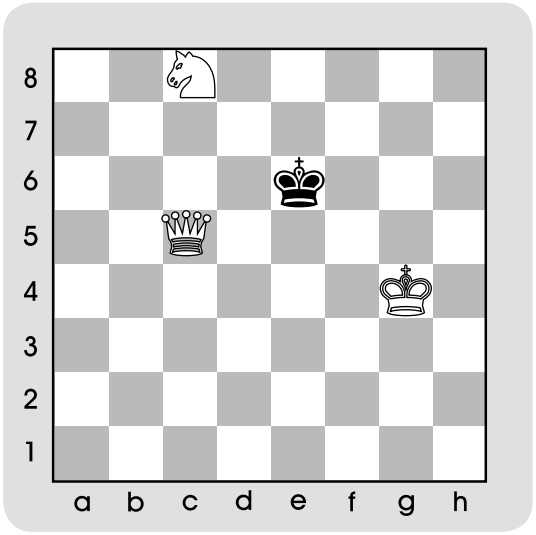
○ ***Տրամագիր 3***

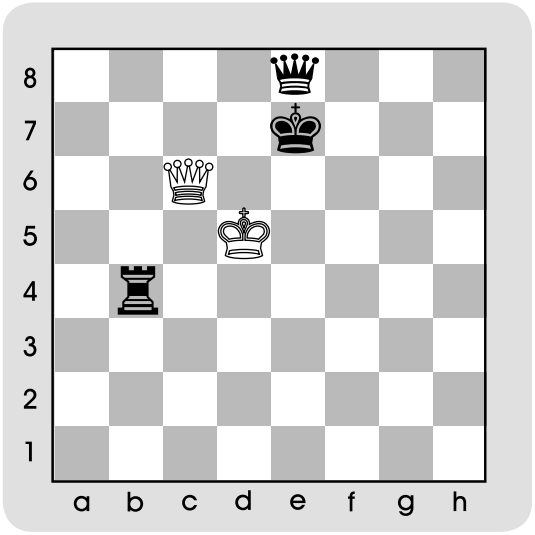
○ ***Տրամագիր 4***

Տարբերակ 4

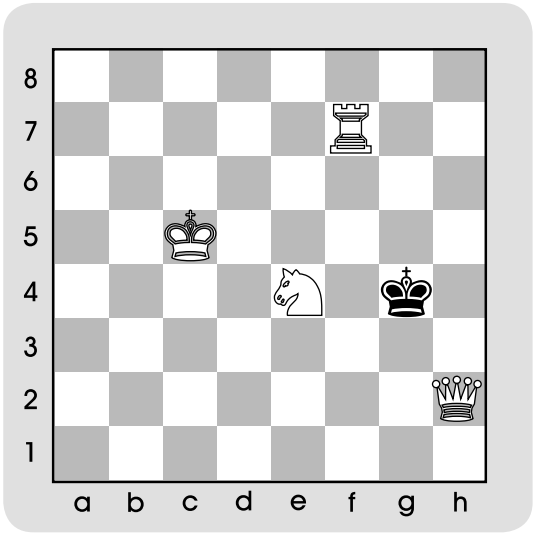
Բոլոր տրամագրերում՝ մատ 1 քայլից: Ուշադրությո՛ւն դարձրու քայլի հերթականությանը:

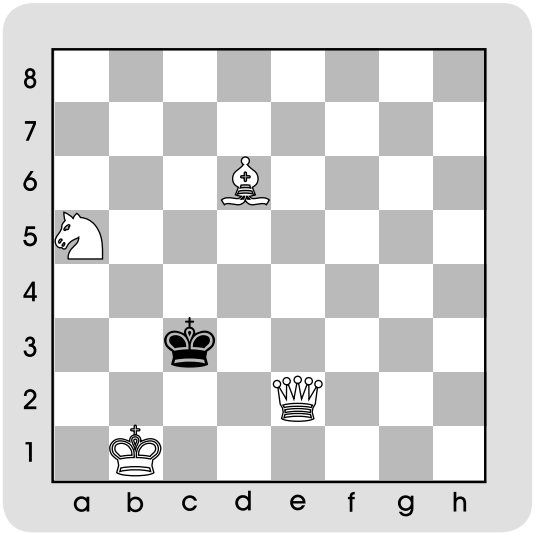
○ *Տրամագիր 1*

● *Տրամագիր 2*

○ *Տրամագիր 3*

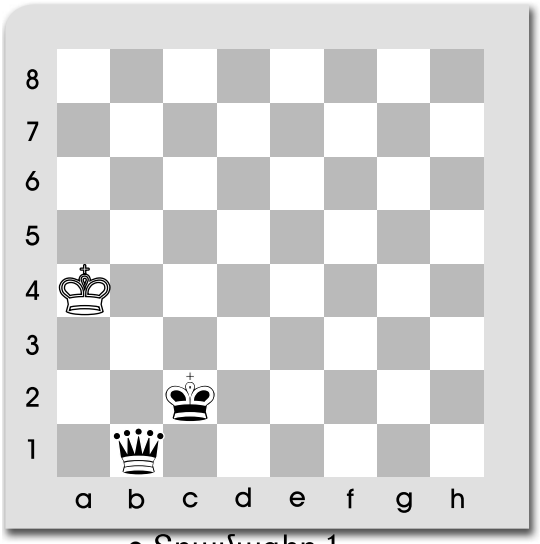

○ *Տրամագիր 4*

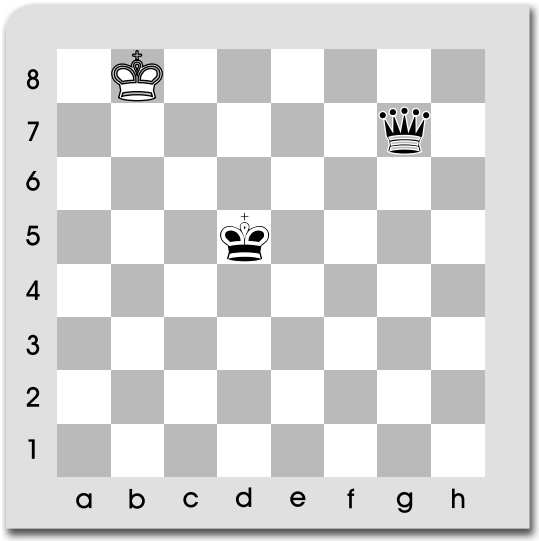
Թեմատիկ գրավոր աշխատանք 2

Տարբերակ 1

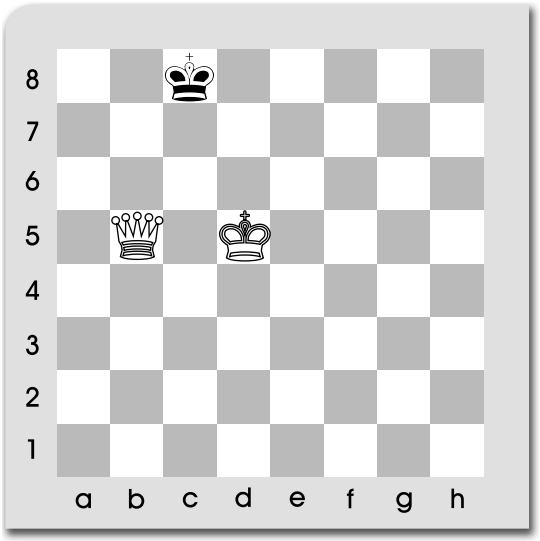
Բոլոր տրամագրերում՝ մատ 2 քայլից: Ուշադրությո՛ւն դարձրու քայլի հերթականությանը:

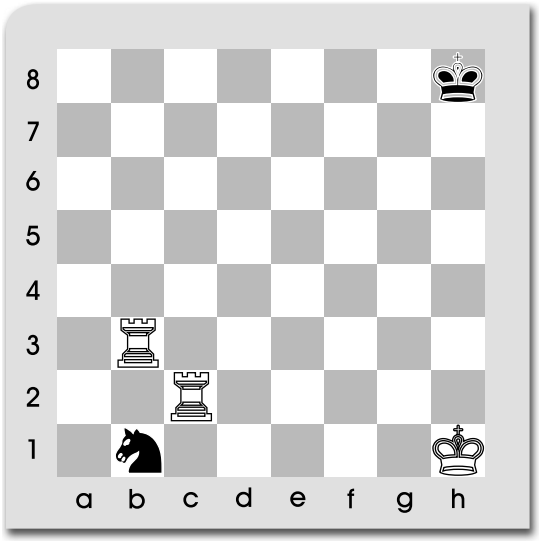
● Տրամագիր 1

● Տրամագիր 2

○ Տրամագիր 3

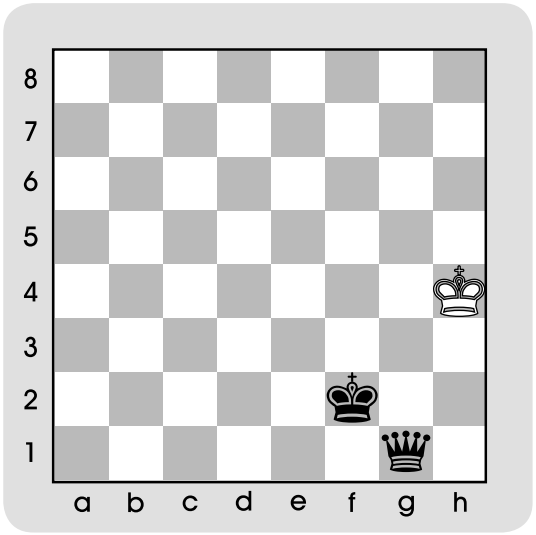

○ Տրամագիր 4

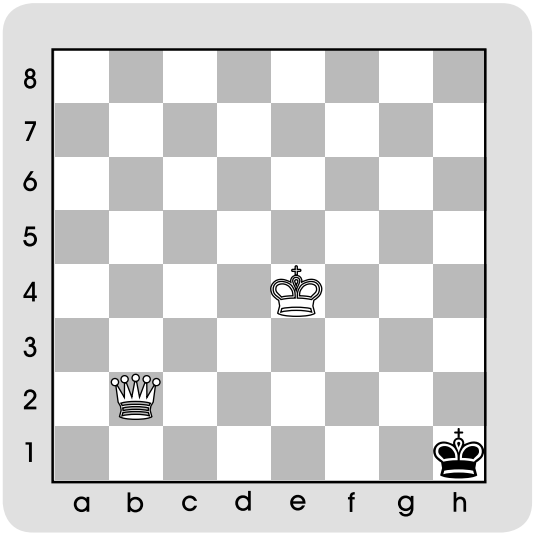
Թեմատիկ գրավոր աշխատանք 2

Տարբերակ 2

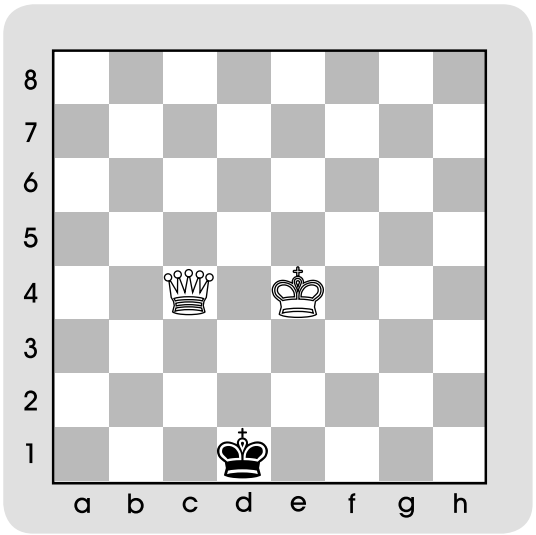
Բոլոր տրամագրերում՝ մատ 2 քայլից: Ուշադրությո՛ւն դարձրու քայլի հերթականությանը:

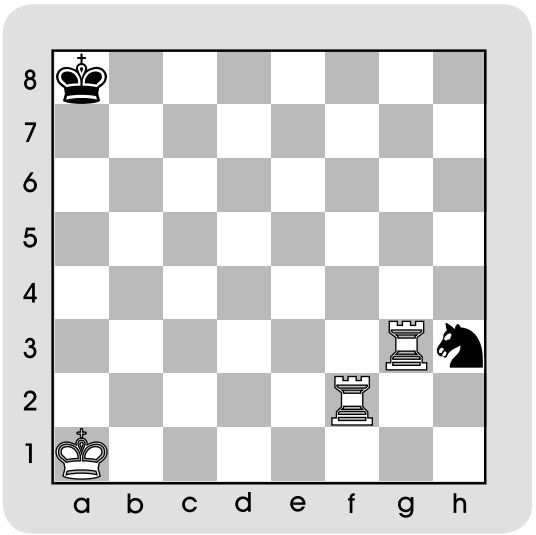
● *Տրամագիր 1*

○ *Տրամագիր 2*

○ *Տրամագիր 3*

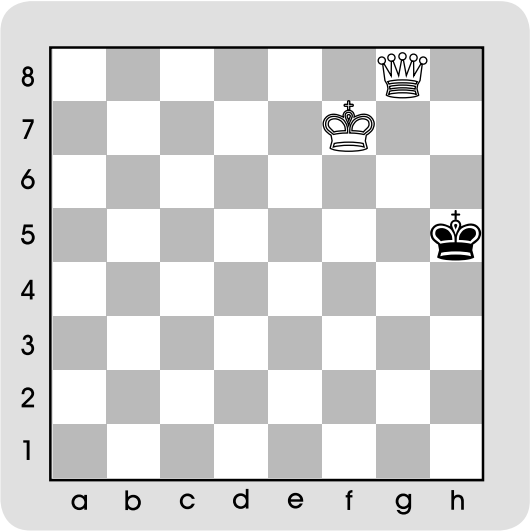

○ *Տրամագիր 4*

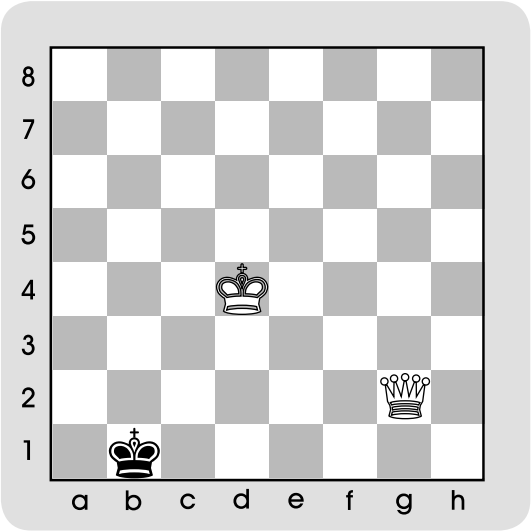
Թեմատիկ գրավոր աշխատանք 2

Տարբերակ 3

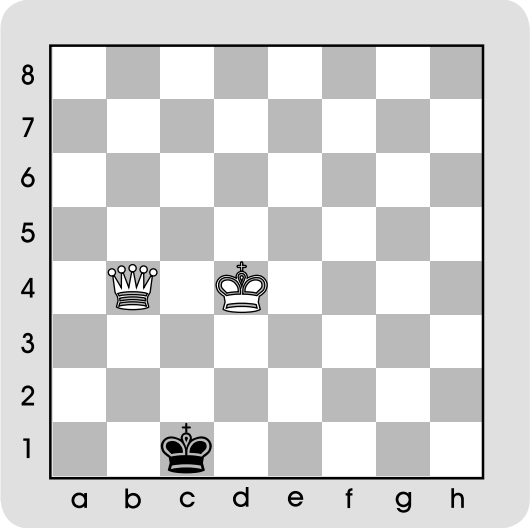
Բոլոր տրամագրերում՝ մատ 2 քայլից: Ուշադրությո՛ւն դարձրու քայլի հերթականությանը:

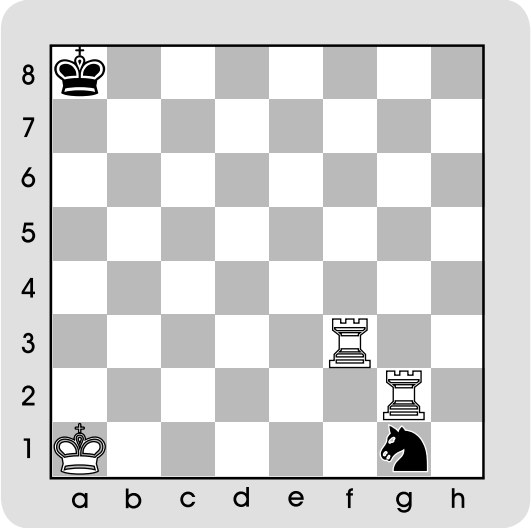
○ *Տրամագիր 1*

○ *Տրամագիր 2*

○ *Տրամագիր 3*

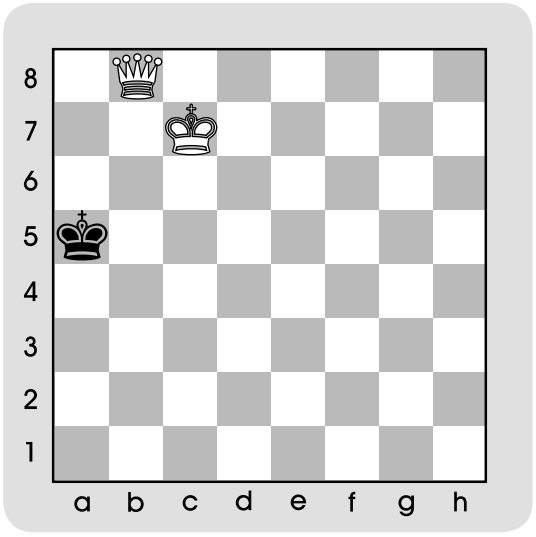

○ *Տրամագիր 4*

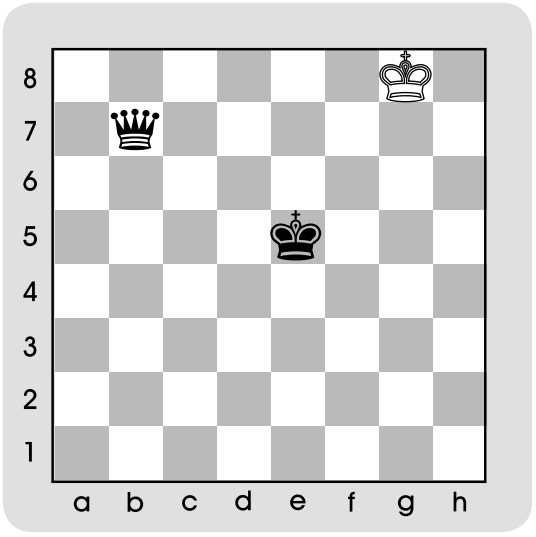
Թեմատիկ գրավոր աշխատանք 2

Տարբերակ 4

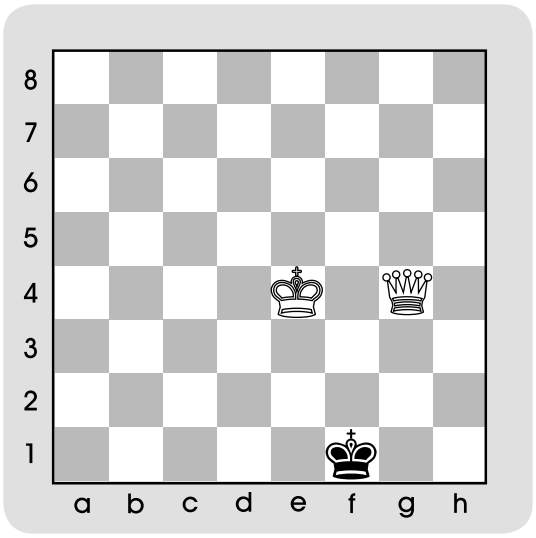
Բոլոր տրամագրերում՝ մատ 2 քայլից: Ուշադրությո՛ւն դարձրու քայլի հերթականությանը:

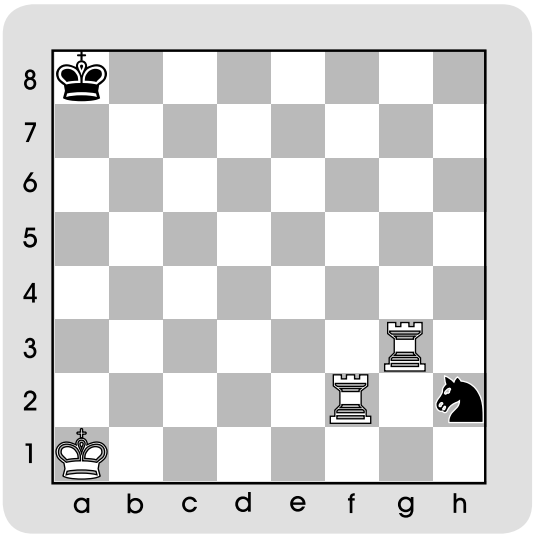
○ *Տրամագիր 1*

● *Տրամագիր 2*

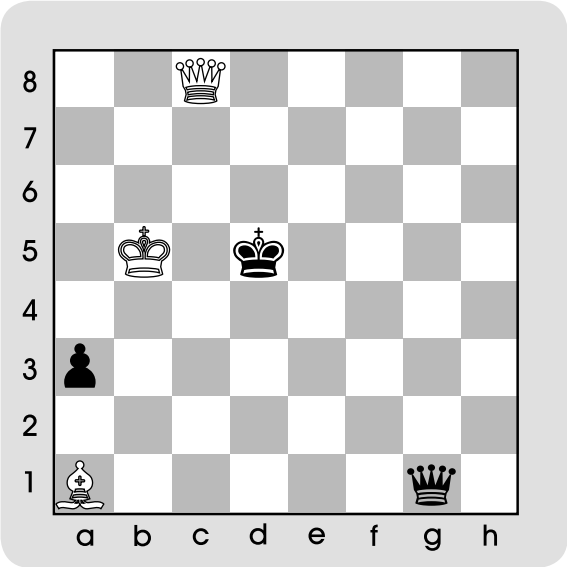
○ *Տրամագիր 3*

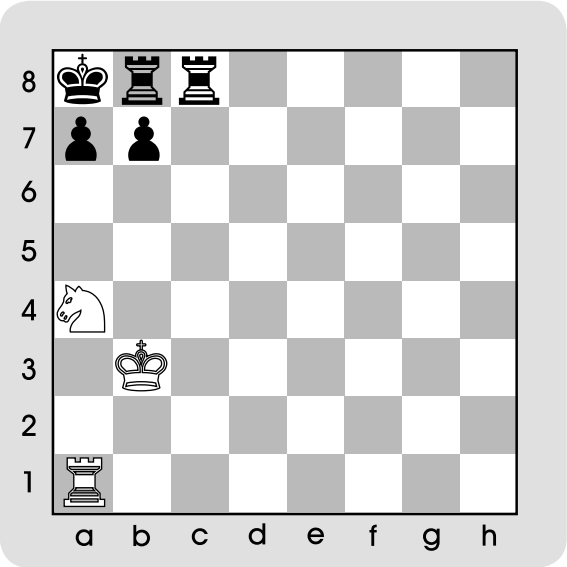
○ *Տրամագիր 4*

ԼՐԱՑՈՒՑԻՉ ՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

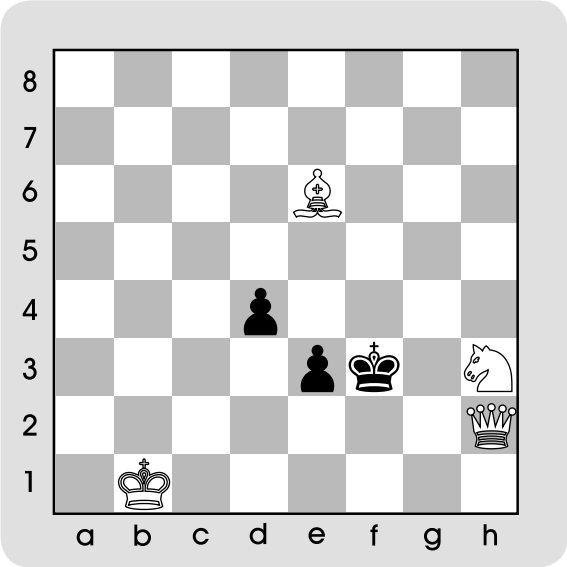
Ուշադրությո՛ւն դարձրու քայլի հերթականությանը:

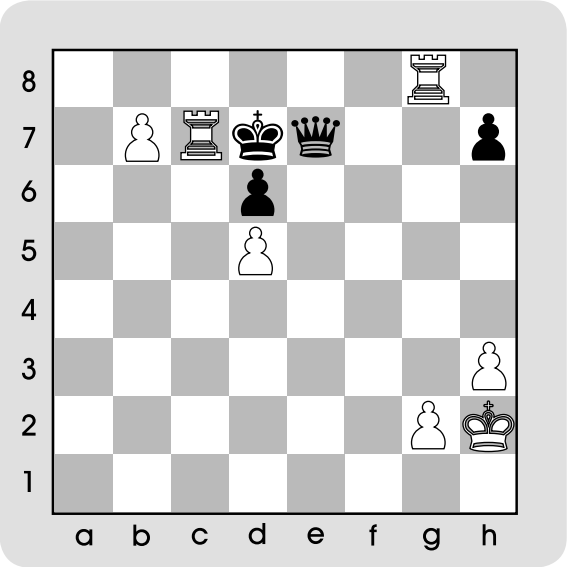
○ ***Մատ 1 քայլից***

○ ***Մատ 1 քայլից***

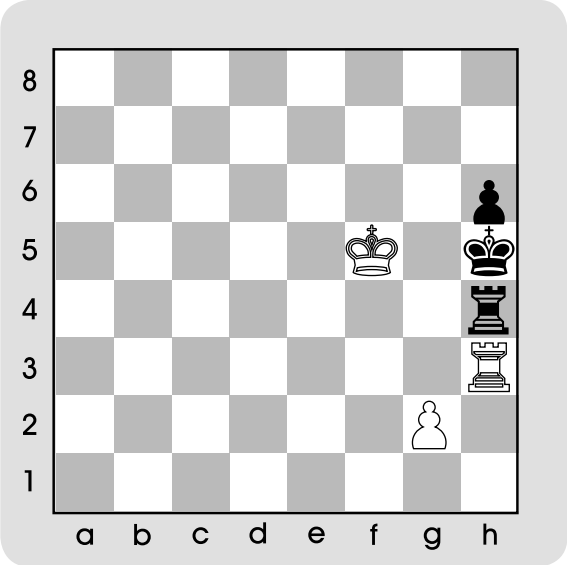
○ ***Մատ 1 քայլից***

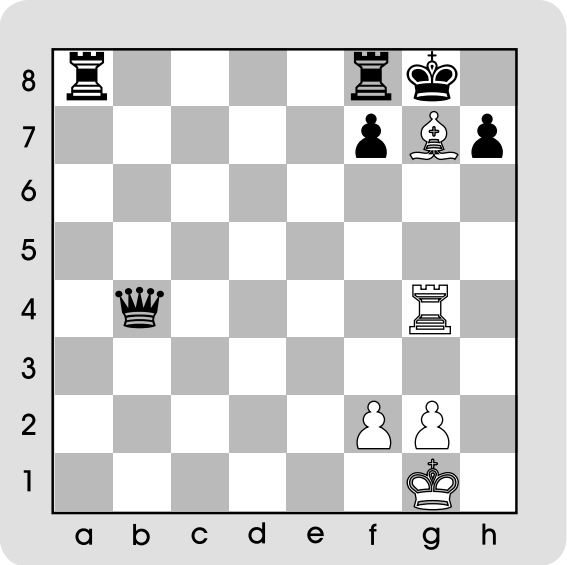
○ ***Մատ 1 քայլից***

ԼՐԱՑՈՒՑԻՉ ՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

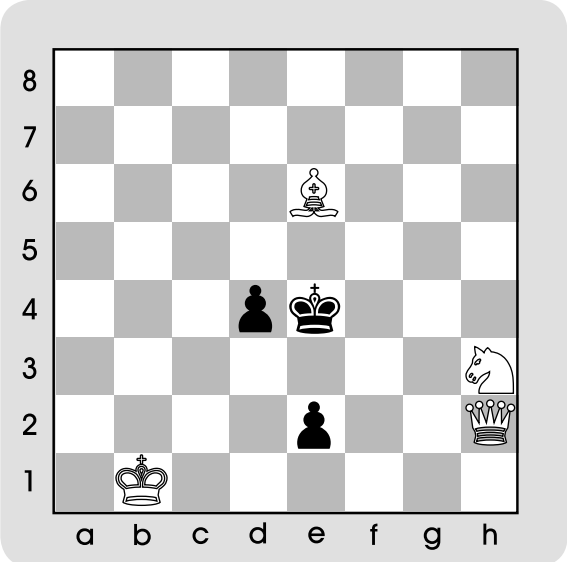
Ուշադրությո՛ւն դարձրու քայլի հերթականությանը:

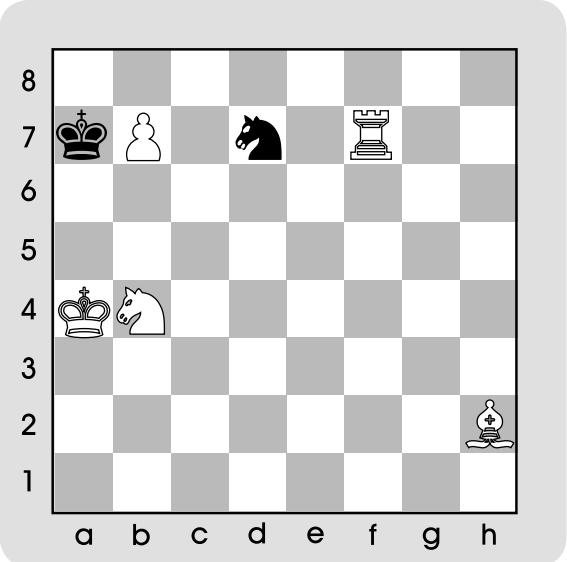
○ *Մատ 1 քայլից*

○ *Մատ 1 քայլից*

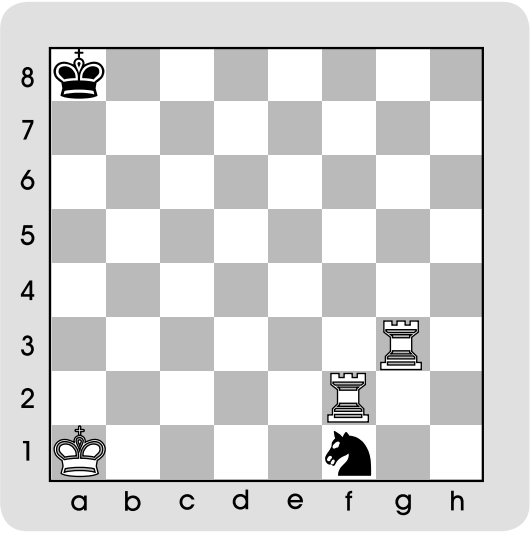
○ *Մատ 1 քայլից*

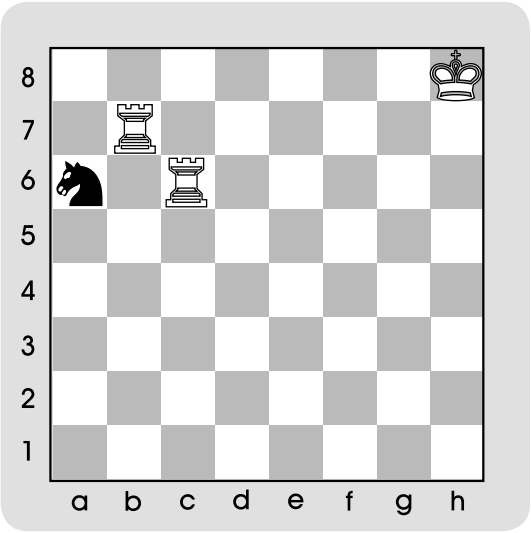
○ *Մատ 1 քայլից*

ԼՐԱՑՈՒՑԻՉ ՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

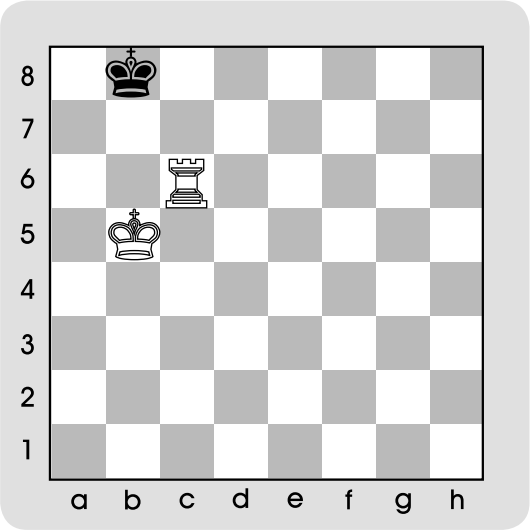
Ուշադրությո՛ւն դարձրու քայլի հերթականությանը:

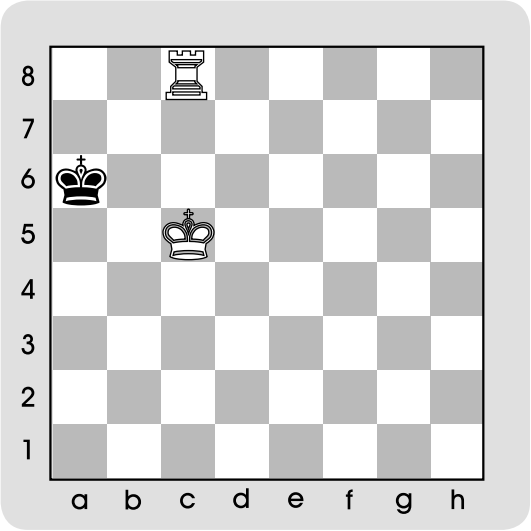
○ *Մատ 2 քայլից*

○ *Մատ 2 քայլից*

○ *Մատ 2 քայլից*

○ *Մատ 2 քայլից*

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՇԱԽՄԱՏԻ ԱԿԱԴԵՄԻԱ

Համլետ Տիգրանի Թումանյան

ՇԱԽՄԱՏ

2-րդ դասարան
Վարժությունների տետր

Մասնագիտական խմբագիր՝
սպորտի վարպետ
Սլավիկ Մովսիսյան

Խմբագրական խորհուրդ՝
Գ. Նազարյան, Ա. Խաչատուրյան, Ռ. Ավագյան

Սրբագրիչ՝ **Ն. Շահնազարյան**
Տեխ. խմբագիր՝ **Ա. Հայրապետյան**
Դիզայներ՝ **Ն. Մենդելյան**
Նկարիչ՝ **Զ. Դեմիրճյան**

Պատվեր՝ 1865: Տպաքանակ՝ 37987:
Չափսը՝ 60x84 1/8, 10.5 տպ. մամուլ:

Տպագրված է «Տիգրան Մեծ»
հրատարակչություն ՓԲԸ տպարանում

ISBN 978-99941-0-921-0